

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Fašistični pritisk na Nemčijo

Nemškemu tisku je prišel kakor nalašč
poset italijanskega državnega tajnika za znan-
je zadeve, da ž njim lahko vsaj nekoliko
zakrije važnejše, a za Nemčijo manj pri-
jetne politične dogodke. Pred vsem velja to
za beograjski sestanek vladarjev in za kon-
ferenco v Košicah, ki sta jo iste dni
imela zunanja ministra Beneš in Titulescu.
Listi Nemčije se sicer zavedajo pomembno-
sti teh dejstev, ker pa nista v nemškem in-
teresu, ju obravnavajo kot zadevi podreje-
nega pomena. Tembolj so se zato razpisali
o Suvichevem prihodu v Berlin, dasi tudi
iz te gostobesednosti ni mogoče posneti, v
čem bi tičala važnost poseta rimskega go-
sta. Znano je namreč že dovolj, da Itali-
ja in Nemčija pripravljata skupno ofenzivo
proti Društvu narodov in da sta svoje re-
vizije težnje zakrili z zahtevo po izpre-
membi statuta Ženevske institucije.

Iz tega razloga prinašajo listi predvsem
na dolgo in široko življenjepis Suvichev,
občudujoč z enakim spoštovanjem njegovo
naglo službeno kariero, kakor notranjo
uredbo njegovega delovnega kabineta v
dvorcu Chigi. Označujejo ga kot Tržačana
in irendentista ter mu rade volje oprisočajo,
da je med vojno ušel v Italijo ter se kot
avstrijski podanik boril proti Avstriji in
Nemčiji. Ugotavljajo, da ga na ono stran ni
gnalo sovraštvo proti Nemcem, marveč edi-
no le irendentistična doslednost ter krvna
skupnost z italijanskim narodom. Prvo je
vzdušno napram gostu, klic krvi pa je ne-
dvomno pripisati nevednosti, kajti Fulvio
Suvich bi ne prestal prežvekanja, ako bi se
njegova latinska kri vzele v podrobnejšo
preiskavo. Med Nemci je razširjena moda, za-
to je odlični gost iz Rima dobil v Berlinu
zelo lep poklon v obliki priznanja ita-
lijske čistokrvnosti. Še v nekem drugem
ozirom so Nemci v en glas dali Suvichu ne-
dejeno priznanje. Sodobne Nemčije naj-
večja krepost je verna služba »Führeru«,
zato so tudi italijanskemu gostu dali kra-
seči pridevek »veren sluga svojega gospo-
da«.

V svojem pozdravnem uvodniku je hit-
lerjevski »Angriff« le čisto mimogrede ome-
nil namen Suvichevega poseta. Pravi, da
»samo akt vladnosti in odgovor na obisk
Göringa in Götterbea v Rimu, marveč, da se
bodo pri tej priliki v pogovoru z nemškimi
državniki naše nove forme za sodelovanje
med evropskimi državami. List zatrjuje, da
ne bo govora o nikakoli ofenzivi proti Dru-
štvu narodov, kamor se Nemčija nikoli več
ne povrne, ker je DN praktično že mrtič,
ki ne bo nikdar več oživel. Vendar pa iz
pisanja nemškega tiska zelo razločno od-
seva prepričanje, da je Fulvio Suvich le za-
to pohitel v Berlin, da po možnosti parali-
zira zadnje vzemirjive razgovore nem-
ških vladodržcev s francoskim poslanikom
François-Poncetom. Na vso srečo Rima pa
ti pomenki doslej niso rodili nikakega po-
zitivnega uspeha in se smatrajo samo za
preizkuševanje temeljev, na katerih naj bi
se razvila podrobnejša pogajanja.

Tako Suvichu ni bilo treba popravljati
ogrožene italijanske pozicije, ki se je tudi
v Berlinu nekoliko zatresla, ko so Nemci
iz lastne pobude začeli pogovore zdaj s
poljskim poslanikom Lipskim, zdaj zopet s
poslanikom Francije. Kljub temu da iz ob-
širnih nemških člankov o Suvichevem pose-
tu ni mogoče posneti nič konkretnega, se
vendar stalno ponavlja fraza, da pomeni
njegov poset nekaj mejnik v delu za pravo
pomirjenje Evrope.

Dokler se je rimski gost bavil s poseti
pri uradnih osebnostih, je stala nemška jav-
nost se popolnoma pod dojemom dejstva, da
je dan pred Suvichevim prihodom konfe-
rencal kancelar Hitler še s francoskim posla-
nikom v stvari razorožitve. Nemčija je v tem
pogledu tako znatno zvišala svoje zahteve,
da je onemogočila ne samo pristanek Fran-
cije, marveč bo s tem presenetila tudi dru-
ge države. V Berlinu odklanjajo določila o
demilitarizaciji Porenja, ki jih vsebuje lo-
carski sporazum, češ da je sedaj nemogo-
če vzdržati upravičenost te zahteve, ko je
Francija tako silno zavarovala svojo mejo.
Tudi Hitlerjevih napadalnih oddelkov, pra-
vijo, ni mogoče pristiti med formacije nem-
ške vojske, ker so le-ti potrebni za notra-
njo varnost države. Velik del nemške jav-
nosti si želi, da bi se razgovori med Fran-
cijo in Nemčijo razvili do take mere, da bi
bila opravičena nada na to, da se ne bodo
več nikoli prekinili. Navzočnost italijanske-
ga državnega tajnika za znanje zadeve v
Berlinu je treba zato smatrati kot svarilo,
naj se Nemčija ne prenagli prevleč s pomir-
jenjem, ki v prvi vrsti ni v interesu Itali-
je. Razen tega Mussolini ne more dovoliti,
da bi se v Srednji Evropi in na zapadu od-
igralo kaj važnega brez posredovanja Ita-
lije, ko se še na vzhodu in na jugu izpre-
minja položaj brez Rima in celo nemara ob
njegovih veliki nejevolji. Da bo Suvichev po-
set imel nekaj značaj posredovanja, priča
tudi okoliščina, da bo takoj iz Berlina po-
setil London, ali pa bo še pred Božičem
na celinah s sirom Johnom Simonom. Nje-
govo posredovanje pa po vsej priliki ne bo
služilo v korist stvari, saj Rim ne mo-
re biti navdušen niti nad najmanjšim spo-
razumom Pariza in Berlina. Mislija Su-
vicheva je tedaj povsem druge narave in
nima s pravih nesebičnim posredovanjem
prav nič skupnega.

ZARJA NOVE DOBE ZA BALKAN

Francozi vidijo v beograjskih razgovorih nov korak k osamosvojitvi in konsolidaciji balkanskih držav — Nadaljnji bolgarski glasovi

Pariz, 14. dec. AA. Ob odhodu bolgarske
kraljevske dvojice iz Beograda priobčuje
»Temps« uvodnik, v katerem govori o po-
menu beograjskih razgovorov in manifestaci-
cij in o važnosti sestanka v Košicah.

»Temps« posebno naglašja, kolikšnega po-
mena sta govora Nj. Vel. kralja Aleksan-
dra in kralja Borisa. Oba vladarja sta go-
vorila o bratskih narodih. List navaja, da
ni šlo sedaj za to, da bi se pripravili spo-
razumi, ki bi bili strogo omejeni na obe
državi. Prav tako ni šlo za sporazume, ki
bi bili naperjeni proti drugim balkanskim
državam, pač pa so pri teh razgovorih raz-
pravljali o splošnih vprašanjih jugovzhod-
ne Evrope.

To, kar se je hotelo, pravi list dalje, je
složno delo za stabilizacijo splošnega po-
voja na Balkanu in za skupne nastope na-
rodov v vprašanih njihovih skupnih in-
tereseh. Ti narodi žele, da se rešijo var-
štva velesil in da z lastnimi sredstvi ohrani-
jo svojo varnost in samostojnost ter raz-
vijajo svoje blaginje. Sedanjí obisk bol-
garske kraljevske dvojice v Beogradu je v
tem pogledu prav srečen uvod v širšo po-
litično balkanskega sporazuma.

Glede sestanka v Košicah opozarja list
na Titulescovo izjavo o reviziji mirovnih
pogodb. »Temps« smatra, da ne gre upo-
števati samo tega, kar mislijo v prestolni-
cah zapadnih velikih držav, temveč da je
treba računati tudi s tem, kar mislijo v
državah Male antante, na Poljskem, na
Balkanu in v Rusiji, ker grozi sicer nevar-
nost splošne katastrofe.

Albert Mussat priobčuje v velikem fi-
nančnem in gospodarskem listu »L' Infor-
mation« članek o sestanku kralja Borisa.
V članku obširno in z velikim zanimanjem
pojasnjuje pomen tega sestanka, prav tako
pa tudi razloge doseganja nesporazumov
med Jugoslavijo in Bolgarsko. Nato preha-
ja na razvoj balkanske politike v zadnjem
času in ugotavlja, da sklepajo sosedni Bol-
garski v trenutku, ko so začele med bal-
kanskimi narodi izginjati nade v Društvo
narodov, pakte na podlagi sedanjega teri-
torialnega stanja. To je na drugi strani
prisililo Bolgarsko, da išče sporazumov s
svojimi sosedmi, ki so s svoje strani prisrčno
sprejeli ponujeno roko. Beograjski dnevi po-
menijo manifestacijo slovanke in balkan-
ske solidarnosti, ki ustvarjajo novo dušev-
no ozračje.

Mussat končno smatra, da pomeni bol-
garsko-jugoslovensko zbliznanje v l. 1933
preokret zgodovinske važnosti in da prih-
lja ta preokret v času, ko je zapad neodlo-
čen in ko drvi v veliko negotovost. Bal-
kan se sedaj organizira sam in zapira sko-
zi stoletja odprta pota za prodiranje veli-
kih sil. O tem pokretu je mogoče razprav-
ljati, otroško pa bi bilo, kdor bi ga zanikal.

Mušanov o vtisih iz Beograda

Sofija, 14. decembra. AA. Predsednik
vlade in zunanji minister g. Mušanov ni-
ma prav nič česa, da bi se odpeljal po po-
vratku iz Beograda. Že davi na vse zgo-
daj se je moral lotiti rednih državnih po-
sllov. Danes je bil g. Mušanov ves dan ne-
prestan okupiran s konferencami z mini-
stri in politiki, zlasti v zvezi s predlo-
žitvijo zakonskega predloga o ureditvi
dolgov. Predlog predstavlja eno izmed
najnujnejših vprašanj, ki jih mora vlada
g. Mušanova brez odloga rešiti. V zvezi s
tej okupiranosti se je pa predsednik vlade
Mušanov zelo rad odzval prošnji sofijskega
dopisnika Agencije Avale in dal za jugo-
slovenske liste tole izjavo:

»Iz Beograda sem se vrnil z odličnimi
vtisi o prisrčnem sprejemu, ki so ga nam
priredile jugoslovenske oblasti in prebi-
valstvo. Pred vsem mi je do tega, da se
zahvalim za pozornost, ki mi jo je blago-
volil Nj. Vel. kralj Aleksander pokazati za
mojega bivanja v jugoslovanski prestol-
nici, ko me je sprejel v daljši avdijenci.
Prav tako bom ohranil dragocen spomin
na svoje sestanke s predsednikom vlade g.
dr. Srškićem, zunanji ministrom g. Jev-
tićem in drugimi člani jugoslovenske vlade
ter z zastopniki parlamentarnih krogov, ki
so bili vsi ljubezni in me sprejeli z ne-
prisiljeno prisrčnostjo.

Prepričan sem, da bo ta prvi sestanek
koristil obema sosednima in sorodnima si
narodoma ter tudi prispeval k okrepitevi
miru na Balkanu. Iz uradnega komuniqueja,
ki je zaključil beograjske razgovore, vam
je znano, da smo se zedinili, da začnemo
urejati celo vrsto vprašanj, ki zanimajo
obe državi. Iz vsega srca želim, da bi hi-
le posledica tega prvega koraka vse boljše
in boljše prijateljsko razmerje med naš-
ma narodoma.

Učimo se zaupanja!

Sofija, 14. decembra. AA. Vladni organ
»Name« prinaša v svoj danšnji številki
uvodnik pod naslovom »Po obisku«. V član-
ku izjavlja:

Danes še ni možno popolnoma oceniti
pomen obiska našega kraljevskega para in
predsednika naše vlade pri jugoslovenskem
kralju v Beogradu. Danes si tudi še ne mo-
remo predstavljati vseh koristi tega ob-
iska. G. Mušanov bo nedvomno dal potre-
bne izjave pred parlamentarnim odborom za
zunanje zadeve. Za nas ni dvoma, da bodo
te koristi povečale in okrepile vzajemno
zaupanje med obema državama in zboljšale
njuno prijateljstvo. To je proces. Vsak pro-
ces pa je vprašanje časa. Toda že samo
dejstvo, da sta se vršila sestanka med vla-
dari obeh držav v Evksnogradu in
Beogradu, je samo po sebi velik uspeh v
tej novi politiki zblizanja. Ali je pred letom
dni mogel kdo misliti na sedanje dogodke,

da bo zavest o prirodnih globoki solidar-
nosti obojestranskih interesov tako hitro
prevzela mase naroda tu in tam? Mi že
vdihamo drug zrak. Prenehali smo se
sovražiti in učimo se gledati drug na dru-
gega z zaupanjem. Zdaj si spontano sega-
mo v roke čez žično oviro in volje jame.
Ali ni to že moralen uspeh. Ali ni to gra-
nitni temelj, na katerem se bo z vzajem-
nim prizadevanjem zgradilo veliko delo
zblizanja južnih Slovanov in balkanskih na-
rodov? Ali so dalje brez pomena gospo-
darske pogodbe, pred katerimi stojimo na
podlagi beograjskih izjav predsednika na-
še vlade? Sporazum, pa naj bodo njegove
današnje meje še tako skromne, je važno
dejstvo na poti za okrepitev miru na bal-
kanskem vzhodu.

Pogumno se je treba lotiti ovir

Sofija, 14. decembra. AA. Listi še vedno
objavljajo podrobnosti o bivanju bolgar-
ske kraljevske dvojice in predsednika Mu-
šanova v Beogradu. Prinašajo tudi uradni
komunique, ki je izšel v Beogradu in ki mu
posvečajo posebne komentarje o njego-
vem pomenu.

V »Miru« piše bivši ministerr Mihajlo
Madžarov pod naslovom »Dve zdravici«
med drugim:

»Car Boris in kralj Aleksander sta polo-
žila osnove nove politike, ki na široko
otvarja duri mirnih, pravih in resnično
sosedskih odnosov. Živimo v dobi, ko
narodi, zmagovalci in premaganci, trpe po-
manjkanje in ko jim primanjkuje sredstev
in dela. Samo mirni in dobri sosedni od-
nosi nas lahko rešijo pred še večjim zlom.
Gospodarska vprašanja so prvobitne važ-
nosti za vse narode. Začetek z Jugoslavijo
nam bo olajšal pogajanja tudi z drugimi
državami. Dokazal nam bo tudi, da nismo
popolnoma osamljeni. Napačno bi bilo mis-
liti, da se ne more ničesar izpremeniti gle-
de naših trgovinskih odnosov z Jugos-
lavijo. Ko bomo vzpostavili odnose med
obema bratskima narodoma, bo postalo
jasno, kako velike so izpremembe, ki so
nastale po vojni v gospodarski sestavi na-
ših sosedov. Narod, ki v sedanjí dobi ne
izpopolnjuje svojega gospodarskega življen-
ja, se sam postopno izolira in uničuje.
Če govorimo o dobrih in prijateljskih sti-
kih s svojimi sosedmi, tedaj ne mislimo sa-
mo na politična vprašanja. Gospodarska
vprašanja niso nič manj pomembna, go-
spodarska vprašanja so v resnici, da se ta-
ko izrazim, podlaga vseh drugih vprašanj.
Zdaj je že nad 20 let, odkar smo z Jugos-
lavijo v neprijateljskih odnosih, oziroma
da si stojimo nasproti, kakor se je iz-
razil bolgarski minister l. 1915, s puško v
roki. Naj bi vsi moji rojaki spoznali, kak-
šne koristi smo imeli od te nepomirljive
politike. Vsi, ki hočejo vestno delati, naj
razumejo, da mora ta politika kreniti na
nova pota, ki jih je otvoril z razumeva-
njem in z odobravanjem svoje vlade bol-
garski car. V tej smeri je treba nadaljeva-
ti in to naj bo stvarni program vladajočih
krogov. Želimo, da z ene kakor z druge
strani ravnamo resnično prijateljsko, da

Živahna diplomatska aktivnost v Parizu

Pred odločitvijo francoske vlade glede razorožitvenih pogajanj z Nemčijo

Pariz, 14. decembra d. Predsednik fran-
coske vlade Chaumetps je danes sprejel
belgijskega poslanika.

Francoski zunanji minister Paul Boncour
je večeraj popoldne sprejel ameriškega po-
slanika v Berlinu Wilsona, ki je obenem
ameriški diplomatski opazovalec na raz-
orožitveni konferenci. Obvestil je ameri-
škega poslanika o sedanjem položaju gle-
de na razorožitvena pogajanja in razgovore
zadnjih dni v Parizu ter v ostalih glavnih
evropskih mestih. Ameriški poslanik
bo v kratkem odpotoval v Washington, da
poroča predsedniku Rooseveltu o razvoju
teh problemov.

Jutri bo posetil zunanjega ministra Bon-
courja angleški poslanik Tyrrell, da mu
poroča, kakšno stališče je zavzela angle-
ška vlada napram zahtevam, ki jih je po-
stavil Hitler v teku svojega razgovora dne
24. novembra s francoskim poslanikom v
Berlinu.

O nemško-francoskem problemu se bodo
danes ali jutri posvetovali ministri nacio-
nalne obrambe, in sicer vojni minister
Daladier, minister za letalstvo Cot in mor-
narški minister Sarraut, ki bodo na po-
dlagi poročil berlinskega poslanika Fran-
coisa Ponceta obrazložili svoje mnenje o
nemški zahtevi po enakopravnosti. Nazi-
ranju teh ministrov posvečajo v politič-
nih krogih posebno važnost in tudi mi-
nistriški predsednik Chaumetps se bo pri svo-
ji odločitvi, na eni izmed prihodnjih mini-
streskih sej gotovo opiral na njihovo mne-
nje.

Potovanje Simona v Francijo in Italijo

London, 14. dec. g. Angleški zunanji mi-
nister Simon odputuje prihodnji teden v
Pariz, kjer ostane dva dni. Po razgovoru
s francoskim zunanji ministrom Boncour-
jem bo odpotoval s svojo soprogo na Ca-
pri, kjer bo preživel božične praznike. Za-
gotavljajo, da gre zgolj za privatno pot-
ovanje, vendar pa bo Simon najbrže porabil

vzajemno delujemo za zblizanje obeh držav,
ostajajo pri tem še dalje samostojni,
da se zedinimo z duhom in željami, ki pre-
sinjajo oba sosedna naroda. Mi se veselimo
in verujemo, da je to veselje prevzelo
oba naša naroda že zaradi tega, kar je bilo
v Beogradu, da je to veselje splošno že
zaradi sklepov, ki sta jih storila na teh
beograjskih svečanostih oba vladarja gle-
de politike miru in bratskega sporazuma.
Kasneje se bodo sicer pojavile ovire, zla-
sti na Bolgarskem, toda odločna volja držav-
nega poglavarja, kakršen je naš, jih bo
odstranila. To mu bo rodilo priznanje vsega
slovanstva, kakor mu je zgodovina že
pripravila svetlo stran. Cim odločnejši bo
Nj. Vel. car Boris, tem večja bo njegova
zasluga in slava.

»Slov« priobčuje pod naslovom »Prvi
korak« članek, ki se pričinja z besedami:
Po 20 letih, odkar sta se med balkansko
vojno razvijala oba slovanska naroda na
Balkanu, je sedaj nastopil preobrat in je
nastala politična preorientacija, ki naj od-
strani nekdanje nesporazume. Prve korake
obeh vladarjev v tej smeri sta sprejela oba
naroda s splošnim odobravanjem in zado-
voljstvom. To odobravanje in zadovolj-
stvo je popolnoma v skladu z njunimi čuv-

Povratek v Sofijo

Sprejem vračajoče se bolgarske kraljevske dvojice na sofijskem kolodvoru — Kralj Boris o svojem bi- vanju v Beogradu — V januarju posetita kralj in kraljica Bukarešto

Sofija, 14. decembra. t. Kraljevske par-
so na sofijski železniški postaji sprejeti
suoči, ko se je vrnil iz Beograda, vsi oni
oficielni predstavniki, ki so se poslovili od
njega tudi pri odhodu v Beograd. Na po-
staji so se zbrali predsednik Sobraja Ale-
ksander Malinov, predsednik sv. sinoda Bol-
garske pravoslavne cerkve mitropolit Neo-
fit, sofijski metropolit Stefan, vsi ministri,
načelnik generalnega štaba Bakardžijev,
višji uradniki jugoslovenskega poslanstva,
zastopniki domačega in tujega tiska ter
množice občinstva.

Dvorni vlak je prišel na sofijsko posta-
jo ob 23.18 ter se je ustavil pred dvorno ča-
kalnico. Prva sta zstopila kralj in kraljica,
zat njima pa spremljevalci. Kralj, kraljica in
princ Ciril so podali roke vsem, ki so prišli
k sprejemu. Tudi predsednik vlade Nikola
Mušanov se je prsrčno pozdravil z vsemi
ter je ob tej priliki metropolitu Stefanu iz-
javil, da mu prinaša iskrene pozdrave od
jugoslovenskega episkopa Tihona.

Med tem časom je kralj Boris pristopil
k jugoslovenskemu vojnemu atašeju pol-
kovniku Petkoviću ter mu dejal: »Očaran
sem nad prisrčnim in iskrenim sprejemom,
ki sta nam ga izkazala v Beogradu Nj. Vel.
kralj Aleksander in kraljica Marija, kakor
tudi nad navdušenim sprejemom, ki nam ga
je izkazalo vse prebivalstvo.«

Živahna diplomatska aktivnost v Parizu

Pred odločitvijo francoske vlade glede razorožitvenih pogajanj z Nemčijo

Pariz, 14. decembra d. Predsednik fran-
coske vlade Chaumetps je danes sprejel
belgijskega poslanika.

Francoski zunanji minister Paul Boncour
je večeraj popoldne sprejel ameriškega po-
slanika v Berlinu Wilsona, ki je obenem
ameriški diplomatski opazovalec na raz-
orožitveni konferenci. Obvestil je ameri-
škega poslanika o sedanjem položaju gle-
de na razorožitvena pogajanja in razgovore
zadnjih dni v Parizu ter v ostalih glavnih
evropskih mestih. Ameriški poslanik
bo v kratkem odpotoval v Washington, da
poroča predsedniku Rooseveltu o razvoju
teh problemov.

Jutri bo posetil zunanjega ministra Bon-
courja angleški poslanik Tyrrell, da mu
poroča, kakšno stališče je zavzela angle-
ška vlada napram zahtevam, ki jih je po-
stavil Hitler v teku svojega razgovora dne
24. novembra s francoskim poslanikom v
Berlinu.

O nemško-francoskem problemu se bodo
danes ali jutri posvetovali ministri nacio-
nalne obrambe, in sicer vojni minister
Daladier, minister za letalstvo Cot in mor-
narški minister Sarraut, ki bodo na po-
dlagi poročil berlinskega poslanika Fran-
coisa Ponceta obrazložili svoje mnenje o
nemški zahtevi po enakopravnosti. Nazi-
ranju teh ministrov posvečajo v politič-
nih krogih posebno važnost in tudi mi-
nistriški predsednik Chaumetps se bo pri svo-
ji odločitvi, na eni izmed prihodnjih mini-
streskih sej gotovo opiral na njihovo mne-
nje.

Potovanje Simona v Francijo in Italijo

London, 14. dec. g. Angleški zunanji mi-
nister Simon odputuje prihodnji teden v
Pariz, kjer ostane dva dni. Po razgovoru
s francoskim zunanji ministrom Boncour-
jem bo odpotoval s svojo soprogo na Ca-
pri, kjer bo preživel božične praznike. Za-
gotavljajo, da gre zgolj za privatno pot-
ovanje, vendar pa bo Simon najbrže porabil

stvi, z njunim krvnim sorodstvom, ker sta
dve veji in dva člana velike slovanske dru-
žine. Res pa je tudi, da bodo po teh prvih
korakih nastale ovire, ki pa so popolnoma
razumljive, ker je znano, da se narodi ne
razvijajo brez težkoč.

Novinarji gg. Mušanovu in dr. Srškiću

Beograd, 14. decembra. AA. S poslovnih
skupne večerje so poslali bolgarski in ju-
goslovenski novinarji predsednikoma bol-
garske in jugoslovenske vlade gg. Mu-
shanovu in dr. Srškiću pozdravni brzojavki.
Brzojavki sta podpisala predsednika bolgar-
skega in jugoslovenskega novinarskega
udruženja gg. Tanev in Kuzmić. Njuna vse-
bina je:

»Zbrani na bratski večerji pošiljajo bol-
garski in jugoslovenski novinarji prisrčen
pozdrav vodilnim državnikom obeh na-
rodov. Za bodočnost in za lepe dni bratstva
teh narodov, ki ju vodijo njuna vzvišena
vladarja in njuna vodilna državnika, boste
imeli zmerom iskreno in toplo sodelovanje
bolgarskih in jugoslovenskih novinarjev.

Grški ministrski predsed- nik obišče Beograd in Bu- karešto

Atene, 14. decembra. p. Tukajšnji listi
poročajo, da namerava ministrski predse-
dnik Tsaldaris v času božičnih parlamenta-
rnih počitnic posetiti Beograd, nato pa še
Bukarešto.

Povratek v Sofijo

Sprejem vračajoče se bolgarske kraljevske dvojice na sofijskem kolodvoru — Kralj Boris o svojem bi- vanju v Beogradu — V januarju posetita kralj in kraljica Bukarešto

Sofija, 14. decembra. t. Kraljevske par-
so na sofijski železniški postaji sprejeti
suoči, ko se je vrnil iz Beograda, vsi oni
oficielni predstavniki, ki so se poslovili od
njega tudi pri odhodu v Beograd. Na po-
staji so se zbrali predsednik Sobraja Ale-
ksander Malinov, predsednik sv. sinoda Bol-
garske pravoslavne cerkve mitropolit Neo-
fit, sofijski metropolit Stefan, vsi ministri,
načelnik generalnega štaba Bakardžijev,
višji uradniki jugoslovenskega poslanstva,
zastopniki domačega in tujega tiska ter
množice občinstva.

Dvorni vlak je prišel na sofijsko posta-
jo ob 23.18 ter se je ustavil pred dvorno ča-
kalnico. Prva sta zstopila kralj in kraljica,
zat njima pa spremljevalci. Kralj, kraljica in
princ Ciril so podali roke vsem, ki so prišli
k sprejemu. Tudi predsednik vlade Nikola
Mušanov se je prsrčno pozdravil z vsemi
ter je ob tej priliki metropolitu Stefanu iz-
javil, da mu prinaša iskrene pozdrave od
jugoslovenskega episkopa Tihona.

Med tem časom je kralj Boris pristopil
k jugoslovenskemu vojnemu atašeju pol-
kovniku Petkoviću ter mu dejal: »Očaran
sem nad prisrčnim in iskrenim sprejemom,
ki sta nam ga izkazala v Beogradu Nj. Vel.
kralj Aleksander in kraljica Marija, kakor
tudi nad navdušenim sprejemom, ki nam ga
je izkazalo vse prebivalstvo.«

Službeni poset v Bukarešti Konferenca Male antante

Sofija, 14. dec. v. Današnje »Utro« pri-
naša daljše poročilo o povratku kralja Bo-
risa v Sofijo. Ob enem poroča, da je skoraj
gotovo, da bosta kralj Boris in kraljica
Ivana 11. januarja prihodnjega leta odpo-
tova v Bukarešto, kamor bosta prispela
naslednjega dne. V Bukarešti ostaneta do
13. januarja. Bolgarska kraljevska dvojica
bo oficijelno posetila rumunskega kralja
Karola. Skupno z bolgarskim kraljem Bo-
risom in kraljico Ivano bo potoval v Bu-
karešto bolgarski ministrski predsednik in
zunanji minister g. Mušanov, ki bo imel z
rumunskimi državniki razgovore o odnoša-
jih med Bolgarijo in Rumunijo in bo posku-
šal v sporazumu z njimi postaviti te odno-
šaje na novo bazo, kakor je to uspelo tu-
di pri razgovorih v Beogradu.

»Utro« dalje poroča, da se bo po posetu
kralja Borisa v Bukarešti vršila v Zagrebu
konferenca zunanjih ministrov držav Male
antante. Na konferenci bodo sodelovali vsi
trije zunanji ministri gg. Titulescu, dr.
Beneš in Bogoljub Jevtić. Med drugim bo
do razpravljali tudi o sestankih suverenov
v Beogradu in Bukarešti. Na konferenci
bodo določili tudi linijo nove politike Male
antante v odnosih napram Bolgariji.

Pred razpustom italijanskega parlamenta

Rim, 14. decembra. t. Italijanska posian-
ska zbornica bo 20. januarja razpušena.
Istočasno bodo razpisane nove volitve za
zbornico, ki bo le odobrila načrt nove ita-
lijske ustave. Medtem se vršijo že pri-
prave za reorganizacijo sedanjega senata.

Novi predsednik švicarske republike

Bern, 14. decembra. AA. Zvezna skup-
ščina je danes izvolila zveznega svetnika
Pileta Golaza za predsednika švicarske re-
publike v l. 1934. Podpredsednik je zvezni
svetnik Minger. Za predsednika zveznega
sodišča je bil izvoljen Werner Lauber.

Trgovinska pogajanja

Dr. Beneš v Parizu

Prvi sestanek dr. Beneša z Boncourjem in Chautempsom — Mala antanta vztraja pri enakopravnosti članov DN

Pariz, 14. decembra g. Opoldne je prišel v Pariz češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Na postaji so ga pozdravili zastopniki francoske vlade, češkoslovaški poslanik z osebno poslanstvom, rumunski in jugoslovanski poslanik in več osebnih prijateljev. Ob 17. je imel dr. Beneš prvi razgovor s francoskim zunanjim ministrom Boncourjem, ob 18.30 pa ga je sprejel ministrski predsednik Chautemps.

Dr. Beneš ostane v Parizu kot gost francoske vlade do torka. Njegov današnji razgovor z Boncourjem je bil precej dolg. Za prihodnje dni so določeni razgovori z različnimi vodilnimi diplomatičnimi političnimi in vojaškimi osebami. Ostri napadi italijanskih listov proti dr. Benešu in Titulescu so povzročili zelo neugoden vtis. Dr. Beneš bo zavezal izjavam italijanskih listov, v kolikor se tičejo Slovaške svoje stališče najbrže že v Parizu ter ovrže obtožbo, da ima Mala antanta vojne namene. Stališče Male antante glede reforme Društva narodov bo dr. Beneš obrazložil v svojih razgovorih z generalnim tajnikom Avenolom.

»ECHO de Paris« doznava, da bo dr. Beneš v imenu Male antante izjavil zunanjemu ministru Boncourju, da se bodo Češkoslovaška, Jugoslavija in Rumunija umaknile iz Društva narodov, ako bi v Zenevi opustili načelo enakopravnosti za vse člane. V Strasbourgu je imel dr. Beneš razgovor s posebnim poročevalcem »Intransigence«, kateremu je dejal med drugim:

Češkoslovaška meni, da more računati na Francijo in Francija more biti gotova absolutnega prijateljstva Češkoslovaške. Med nami ni nobenih oblikov. Sedaj bomo izmenjali svoje misli in bom mogoče obrazložil mnenje Male antante. Z zunanjim ministrom Boncourjem sem od 1. 1931. v najboljših odnosih. Paul Boncour je bil naš prijatelj, še preden je obstajala češkoslovaška republika. Srečen sem, da sem mogel v Košicah z zunanjim ministrom Titulescu ugotoviti popolno edinost Male antante. Vsa češkoslovaška stoji za menoj in odobrava politiko naše vlade.

Politična oporoka švehle

Veliki češkoslovaški državnik dr. Antonin Švehla je zapustil obsežno politično oporoko, ki bo objavljena po njegovem pogrebu

Praga, 14. decembra, d. V politični javnosti, ki je še vedno pod silnim vtisom nenadne smrti dr. Švehle, ki jo njegovi dolgotrajni boleznijo, pričakujejo z veliko napetostjo politično oporoko pokojnika. Po informacijah iz vodstva agrarne stranke je dr. Švehla zapustil obsežno politično oporoko ter je tudi izrazil željo, naj bo njegov pogreb pripravljen. Politčna oporoka dr. Švehle doslej še ni bila odprta.

Pri jutrišnjem pogrebu, ki bo imel kljub pokojnikov želji značaj državnega pogreba, se bosta poslovila od pokojnika pred njegovo hišo ministrski predsednik Jan Malypetr in podpredsednik republikanske stranke poslanec Beran. Na pokopališču v Hostivaru bo imel poslovljeni govor predsednik senata dr. Soukup za češkoslovaški Narodni svet in Narodni odbor od 28. oktobra, s čimer bo izpolnil obljubo, ki so si jo dali člani Narodnega odbora iz zgodovinskega leta, da si bodo drug drugega govorili zadnje poslovljene besede. Pokojnikova družina je izrazila željo, naj bi se namesto venec poklonil darovi Švehlinemu dijaškemu kolegiu Železniško ministrstvo je organiziralo na željo raznih krogov k pogrebu posebne vlake iz raznih krajev.

Danes se je v poslanski zbornici vršila žalna seja, na kateri je imel predsednik dr. Stanek govor v spomin pokojnemu državniku dr. Švehli.

Rodbina velikega pokojnika je prejela množične sožalne izjave ne samo iz vse češkoslovaške države temveč tudi izven nje. Med drugimi so ji poslali sožalno izjavo prometni minister in namestnik ministrskega predsednika Rudolf Bechyne, vojni minister Bradač, predsednik poslanske zbornice dr. Stašek, predsedništvo moravskega deželnega zbora in nešteti drugi zastopniki javnih korporacij ter narodnih organizacij.

Prosvetni minister dr. Ivan Derer bo v soboto ob 11.05 govoril po radiju o pomenu osebnosti dr. Antonina Švehle za Češkoslovaško.

Zahvala Malypetra

Beograd, 14. decembra. AA. Predsednik ministrskega sveta dr. Milan Sršić je prej od predsednika češkoslovaške vlade naslednjo brzojavko:

Prisrčno se vam zahvaljujem za sožalno izjavo zaradi bolezni izgube, ki nas je zadel s smrtjo našega nenadomestljivega državnika Antonina Švehle, velikega in iskrenega prijatelja in spoštovatelja Jugoslavije. Pri tej priliki vam istočasno sporočam svoje in češkoslovaške vlade željo, da bi bila bodočnost Vaše drage domovine velika in srečna. — Malypetr, predsednik češkoslovaške vlade.

Nar. posl. IVAN UREK:

Odplačevanje kmetičkih dolgov

Nova uredba o zaščiti kmetovalcev, ki ima moč zakona, ureja odplačevanje dolgov, ki so nastali pred 20. aprilom 1932. Povzročila je med dolžniki kakor posojilodajalci precej nejasnosti. Mnogo dolžnikov in tudi denarnih zavodov tolači zakon čisto po svoje. Ker me na vseh potih oblega nebroj ljudi za tolačenje določil omenjenega zakona, smatram za potrebno javno opozoriti na naslednja najvažnejša določila:

Z dnem nastopa pravomočnosti zakona, to je z dnem 23. novembra 1933., se priklopljene kapitalu vse do tega dneva neplačane obresti z vsemi postaranskimi pripadki. Tu sem spadajo tudi eventualni stroški izterjevanja obresti zadnjega leta, stroški tožb itd. Sodišča morajo s tem dnem odložiti (ustaviti) vse tožbe, tiče se gornjih terjatev, ako jim je službeno znano, da je dolžnik kmetovalec v smislu določil omenjenega zakona. Kjer bi sodišče iz kateregakoli razloga tega ne napravilo, mora dolžnik, ki je tožen, prinesiti sodišču potrdilo županstva, da je kmetovalec v smislu tega zakona in da uživa zaščito. S tem potrdilom se zahteva ustavitve, odnosno odložitve procesa, kar mora sodišče takoj storiti.

Tako nastale skupne dolgove z obračunom z dne 23. novembra 1933. mora zaščiteni kmetovalec odplačevati, če so večji od 1200 Din, v dvanajstih letih, začeti prvo leto s 6% celotne dolžne vsote in končavši, vsako leto s približno za 1% zvišanim odplačilom, v dvanajstem letu. Obrok za plačanje prvih 6% zapade po sedanjem zakonu najzadnje do 15. novembra 1934., nadaljnji obroki pa vsako leto do istega datuma za eno leto nazaj.

V teh obrokah so zapadene obresti in odplačili kapitala. Kdor bo tako redno odplačeval obroke, bo v 12. letih plačal s tem ves dolg. Ako pa zamore kdo plačati poprej celoten dolg, pa se mu za ostalo skrajšano leto odpušči 2% od ostanka dolga. Če bi plačal sedaj ves dolg, bi se mu isti zmanjšal za 24%.

Dolgovi pod 1200 Din se plačajo v treh letih. Če ima kakih dolgov najmanj tri, pa v petih letih. Nad 4800 Din skupnih malih dolgov pa se odplača tudi po gornjem ključu v 12 letih.

Pod zaščito ne spadajo dolgovi, ki so popolnoma na novo nastali po 20. aprilu 1932., terjatve trgovcev, nastale po 20. oktobra leta 1931., če ne presegaajo 500 Din, vse terjatve obrtnikov nastale v njih delom, plačila služničadi, prevzete, vzdrževanje, davštine, terjatve nastale iz kaznivih dejanj itd. Izvzeti so nadalje dolgovi pri Narodni in Hipotekarni banki.

Za kmetovalec v smislu zakona, ki uživa gornjo zaščito, se smatra vsak

oni, ki poseduje manj od 76 ha obdelovalne zemlje in njegov dohodek izvira večinoma delom (pretežno) iz kmetijstva vseh panog. Kdor ima poleg zemljišča še kakšno manjšo obrt, gostilno itd., pa njegov glavni dohodek, torej večji, izvira iz zemljišča ali sploh iz kmetijskih panog, je kmetovalec v smislu tega zakona in uživa zaščito. V dvomljivih slučajih izdajajo občine zadevna potrdila.

Vsak zapadli obrok (če bi n. pr. ne bil plačan do 15. novembra vsakega leta) se zamore takoj izterjati s tožbo in rušitvijo. Kdor bi tako bil trikrat v zamudi z obromom in moral biti tožen ali, če ga tožnik ne bi tožil in ne bi plačal obrovov v treh letih, izgubi zaščito po tem zakonu in ga lahko dolžnik toži za ves dolg.

Zadnje dni sem videl terjatve nekaterih denarnih zavodov, ki kljub jasnim določilom zakona terjajo od dolžnikov plačanje 8% in več obresti in jim celo groze z odvzetimi. Opozorjam na § 5. alineja 2. zakona, ki pravi: »...kaznujejo se z zaporom do 6 mesecev in globo do 10.000 Din posojilodajalci, ki bi zaračunali večje obresti kakor so predvidene v zakonu.« Vsak, ki bi hotel kakorkoli drugače ravnavati in manipulirati z obrestmi, kakor je to predvideno v zakonu, se izpostavlja gornjim kaznim, če se prijavi sodišču.

Vsi občinski uradi, gg. učitelji in drugi izobraženci naj bi raztolmačili vsem prizadetim določila zakona, da ne bo nepotrebnih zmed in celodnevni zamud z romanjem do poslancev samo zaradi informacij.

Kmetijska fakulteta v Zemunu

Beograd, 14. dec. AA. Ob 11 dopoldne so slovesno otvorili novo poslopje poljedelso-gozdarske fakultete v Zemunu. Svečanosti so prisostvovali odposlanci Nj. Vel. kralja general Milan Vuković, odposlanec prosvetnega ministra dr. Vladim Dvorniković, pomočnik prosvetnega ministra, predsednik zemunske občine Milos Corić, podpredsednik beogradske občine Vasa Lazarević, admiral W. K. Hauser, senator dr. Djura Kotur, mnogo profesorjev in dijakov beogradske univerze ter množični prijatelji univerze.

Navzoče je pozdravil rektor univerze dr. Belić, ki je v svojem govoru naglašal pomen nove stavbe za razvoj fakultete in poljedelso-gozdarske znanosti. Rektorjev govor so prisotni dijaki pozdravili z burnim odobravanjem.

Nato je profesor zagrebske poljedelso-gozdarske fakultete dr. Solaja slavil svoje tovariše in dijak beogradske poljedelso-gozdarske fakultete in jim čestital z željo, da bi se razvilo tesno sodelovanje med obojema sorodna fakultetama. Govor dr. Solaja so prisotni orav tako pozdravili z kolektivnim aplavzom.

Svečanost se je končala s koncertom akademskega pevskega društva »Obilica«.

Panflavin

Obtunduje in zavajajo ga.

a ne radi njegovih elegantnih oblik, pač pa zato, ker je predviden in nosi Panflavin pastile vedno s seboj. Obvaruje ga pred nalezljivostjo prehlajenja. Imejte tudi Vi pri sebi vselej

Panflavin pastile.

Ogias je registriran pod S. br. 21.781 — od 24. XI. 1933.

Deputacija Celja pri predsedniku vlade

Beograd, 14. dec. p. Danes je prispele v Beograd deputacija zastopnikov celjske občine in gospodarskih krogov pod vodstvom narodnega poslanca Ivana Prekorskega. Zvečer jo je sprejel ministrski predsednik dr. Milan Sršić, kateremu je poročala o težavah ki so nastale za promet in celokupno gospodarstvo Celja zaradi še neregulirane Savinje ter ga naprosila, da bi vnesel v redni državni proračun določen znesek, s katerim naj bi se definitivno izvedla regulacija Savinje.

Snežni zameti v Liki

Zagreb, 14. dec. n. Železniški promet v Liki, ki je bil zaradi velikih snežnih zametov 24 ur prekinjen je zopet vzpostavljen. Na progi proti Sušaku so ponekod še zameti, tako da prihajajo vlaki na Sušak s poznimi zamudami. Tudi na tej progi so bili tiri do večera običajno snega.

Proslava kraljevega rojstnega dne

Beograd, 14. decembra p. V nedeljo 17. t. m. ob povodu rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra v Saborni cerkvi ob 11. dopoldne svečana služba božja, ki ji bo prisostvovala vsa kraljevska vlada.

Proces proti morilcu Markoviću

Beograd, 14. decembra p. Pred sodiščem prve stopnje se bo pričel 25. t. m. proces proti bančnemu ravnatelju Mihajlu Markoviću, ki je v družbi z razbojnikom Miljkovićem ubil svojega prijatelja inž. Djordja Stankovića. Umor, ki je bil izvršen na zverinski način in je bil roparskega značaja, je v Beogradu kakor drugod izval pravo senzacijo. Zato vlada za ta proces veliko zanimanje.

Predsednik senata za brezposelne

Beograd, 14. decembra p. Predsednik senata dr. Tomašić je daroval 20.000 Din v korist nezaposlenim delavcem.

Huda zima v Nemčiji

Berlin, 14. decembra. V srednji Prusiji so včeraj silno padle temperature in je zlasti v Berlinu in okolici nastopil hud mraz. Mraz je davi dosegel svoj vrhunec. V Berlinu so kazali termometri minus 20 stopinj Celzija. Vsa jezera in barja okrog mesta so zamrznila. V ledu je obitalo 40 tovrstnih kolonov, polnih blaga, ki bi ga morali pripeljati v Berlin. Okrog 70 drugih ladij je obitalo v ledu v kanalih blizu Stettina. Berlina in Vratislave. Meteorologi so danes napovedali, da bo nastopil hiter preokret in bo celo deževalo. Že do onoladne so se dvigale temperature na — 4 stopinje Celzija.

Strašen boj z volkovi

Brod, 14. decembra. S planine Vučjak, ki ima od volčje nadloge svoje me se vsako zimo pr plazijo volkovi v bližino človeških naselij. Ko je letos tako nenadoma in zgodaj prišla la huda zima, so že trikrat videli večje volčje trupe celo v bližini vasi Otočina. Prošlo noč so volkovi naskočili v treh tonah skunino 7 vaških domačin, ki je narsto metrov daleč od vasi. Prebivalce je izspanja prebudilo tuljenje in besno renčanje volkov ter mukanje živine. Kmet Blaž Kukić je zgrabil za sekuro in tekel iz hiše proti svojemu hlevu, okrog katerega se je že plazilo nekaj volkov. Ko je prvega volka udaril s sekuro, pa sta mu druga dva skočila na hrbet in začela se je obupna borba na življenje in smrt. Enega volka je kmet dobro zadel s prvim zamahom drugega ki ga je grizel v vrat in nleča, pa se je tudi srečno otresel ter zamahnil po njem s sekuro. Ker so h teli na pomoč sedje, so zverji zbežale izpred Kukićeve hiše.

Istoačasno pa sta dve drugi volčji krdeli mesarili živino v dveh hlevih. Volkovi so raztrgali 7 krav in 4 konje ter ranili enega vola. Kakor so pozneje ugotovili se je vol pred volkovi namudoma umaknil v kot hleva, pa ter potem ko si je zavaroval hrbet volkove napadel z ročuti. Tako je ostal živ. V vsakem krdelu je bilo 5 do 6 stradanih volkov.

Dariti za nesrečno poplavljenice

Pred razsodbo v Lipskem

Proces zaradi požiga Reichstaga se bliža zaključku — Pričetek govorov — Državni tožilec predlaga za Lubbeja in Torglerja smrtno kazen, za obtožene Bolgare pa oprostitev

Leipzig, 14. dec. AA. Vrhovni državni tožilec dr. Werner je danes v svojem govoru razmotril vprašanje, ali so bili Torgler, Dimitrov, Popov in Tanev pomočniki Van der Lubbeja pri požigu poslopja državnega zbora. Poučarjal je, da ni nobena oseba neposredna priča zvez med temi štirimi obtoženci. Tudi jih ni nihče videl v državnem zboru med ognjem ali pa po njem, toda vsi obtoženci so komunisti in zato je važno, ali je komunistična stranka pričakovala kakšne koristi od tega požara. Zato se morajo požigalci iskati v komunistični stranki.

Torgler je sumljiv, ker je bil v državnem zboru malo pred izbruhom ognja in ker ga tedaj, ko se je ožen pripravljal, niso mogli najti nekatere osebe, ki so ga iskale; najvažnejše pa je, da so tri priče nekaj ur

pred požarom videli Torglerja v državnem zboru v razgovoru z Van der Lubbejem in Popovim. Več drugih priče je bilo presenečenih, ko so videli prihajati Torglerja na dan požara v državni zbor s posebno veliko in težko aktovko.

Svoj govor je glavni tožilec zaključil s besedami: Torglerju je dokazano, da je zažgal državni zbor in zakrilil dejanje veleizdajstva.

Ob veliki napetosti in splošni tišini je končno vrhovni državni tožilec dr. Werner predlagal za glavnega obtoženca v procesu zaradi požiga državnega zbora Van der Lubbeja in za bivšega komunističnega poslanca Torglerja smrtno kazen, dočim je za bolgarske obtožence Dimitrova, Taneva in Popova zaradi pomanjkanja dokazov predlagal oprostitev.

Konflikt v ljubljanski Delavski zbornici

Ker socialisti niso ustregli zahtevi Narodnega kluba po zastopstvu, ki bi bilo v skladu z volilnimi rezultati, je klub zapustil sejo — Za zborničnega predsednika je bil izvoljen g. Alojz Sedej

Ljubljana, 14. decembra. Danes popoldne ob treh se je v posvetovalnici Delavske zbornice vršila prva seja nove uprave, ki je bila v nedeljo izvoljena na skupščini. Naloga seje je bila pred vsem, da izvoli novo predsedstvo. Kakor znano, imajo v novi upravi, ki šteje dvanajst članov: marksisti (Klub strokovne komisije) 5, Narodno-strokovna zveza in nacionalni privatni namestenci (Narodni klub) 4 in krščanski socialci (Klub Jugoslovanske strokovne zveze) 3 mesta.

Na seji uprave, ki jo je vodil dosedanj podpredsednik DZ g. Sedej, je dr. Karlin kot zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje najprej prispele vse nove funkcije, nato pa je prišla na dnevi red volitev novega predsednika, podpredsednika in blagajnika DZ.

Kakor so se že zdavnaj pred nedeljsko skupščino, tako so se tudi pred današnjo sejo vršila med vsemi temi skupinami živahna pogajanja za razdelitev funkcij in dela v zbornici. Narodni klub je na osnovi volilnega rezultata zahteval za sebe štiri mesta, ki bi odgovarjalo številu pri volitvah oddanih glasov in številu njegove delegacije v plenumu. Zadnje volitve so razmerje med zastopstvi posameznih skupin izpremenile do temelja. Dočim so v prejšnji zbornici imeli marksisti absolutno večino delegatov (31 od 60), krščanski so

cialci 18, narodni delavci pa samo 11, so z zadnjimi volitvami padli marksisti na 25, krščanski socialci na 12 mandatov, narodno delavstvo in namestništvo pa je medtem zrastle na 21 mandatov. Dočim so si marksisti v prejšnji zbornici vsa mesta v predsedstvu razdelili med seboj, je bilo v novi situaciji jasno, da pri konstituiranju predsedstva pred vsem druge najmočnejše delegacije — Narodnega kluba — ne bo mogoče prezreti. Ker pa zastopniki najmočnejšega kluba niso hoteli sprejeti zahtev zastopnikov narodnega delavstva. (Nar. klub je med drugim zahteval zase mesto podpredsednika in blagajnika), so nacionalni člani uprave pred pričetkom glasovanja s protestom zapustili sejo.

Po odhodu predstavnikov Narodnega kluba je okrnjena uprava prešla k volitvam. Za predsednika je bil najprej vnovič izvoljen dosedanj predsednik g. Melhior Čobal, ki pa se je za izvolitev zahvalil, na kar je bil izvoljen za predsednika g. Alojz Sedej. Za blagajnika je bil vnovič izvoljen g. Rado Čelčič. Za Narodni klub je uprava rezervirala mesto podpredsednika (Mesto tajnika je službeno, in kakor smo že poročali, je bil na skupščini vnovič izvoljen za tajnika g. Fran Uratnik).

Po seji uprave se je vršila še seja zbornične finančne kontrole.

Želje zastopnikov industrijskih zbornic

Zastopniki trgovsko-industrijskih zbornic so predložili finančnemu odboru Narodne skupščine svoje predloge o novih davkih in prevoznih taksi

Beograd, 14. decembra p. V Beogradu so se danes zborovali zastopniki trgovsko-industrijskih zbornic iz vse države. Ljubljanski zbornici za TOI je zastopal tajnik dr. Ivan Pless Navzoče so bili zastopniki vseh zbornic v državi. Razpravljali so o perečih gospodarskih vprašanjih v zvezi s poslednjimi uredbami vlade, zlasti pa o novelizaciji obrtnega zakona, o novi redakciji čl. 7 novega zakonskega načrta o neposrednih davkih in drugih perečih zadevah. Glede čl. 7. osnutka zakona o neposrednih davkih so predložili predsedništvu finančnega odbora Narodne skupščine izbrano vlogo, v kateri so navedli stališče gospodarskih zbornic glede pridobitve. Razpravljali so tudi o vprašanju povšiljanja prevoznih takse ter ugotovili, da bi nameravano povšiljanje taks v železniškem, potniškem prometu znašalo 33, v tovornem pa 50 odst. sedanjih taks, kar bi znatno

no povečalo sedanja bremena državnih železnic. V celoti bi znašala nova obremenitev okrog 100 milijonov Din. Končno so razpravljali tudi o vprašanju izpremembe državnih trošarin, zlasti o trošarinah na železniške prage in kolomaz. Ugotovili so, da bi nova trošarina na olje in kolomaz prinesla za državne železnice novo obremenitev v približnem znesku 15 milijonov dinarjev, za les pa okrog 2 milijona Din. V celoti bi se državne železnice na novo obremenile za 117 milijonov Din. To breme bi morale železnice nedvomno prenesti neposredno na narodno gospodarstvo. S tem bi se tudi znizali dohodki državnih železnic. Glede na vse to so zastopniki gospodarskih zbornic iz vse države naprosili finančni odbor Narodne skupščine, naj ne sprejme predlaganega povšiljanja prevoznih taks, marveč naj izpolni celo še znižanje taks.

Delovanje dijaške sekcije JNS v Zagrebu

Zagreb, 12. decembra. S povrnitvijo ustavnega življenja v naši državi je dana prilika in možnost vsem pozitivnim delovnim močim, da se razvijajo. Z organiziranjem političnih strank je omogočeno narodu, da vrši svoje pravice: da izrazi svojo voljo Brez organizacije bi to ne bilo mogoče. Posebno je potrebno organiziranje v današnjih težkih časih s tolikimi izprepletenimi interesi različnih staležev, s tolikimi težkimi ekonomskimi in socialnimi problemi. Samo organizirana moč celokupnega naroda in združene pozitivne sile lahko najdejo tu zdravila in pomoč. Močna organizacija more nuditi pomoč narodu in zagotoviti prosperitet države.

Radi tega je potrebno, da se združijo vsi, ki ljubijo Jugoslavijo, katerim je na srcu resnični interes naroda. Jugoslovanska naciona stranka si je nadela dolžnost, da združi v svojih vrstah vse, ki žele dobro narodu in državi in hočejo sodelovati pri težkem delu reševanja vseh aktualnih problemov ki nas danes toliko težijo.

Akademski mladina, ki uvideva pomen in vlogo nove jugoslovanske politike v našem javnem življenju, je pristopila k delovanju na programu in načelih Jugoslovanske nacionalne stranke. Ta mladina je danja svojememu delu smer ki ne pomeni vezanja na posamezne osebnosti niti oziranja na momentane politične tresljaje, ampak vztrajno in organizirano delovanje za popolno uedinjenje vseh južnih Slovanov.

Pred kratkim se je vršil ob ogromni udeležbi akademikov občni zbor Študentske sekcije JNS, kateremu je predsedoval dr. Blom. Prvi jurist g. Zvonimir Begić. Po načelu starega odbora, kateremu je bil dr. Blom, je bil sodbeno izvoljen sledeči odbor: predsednik Rado Oskar cand. fil. in prav. znanstvenik, podpredsednik M. stud. rer. com. prvi tajnik Penezić Lj. stud. rer. com.; drugi tajnik Belas M. stud. iur.; bla-

gajnik: Valenčič D. cand. phar.; ekonom Delin S. stud. tecan., odborniki: Rasković S. stud. iur., Rapotec S. stud. rer. com., Cerin V. stud. techn., revizorji: Rončević S. stud. rer. com., Pinter D. stud. med. vet. in Blazič B. stud. techn.

Po izvolitvi novega odbora je govoril tajnik krajevne organizacije g. J. Četvić zbran m akademikom o programu stranke in pomenu udejstvovanja mladine v političnem življenju.

Rusko letalstvo

Pariz, 14. decembra. AA. V zborničnem odboru za zunanje zadeve je letalski minister Pierre Cot poročal o ruskem letalstvu. Izjavil je, da bo rusko letalstvo v dveh, treh letih petkrat močnejše kakor angleško ali francosko. Že sedaj je v tehničnem pogledu popolnoma »zenačeno z letalstvom drugih držav. Minister je pohvalno omenil tudi sposobnosti in vrline ruskih letalcev, ki so dobro disciplinirani, vestni in vztrajni. Rusija razpolaga z letali, ki lahko prenašajo 3 do 4 tone razstreliv na velike daljave, kakor n. pr. iz Moskve do Berlina. Rusija razpolaga še z drugimi velikimi letali. Letalske tvornice so oddaljene od meje najmanj 700 km, tako da so popolnoma varne pred napadi. Ena teh tvornic n. pr. izdeluje na leto po 150 letal, od katerih tehta vsako 18 ton. Takih letal ima Francija samo eno. Letalski inženjerji in delavci zavzemajo v sovjetski družbi popolnoma izjemno stališče. Inozemcem je v tej industriji čim bolj manj.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za dan: Pretežno oblačno, hladno, bržkone se vreme poslabša. — Situacija vzhodni del: Nad južno Evropo se je ciklon olajšal, barometrični maksimum se je umaknil daleč proti severu. Snežiti je prenehalo. Dunajska vremenska napoved za petek: Mraz bo trajal dalje in bo zopet snežilo. Kasneje nagla sprememba vremena.

Naši kraji in ljudje

Kraljica Marija in Bolgarke Kolu jugoslovenskih sester

Ljubljana, 14. decembra. Nj. Vel. kraljica Marija je poklonila Kolu jugoslovenskih sester v Ljubljani za poštinski dom v Kraljevi 15.000 Din. Ta velikodušni dar je ponoven velik dokaz, kako človekoljubno vpoštevata vladarica te in potrebe svojega naroda.

Ob sestanku Jednote slovenskih žen v Ljubljani so se vezi med bolgarsko in jugoslovensko ženo zelo učvrstile. Naslednji dopis, ki ga je prejelo Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani od Bolgarske ženske zveze nam je dokaz, da se hoče trajno delovati v smernicah, ki bodo poglabile iskreno prijateljstvo: »Bolgarska delegacija je globoko prevzeta od prisrčnega sprejema, ki ste nam ga vi in vaše članice izkazali pri našem obisku. V imenu delegacije in komiteja Bolgarske ženske zveze vam izrekamo najiskrenejšo zahvalo za sprejem in vas prosimo, da sporočite naše pozdrave in hvalničnost vsem vašim članicam. Naša iskrena želja je, da se ohranijo medsebojne zveze v prijateljstvu, da dosežemo resnično zблиžanje med nami in nami. Sprejmite naše prisrčne pozdrave in zahvalo — predsednica dr. Ivanova in tajnica dr. Pločeva.«

Podpore banskim upravam

Beograd, 14. decembra. Ministrski svet je na predlog kmetijskega ministrstva dovolil banskim upravam te-le podpore: v Ljubljani 200.000 dinarjev, v Zagrebu 200.000, v Banjaluki 250.000, v Splitu 200.000, v Sarajevu 250.000, v Cetinju 300.000, v Novem Sadu 200.000, v Nišu 250.000 in v Skoplju 300.000 Din. Skupno 2.150.000 Din.

Banske uprave bodo te podpore porabile za pospeševanje rastlinske proizvodnje, za nabavo semenja, hrane za živino, sadik, triterjev in kmetijskega orodja za skupno uporabo. Pred nakupom tega blaga morajo banke uprave predložiti kmetijskemu ministrstvu utemeljene predlog, kako hočejo potrošiti to podporo in kako hočejo razdeljevati nabavljene predmete in blago, brezplačno ali na posodo in kako hočejo ravnati z vrnjenim denarjem. Nakupi bodo dovoljeni šele, ko ministrstvo potrdi predloge o nakupih in razdelitvi blaga. Po izvršenih nakupih morajo kr. banke uprave poročati kmetijskemu ministrstvu o količini in vrstah nabavljenih predmetov in blaga in o njihovi razdelitvi. A. A.

Železniški promet je spet v redu

Ljubljana, 14. decembra. Zaradi močnejšega snežnega meteža od 12. t. m. dalje je dosegel sneg dne 13. t. m. okoli poldanske ure na progi Ljubljana-Kranjska gora višino od 30 do 110 cm, na progi Jesenice-Bistrica Boh. jez. do 105 cm. Na eksponiranih točkah med postajama Verd in Logatec ter Rakek in Postojna pa so nastali snežni zameti, da se moral vršiti promet posebno med Rakekom in Postojno dopoldne 14. t. m. enotno. Od ostalih prog je bila močnejše zasnežena dolenska proga in sicer proti Kočevju do 60 cm in proti Novemu mestu do 40 cm.

Do ukinitve prometa ni nikjer prišlo, pač pa je promet utrpel večje zakasnitve na Gorenjskem in na progi do Rakeka od Postojne. Edino večerni potniški vlak iz Kranja je običaj na postaji Škofja Loka, nakar so potniki prestopili v naslednji potniški vlak z Jesenice.

Ostale večje zakasnitve naših potniških in brzih vlakov so izvirale iz direktnega odnosa iz priključnega prometa, v glavnem iz Italije, kakor n. pr. vlak S. O. z 290 minutami in večerni brzovlak z 215 minutami zamude, ter z liške proge, kjer je bil zaradi snežnega meteža in izredne burje promet izdatno oviran in celo prekinjen.

V lokalnem prometu ni pričakovati nadaljnjih zakasnitve, ker so ovire odстранjene, razen v kolikor se ne bodo zakasnitve prenesle iz inozemskega na naše območje.

V Beograd zaradi regulacije Savinje

Celje, 14. decembra. V sredo zvečer je odpotovala iz Celja v Beograd posebna občinska delegacija, v kateri so gg. mestni župan dr. Gorican, finančni referent dr. Vrečko, občinski odbornik mr. Posavec in magistratni direktor Šubic. Delegacija bo na pristojnih mestih v Beogradu skupno z narodnim poslancem g. Ivanom Prekorškom intervenirala, da bi vlada vnesla v novi državni proračun dr-

žavni prispevek za nujno potrebno regulacijo Savinje in pritokov za l. 1934. v znesku 2 milijonov dinarjev. Ta prispevek naj bi država dajala deset let, tako da bi skupno prispevala za regulacijo 20 milijonov dinarjev. Banska uprava bi v tem primeru prispevala letno 1 milijon dinarjev, ostalih 14 milijonov pa bi v desetih letih počeni s prihodnjim letom prispevala celjska mestna in ostale prizadete občine. Prebivalstvo iskreno želi celjski delegaciji popolnega uspeha v Beogradu.

Gradnja zasilnega mostu čez Savinjo v Celju je že toliko napredovala, da so v sredo zvečer dogotovili zadnje mostno polje. Sedaj polagajo in pritrjujejo gornje dele mostu. Izgleda, da bo do božiča že mogoče zasilen prehod za pešce, dočim bo most definitivno dogotovljen v prvi polovici januarja. Most bo širok samo štiri metre. Trije metri so določeni za promet z vozili, en meter pa za pešce.

Vsaj en svetovni rekord

Ljubljana, 14. decembra. Tako, zdaj bo pa menda v rekordnih drobne pisave zapik. Prejeli smo dopisnico, ki je vsa tako gostota, a vendar čisto in čitljivo napisana, da je podobna vzorcu tkanine. Na njej je nič manj, kakor 250 vrst z 8902 besedami odnosno 48.750 črkami. Prepisanih je 35 listov iz knjige prof. Silva Kranjca »Kako smo se zedinili«, ki jo je 1928 izdala Mohorjeva družba. Prepisovanje je zahtevalo trideset ur vztrajnega in vestnega dela. Napisal pa je to dopisnico g. Karlo Lauter, lastnik kosmetičnega laboratorija v Ljubljani.

Ogledana s povečevalnim steklom šele ta dopisnica odkriva, kako lepo in skrbno jo je napisal g. Lauter. Za zgled izredne vztrajnosti in potrpežljivosti smo seveda tudi to dopisnico poslali v Tiskovno zadružno, kjer jo lahko ogledate v izloženem oknu. Prav gotovo pa ta rekord tudi v znanjem svetu nima enakega. Torej se Ljubljana lahko zaenkrat ponaša vsaj z enim svetovnim rekordom.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30.

R. WALSH

v senzacionalnem filmu

Zakon pragozda

Pragozd ima svoje življenje in zakone smrti.

Predstave vsak dan ob 4., 7. in 9. uri zvečer

Cene 2.-, 4.-, 6.- in 8.- Din

Ob grobu uglednega slovenskega podjetnika

Ljubljana, 14. decembra. Beležili smo, da je v »Slajmerjevem domu« umrl po kratki, mučni bolezni daleč okrog znani lastnik tovarne pohištva gospod Ignacij Repše. Pokojnik je bil v Ljubljani med podjetniki in obrtniki visoko

spoštovan, njegovo podjetje je slovelo šir domov, v mnoge kraje je Repše dobavljal svoje lepe izdelke. Ignacij Repše se je izučil mizarske obrti v Ljubljani in se je osamosvojil leta 1913. Ker je bil vse-skozi marljiv, ukažen in napreden, mu je podjetje vidno uspevalo. Tako je sčasoma ustanovil mizarsko veleobrat na Karlovi cesti ter je v mizarski stroki izpopolnil marsikako vrzel. Bil je prepričan, da je mizarstvo umetnostna obrt in jo je kot tako privedel do viška. Sam pa je dokazal, kako visoko se lahko povzpne slo-

venski človek s pridnostjo, bistrino in vztrajnostjo. Njegovi izdelki, ki jih je razstavljal stalno tudi na vselejmu, so vsikdar vzbujali veliko pozornost in priznanje in tako je Repše lahko kljuboval tudi inozemski konkurenci. Pokojnik se je rodil pred 25 leti v St. Janžu na Dolenjskem. Res mnogo, mnogo prežgoda mora ta odlični slovenski podjetnik v hladni grob. Njegovo smrt objokuje vdova gospa Leopoldina s širokim krogom sorodstva, za njim pa žalujejo tudi uslužbenci podjetja, ki jim je bil dober in skrben svetovalec. Pogreb bo v petek ob 16. izpred splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Ignaciju Repšu ohranimo vsi najčistnejši spomin!

Pri iskanju zaslužka je našla smrt v snegu

Rakek, 14. decembra. Mnogi prebivalci obmejnih vasi iščejo skromen zaslužek s prodajanjem dovoljenih količin živeža v krajih onstran meje. Celo sedaj v hudi zimi se podajo mnogi na težko pot celo do Postojne in se potem s skromnim zaslužkom nemudoma vračajo nazaj.

Tudi 23letna Ivana Repnikova je nesla nekaj živil preko meje. Ko pa se je večerj vlačila nazaj, je se na italijanski strani vsa izčrpana omagala. Z njo sta potovali dve znanci iz neke vasi nad Uncem, ki sta ji skušali pomagati ter naposled, ko je bilo vse zaman, poklicali na pomoč italijanske stražnike iz neke barake. Stražniki so onesveščeno deklo prenesli v barako, kjer so se trudili, da bi jo obudili k življenju. Vsa premržena in izčrpana pa je mladenka umrla, ne da bi se bila poprej še kaj zavedla. Njeno truplo so prevzeli naši graničarji s postojanke nad Uncem in je cerkniški zdravnik g. dr. Pušenjak ugotovil, da je nesrečno deklo podleglo mrazu in popolni izčrpanosti zaradi pomanjkanja hrane.

Dvoboj juristov pred sodniki

Beograd, 14. decembra. Proces proti trem beograjskim odveto-nikom in njihovim poslovnim tovarišem, o katerem je »Jutro« že poročalo, še ne bo tako kmalu končan, ker se pri vsaki točki obširne obtožnice razvijajo novi prepri med obtoženci in državnim tožilecem. Kakor odveto-nik Joksimović, tako tudi njegov poklicni in poslovni tovariš dr. Nikola Petrović neprestano zbada državnega tožilca. Ko je bil vprašan, če razume obtožnico, je odgovoril, da je ne more razumeti ne kot pravnik in ne kot pismen človek, ker je sestavljena brez prave zakonite podlage in ker vsebuje pri splošnem pomanjkanju logike tudi mnogo netočnosti. O vseh pretiranih računih in o samovoljnem razpolaganju z zanesljivimi trdi, da so popolnoma v redu. Državni tožilec pa daje jako kožljiva vprašanja, ki spravlja oba obtožena odveto-nika iz ravnotežja. Za razpravo se Beograjčani vseh slojev zanimajo v toliki meri, da vztrajajo pozno v noč v razpravni dvorani.

Gorje rudarjev »Jerme«

Bogato rudniško podjetje dolguje rudarjem nad 850.000 Din na mezdah

Beograd, 14. decembra. Rudarjev iz rudnika »Jerma« pri Pirotu dobrih 100 km peš, da bi s pomočjo oblasti izterjali svoje zaslužke, ki jih rudnik že več mesecev ne izplačuje. V rudniku »Jerma« je bilo do nedavno zaposlenih blizu tisoč rudarjev, ki že več mesecev niso prejeli svojih mezd. Rudarji pa so še vedno opravljali svoje težko delo in namesto denarja so na račun zaslužka dobivali male količine koruzne moke in zdroba, komaj toliko, da so s tem, kakor pravijo, »obdržali dušo«. Če tudi so mezde v velikem rudniku zelo nizke, dolguje podjetje rudarjem po 1000, 2000 in še več za vsakega posameznika. Zadržane mezde znašajo že preko 850.000 Din.

Tedne in mesece so rudarji potrpežljivo čakali in stradal. Podjetje jim je obljubljalo od dneva do dneva izplačilo mezd. Namesto izplačil pa je bilo na vse zadnje ustavljeno celo izdajanje malenkostnih živil iz rudniškega skladišča. Ko so izgubili vsako nado in so se z rodbinami vred znašli v obupni bedi, so iskali rudarji pomoč in zaščito na vseh straneh: pri ministrstvu za šume in rudnike, pri delavski zbornici, pri banki upravi itd. Ko so vse intervencije ostale brezuspešne, so se trume delavcev podale na pot terjati svojo pošteno in s tolikim trudom zaslužen mezd.

Skupina 25 rudarjev je peš prispela naj-

prej v Niš k banki upravi, ki je rudarjem dala nekaj denarne pomoči in sredstva za potovanje v Beograd, da bi tam sami razložili svoje zadeve centralnemu tajništvu delavskih zbornic in ministrstvu za socialno politiko. Reveži so naposled prispeli v Beograd, od koder se nočejo vrniti, dokler ne dosežejo izplačila svojih zaslužkov. Samo ta skupina 25 delavcev ima terjatev od 50.847 Din na že davno zasluženih mezdah. Eden od njih, Vinko Pavčnik, ki ima ženo in troje otrok, je izjavil, da vpliva rudniška uprava na vse okoliške trgovce, naj ne dajo rudarjem ničesar na upanje, češ, da jih rudnik sam oskrbuje iz svojega skladišča. Na ta način hoče podjetje prisiliti rudarje, da bi delali sploh zastojali ali k večjemu za male količine najslabšega živeža.

Iz pripovedovanja rudarja Vinka Pavč-

nika ter njegovih tovarišev Edvina Potprina, Ibra Alibegovića in drugih je razvidno, da živijo rudarji pri rudniku »Jerma« v pravem suženstvu, ki ga ni mogoče niti v najmanjši meri upravičevati s splošno gospodarsko krizo.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravnega »Franz Josefov« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno malo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefov« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nevarnosti. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Borba dece proti gladi

Miklavževa zbirka na vseh šolah dravske banovine — Vprašanje javne otroške kuhinje v Trbovljah

Trbovlje, 13. decembra. Čimbolj pada sneg in pritiska hud mraz, toliko bolj neznanstva in vnebovpijoča postaja beda v Trbovljah. Težko je dandanes reči, kdo največ trpi: ali brezposelniki, ki niti iz fonda TPD za brezposelne niti od nikoder drugod niso deležni nobene podpore več ter so obsojeni, da za plotom poginejo od gladi, ali otroci takorekoč »zaposlenih« rudarjev, ki jim sneg in led niti malo nista v radost kakor drugim otrokom in ki zima prihaja k njim kakor volk v vas. Preskrba brezposelnih s delom in hrano in preskrba otrok čez zimo — to sta dve največji in najtežji nalogi, za katerih rešitev se morajo v revirjih vsi odgovorni činitelji strniti k skupnemu delu.

O položaju otrok smo že nešteto pisali. Ko je svoj čas komisija iz Ljubljane hčala tok odrg, so gospodje ugotovili, da je samo v trbovski dolini 2500 tako prestrašenih otrok, da so nujno potrebni hrane iz javnih sredstev. (V Hrastniku znaša ta številka nadaljnjih 700.) V prvem navdušenju, ki ga je sprožila širokogrudnost gospode iz Ljubljane, so občinski uradniki že hodili po kolonijah in iskali pripravnih prostorov za kakšnega pol ducata kuhinje, po katerih bodo kuhali kosila za to ogromno armado gladujočih šolarčkov. Na koncu pa so, namesto da bi nove odprli, zaprli še tisto kuhinjo v Glazuti, v kateri je lani vsaj majhno število otrok dobivalo vsaj skromen obed. Šele po zadnjem znanem nastopu rudarskih žen se je na odredbo banke uprave kuhinja vno-vič odprla vsaj za 250 otrok, toda vse do zadnjega so ti otroci jedli na upanje — od nikoder ni bilo nobenega kritja, dolg kuhinje je narasel nad 40.000 Din in grozila je nevarnost, da se kuhinja spet zapre. Na intervencijo ljubljanskega akcijskega odbora je banka uprava zdaj vendarle odredila, da bo ob svojem strošku prehranjevala v kuhinji 200 otrok za dobo od 1. novembra do 1. aprila. Iz fonda TPD se hrani ta čas že 156 otrok, tako da bi bilo za silo poskrbljeno za 356 najbednejših otrok. Da bi mogli vsaj najskromnejšo prehrano nuditi vsem rudarskim otrokom, ki gladujejo — to je v današnjih razmerah samo pobožna želja. Če bi vsakemu gladnemu otroku v Trbovljah poklonili vsak dan samo hlebec črnega kruha, kakršnega v kuhinji danes dobivajo k obedu (36 dekagramov, moka št. 4 in 5), bi v desetih mesecih znesel račun nič manj kot 3 milijone Din. Dosedanja pomoč pa je sredi najhujše zime neumljivo premajhna, in če ni mogoče urediti hrane vsem lačnim niti vsem najbolj potrebnim šolarčkom, ki jih je še 600 zabeleženih pri občini, naj bi bili poklicani v kuhinjo vsaj najbednejši izmed najbednejših. Socialni oddelek trbovlske občine je v zvezi z akcijskim odborom zdaj uredil, da bo prišlo do svojega obeda čez zimske mesece še okrog 150 novih otrok iz tistih petčlanskih in še številnejših družin, iz katerih doslej še noben otrok ni deležen javne prehrane. S tem pa vprašanje o preskrbi rudarskih otrok še nika-

kor ne pride z dnevnega reda. Banska uprava v svojem odloku o podpori za šolarke kuhinjo pravilno naglašja, da so tudi država, TPD in javne zbirke dolžne pomagati pri reševanju bede — in zlasti od države in od društev, ki stalno zbirajo prispevke v socialne namene, še zmerom pričakujemo pomoči. Kosilo rudarskega otroka v kuhinji je preračunano na 2 Din — komaj 60 Din velja torej prehrana enega trbovlskega šolarčka. Gotovo bi se našli na svetu dobri posamezniki in humani društva, ki bi hotela prevzeti na svoje rame dnevno prehrano enega ali določenega števila otrok. Slovenci smo tako dobri ljudje, da s prispevki v denarju hojimo v Afriko reševati duše zamorčkov. Tu pred nosom pa nam propadajo duše in kri naših otrok. Pojdimo reševati življenja malčkov v revirjih!

Kakor je »Jutro« že pred dobrim tednom zabeležilo, je banka uprava na pobudo akcijskega odbora odredila, da se na dan sv. Miklavža na vseh osnovnih, meščanskih in srednjih šolah — 950 po številu — pobira od učencev prostovoljni prispevek v prid ogroženim šolarčkom v Trbovljah. (Pripadajoča deleža od zbirke bosta obrabljena tudi za kuhinje v Hrastniku in v Zagorju.) Do 8. decembra je občina prejela že zbirke s prvih 59 šol v skupnem znesku 3463,75 Din. Seznam šol, ki so to vsoto zbrale, kaže prav razveseljujočo sliko. Tudi otroci po najrevnejših kmečkih vaseh so vsaj kaj malega prispevali za svoje trpeče črne bratce. Največjo vsoto so zbrale doslej prevaljski šolarčki, njim sledijo učence 1. dekl. mešč. šole v Ljubljani, učiteljskinja v Mariboru, učenci v Jaršah pri Domžalah, II. dr. r. gimn. v Ljubljani, narodne šole v Dolskem pri Ljubljani, v Podpeci, v Lazah pri Rakeku, deska osn. šola v Mariboru, dalje Gornji grad, Sv. Tomaž pri Ormožu, Sv. Peter v Sav. dol., Mežica, Radovljica, Kamnik, Tezno, Vojnik, Breg pri Ptuj, Maribor r. gimn., Brežice, Vrčice pri Semiču, Mala Nedelja, mešč. šola šol. sester v Celju, mešč. šola v Mariboru, Artice pri Brezicah. Z vsa hvalečnostjo pa so naši šolarčki sprejeli tudi prispevke od vseh ostalih, saj vedo, da so prišli od čistega, požrtvovalnega otroškega srca. O končnem uspehu te akcije in o šolah, ki se bodo najlepše odlikovale, bomo še poročali. Tudi banka uprava, kakor čujemo, z velikim zanimanjem sledi poteku te zbirke, ki je odličnega vzgojnega in socialnega pomena obenem.

V nedeljo dopoldne se bo v občinski posvetovalnici vršila anketa, na katero je akcijski odbor v Ljubljani povabil zastopnike trbovlske, zagorske in hrastniške občine ter zastopnike socialnih društev in organizacij v vseh treh dolinah z namenom, da se osnuje enotna, centralizirana pomožna akcija za vse tri revirje. Upajmo, da bo do nujno potrebnega enotnega nastopa v tej skrajni sili vendarle prišlo.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

prevodi iz tujih slovstev, razni poučni sestavki in gospodarski članki, zanimivosti 1. dr. Skratka: prava enoletna ljudska šolan-

Neumorni France Bevk, nedvomno naš najplodovitejši pisatelj, je avtor ljudskih povesti »Dedič«, ki se v nji zopet bavi s kmečkim ljudstvom. Je to zgodba kmečke žene, pripovedovana prepričljivo in mikavno, zgodba trdega življenja in nesentimentalnih duš.

Nande Vrbnjakov je mladino obdaril z novim zbornikom prirodoslovnih črtic »Prirodni pojavi in človeški izum«. Tu so odlomki iz episoav Frana Čadeža, Henrika Schreimerja, Jakoba Zupančiča, Andreja Senkovića, Jakoba Čebularja, J. Bračuna in drugih naših prirodoslovnih pisateljev. — Dr. Josipa Potratne knjiga »Zdravje in rastlin« bo dobro rabila našemu ljudstvu, saj v njem žive tisočletne izkušnje o zdravilnosti raznih rastlin. Knjigo je spisal praktični zdravnik, zato jo bo čitatelj s tem večjim zaupanjem vzel v roko. — Martina Seljak je avtorica knjige »Ljubi moj domsk«. Poljudna knjiga o stanovanju in o vsem, kar sodi v pojem doma, s posebnim poglavjem o kmečkem stanovanju. Vse polno praktičnih navodil, nasvetov in podatkov: o tem, kako si nabavljati pohištvo, kako ga urediti; pa tja do njegovega enaženja in vzdrževanja in do nege sobnih rastlin in ptic. Vsek čitatelj in zlasti še čitateljica bo imela kaj prida od te poučne in obenem zabavne knjige.

Knjige »Goriške Matice« so daleč od časnih problemov. V njih se srečati današnje

KULTURNI PREGLED

Ob petnajstletnici Cankarjeve smrti

»Pohujšanje v dolini šentflorjanske« in ljubljanski drami

V sredo je naše Narodno gledališče za petnajsto obletnico smrti Ivana Cankarja počastilo spomin svojega največjega avtorja z reprizo njegovega »Pohujšanja« v šestvi rejziji. Ivan Cankar je eden tistih redkih, izrednih ljudi, ki v družbi celo po svoji smrti nehaajo biti deležni oficijelnega čačenja. Še praden so do takšnega čestitavanja prišli. Bil je v hiši hladen, prazen večer. Abonentje reda Sreda, ki jih je uroda izbrala, da v imenu naroda prisostvujejo mrki svačenosti, so zavzeli svoje prostore in mimo njih je prišlo morda še kakšnih petdeset, šestdeset mladih ljudi. Lože uradnih reprezentanc so ostale prazne.

Nocojšnjo predstavo, je pred izpuščenim zastorom izpregovoril pesnik Fran Albrecht, »posveča Narodno gledališče spominu petnajste smrtne obletnice Ivana Cankarja. Če prireja v ta namen fano »Pohujšanje« v dolini šentflorjanske, ki je najbolj strupena in najbolj razigrana satira, kar jih je kdaj napisalo slovensko pero, in poleg »Hlapcev« najostrejša kritika našega življenja, mislim, da je pokazano e tam Cankarjevo umetniško tvorstvo od ene nabistvenejših strani. Ivan Cankar ni pojmoval svoje umetnosti samo kot izraz nekega avtorstva, od časovnih tokov in struj neprizadetega, góther

jevsko izmijenjena in izravnovanešina družba, marveč je vse svoje življenje videl v svoji besedni umetnosti tudi močan in sugestivni socialni faktor: biti kritik dobe in družbe, kritik življenja, predvsem avtor slovenskega življenja. In prav s tem skoraj že publicističnim elementom svoje umetnosti je Ivan Cankar najbolj razgibal, v največji meri opajal in čistil naše predvojno javno življenje. In reči smemo, da ga razbavala, oplala in čistila — vsaj v zavesti naših najboljših in najpogumnejših ljudi in v zavesti tiste mladine, ki nosi v sebi dediščino svojega rodu živo in tvorno — še danes po petnajstih letih.

Ko se je potem zastor dvignil, se je obnovila farsa, ki je od nekdaj, od dana, od vekomaj. »Vse kaže in mnogoteri znamenja pričajo, je rekel župan, da se je prikradlo pohujšanje v dolino šentflorjansko... Pravi, da mu je Peter ime in da je umetnik. Že to je črno znamenje! Doline šentflorjanske ni blagoslovil Bog zato, da bi redila in pitala umetnike, tatova, razbojnike in druge postopačel Dolina šentflorjanska je živela brez umetnikov doslej, pa bo izhajala tudi poejele.

Najbolj resnično spominsko besedo Ivanu Cankarju je govoril pač ta njegov župan.

Nepotrebna literarna polemika

Ga. Scholle. Zupančeva je napisala v 11-12. šte. »Žena in doma« članek »Ali je Z. Kvedrova pisateljica tudi češko« in z njim nanovo dokazovala, da Kvedrova ni pisateljica češko. Med drugim pa je člankarica zapisala:

»Kakor večina, trdi tudi Govérkarjeva, da je pisateljica Zofka tudi češka.«

V »Jutru« z dne 16. novembra t. l. sem ji odgovorila, da že od 1. 1927. tega nihče več ne trdi in hkrati zavrnila njeno neresnično trditev, da sem pisala kaj takega studij jaz. Zaključila sem, da ni nikakaa zasluga, ako kdo l. 1933 že zmerom dokazuje nekaj, kar je bilo že l. 1927. dognano.

Nato se je ga. Z. v 286. šte. »Jutra« razkačena zagnala vame, ker »zaslužek si ne da vzeti. Toda svojo nepotrebno polemiko je speljala v novo smer:

Zdaj namreč ne trdi več, da sem tudi jaz kdaj zmotno pisala o Zofkinem češkem pisateljstvu, pač pa s citati dokazuje, da eta se motila — Ljubljanski Zvon l. 1926, in njen lastni organ. — Žena in Dom celo leta 1933.

Ga. Zupančeva piše v »Jutru« izrečno: »In prav zaradi tega (zaradi Lj. Zvona in zaradi Žene in Doma) je omenjena revija (Žena in Dom) objavila moj članek.«

Ker sta torej Lj. Zvon in Žena in Dom napočeno pisala, je ga. Zupančeva čutila potrebo, da napiše: »Kakor večina, trdi tudi Govérkarjeva, da je pisateljica Zofka tudi češko!«

O, logika! Na vse niene strupene, resne, akad. obraž. žene nevredne zafrkacije, ki mi dokazujejo le avtorizirano slabo vest, sploh ne reagiram. Ugotavljam le, da ga. Scholle-Zupančeva o meni ne piše več neresnice glede Zofke; drugi listi, dnevniki, tedniki ali mesečniki pa naj sami popravijo svojo zmoto, če hočejo. Mene njih zmote v preteklosti in v bodočnosti ne zadevajo.

S tem je zame ta neokusna polemika odpravljena.

V Ljubljani, 14. decembra 1933.

Minka Govérkarjeva.

Knjige Goriške Matice

V težkih razmerah deluje Goriška Matica in vendar izdaja leto za leto svoje knjige, ki prinašajo tisočim naših rojakov onkraj maje sladko tolažbo domačbesede. Za l. 1934 je Goriška Matica poslala v svet pet knjig: poleg koledarja tri poučne in eno zabavno.

Koledar prinaša običajno pratikarsko vsebino, izmed ostalih prispevkov pa bodi omajena daljša povest Toneta Čemažarja »Stari Primož«, ki jo je ilustriral M. Bambič. Vsek bo z zanimanjem prečital Ivana Zalarja članek o Franu Erjavcu, ali pa takele prispevke kakor so F. S. »Spomini iz otroške dobe«, življenjski pisi G. Hauptmanna, Walterja Scotta, Björnströma Björnsona, R. Wagnerja in druge podobne krašje članke. Vmes se vrste pemi, med njimi ljubki verz iz peresa star-za znanca iz naših koledarjev in mladinskih listov, Frana Žgurja, pa

Bomače vesti

* Cenj. naročnikom »Jutra« (dnevne in ponedeljske izdaje) in revije »Življenje in svet«. Ker je že potekla polovica decembra, a še niso vsi naročniki za letošnja popoldna poravnali naročnine, vljudno naproša uprava »Jutra« vse prizadete, da jo poravnajo zanesljivo v bližnjih dneh spriču zaključka leta in z njim v zvezi računskih in blagajniških del. Upravi je na tem, da ob koncu leta nima prenosov, ki delo zelo ovirajo. Položnica so bile v začetku meseca razposlane vsem, kdor je nima več, naj jo zahteva od uprave, ki mu bo poslala drugo. — Uprava »Jutra«.

* Upraviteljstva osnovnih, meščanskih in srednjih šol se opozarjajo, da bo v šolskem radiu v soboto 16. t. m. ob 9. proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Oddajo bodo izvršili učiteljski abiturienti. Razpored: 1. Korčenič (klavir, celo, violina). 2. Znamenjku kraljevskega rojstnega dne (govor). 3. Slovenske narodne (kitara solo). 4. Lamut: Kralju Aleksandru za rojstni dan (deklamacija). 5. Narodne pesmi: »Ko so fantje proti vasi šli«, »So ptičke zbrane in »Obliki so reči« (pel bo kvintet). 6. Dogodki iz življenja našega kralja. 7. Francoski ples: Verdi iz opere »Ernani« (kitara solo). 8. Zar je morala doč (violina s spremljevanjem klavirja). 9. Himna (klavir, celo, violina).

Dovršeni gentleman

uporablja za umivanje samo Lavender Soap Paracelsus odlično mlo karakterističnega vonja, ki se dobro peni in varuje kožo. Za britje pa uporablja samo Paracelsus valjčasto mlo za britje (Shaving Stick), najboljše blago, antiseptično mlo, ki omehča brado in prepreča kožne infekcije.

* Polovična voznina v Ljubljano. Ministrstvo prometa je dovolilo s posebnim odlokom udeležencem slavnosti Narodne Odrbane v Ljubljani znižano voznino. Obilastni odbor NO je razposlal na vse organizacije Narodne odrbane posebne legitimacije, ki bodo na razpolago pri organizacijah NO in poverjenikih Legitimacije razpošilja obilastni odbor NO tudi na posameznike, ako jih ti zahtevajo. Popust na železnice znaša 50%. Udeleženec izpolni sprednjo legitimacijo s svojim imenom, jo da na odhodni postaji žigovati in kupi vozni listek, ki ga v Ljubljani ne odda, temveč hrani tudi za povratek Legitimacije bo v Ljubljani žigoval Obilastni odbor NO vse dopoldne 17. t. m. v mestni posvetovalnici ljubljanskega magistrata. Znižana voznina velja za odhod od 14. za povratek pa do 20. t. m.

* V vojaških zadevah se obračajte neposredno na vojaška oblastva! Da bo konec sleparskega »posredovanja« za drag denar, je komanda dravske divizijske oblasti izdala naslednjo objavo: »Opozarjajo se vse osebe, ki morajo urediti gotovo vprašanje (povz na večbo, regrutacijo, vojnico ali podobno) z vojnimi oblastmi (štabor komande dravske divizijske oblasti in s komandami ljubljanskega, celjskega in mariborskega vojnega okruženja), da jim intervencija raznih birojev in oseb ni potrebna, temveč jim je celo škodljiva. Vsakdo, kdor ima službene opravke z vojnimi oblastmi, naj se obrne ustmeno ali pisмено neposredno nanje, pa bo njegovi po zakonu utemeljeni prošnji ustrezelo.«

* Nerazne vesti o inž. Dedku. Po Ljubljani so se pričele širiti vesti, da je bil konfirman inženjer g. Franjo Dedek od italijanskih oblasti že obsojen. V zvezi s tem nam sporoča njegov pravni zastopnik odvetnik g. dr. Milan Korun, da so te vesti neutemeljene in izmišljene. Preiskava še teče in bo v kratkem zaključena. Gosp. inž. Dedek ni ničesar zakrivil in bo v kratkem izpuščen.

* Iz Advokatske zbornice. Advokatska zbornica v Ljubljani objavlja, da je bil g. dr. Franjo Guberšek 9. t. m. vpisan v imenik Advokatske zbornice s sedežem v Ljubljani.

* Iz Zdravniške zbornice. Zdravnik na Jelenicah g. dr. France Berzelj je bil 30. novembra vpisan v imenik Zdravniške zbornice za dravsko banovino.

* Sindikalna organizacija zdravnikov se je ustanovila v Beogradu ter razposlala svoje proslave zdravnikom. V teh proslavah je razložila program zdravniškega sindikata, ki smatra za svoje minimalne zahteve maksimiranje zdravniških honorarjev, enotloženje in kontrolo pri razpisih zdravniških služb ter socialno zavarovanje članstva.

FOTOAMATERJI!

Za vsak pri nas kupljen film ali ducent plošč dobite

1 povečano sliko 13x18 gratis pri FOTO TOURIST LOJZE SMUC, Miklošičeva 6, nasproti hotela Union. 355

* Raspis zdravniške službe. Banska uprava v Ljubljani razpisuje mesto banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Ljubno s sedežem v Ljubnem. Pravilno opravljenе prošnje se sprejemajo do 22. t. m. pri banški upravi dravske banovine.

* Pisane zgodbe. Pod tem naslovom izda naš poljudni priporodnik Janko Kač t. dni zbirko, ki bo zadovoljila mlade in stare, vselejake in zajedljivce, nedolžne in grešne. Novi naročniki, ki se prijavijo do Božiča pri založbi »Zemlja« v Ljubljani (Gajeva 9.I.) dobijo knjigo po popustni ceni: v platno vezano po 35 Din. troš. pa po 30 dinarjev.

* Pripravljali odbor emigrantskega društva »Istra-Trest-Gorica« v Karlovcu (savska banovina) vabi emigrante Jugoslovence (Slovence in Hrvatje) iz Julijske Krajine na ustanovni občni zbor, ki bo v nedeljo 17. t. m. ob 15. v prostorih Slovenskega pevskega društva »Triglava« na Mažuranci. Čevi obali. Pravila so od pristojne oblasti že potrjena.

* Nova številka »Zdravja«. Včeraj je izšla deseta letošnja številka dobro znane revije »Zdravje« z naslednjo vsebino: O higieni razstavi v Beogradu (dr. Bojan Pirc), Naravna sredstva proti pomankanju spanja, Kako dolgo moremo živeti brez hrane (zdravstveno kramljanje o vsakdanjih rečeh), Iz tujine za nas, Glasnik protituberkulozne lige in Zdravstvene zapovedi za otroke. »Zdravje« izhaja vsakega 15. v mesecu ter stane letoletno 30 dinarjev. BILI

* Nalezljive bolezni v dravski banovini. V 15. do 21. novembra so na področju dravske banovine za nalezljivimi boleznimi umrle 4 osebe, in sicer po ena v Litiji, v ljubljanski okolici, v Mariboru in v Murški Soboti.

* Zveza hotelirjev je bila ustanovljena po običnem zboru Jadranske hotelirske zveze v Crikvenici. Na kongres hotelirjev je prispele osebno mnogo hotelirjev iz vseh pokrajin, ki pa so prinesli s seboj tudi toliko pooblastil, da je bilo pri ustanovitvi zveze zastopanih preko 100 hotelirskih podjetij. Kongres in ustanovitvena hotelske zveze so se udeležili tudi zastopniki društev za pospeševanje turizma. Predsednik novoustanovljene zveze hotelirjev je g. Kosta Milinovič iz Zagreba, med odborniki pa so tudi g. Miklič iz Ljubljane, Molnar iz Bleda in Pear iz Jelenic. Zveza bo 15. januarja v Beogradu sklicala konferenco, ki se bo bavila s vprašanji sarnacije hotelske industrije.

* Velikodušen dar za siromake. Iz Strazišča nam poročajo, da je tvornikar c. Heller Artur (Tekstilindus.) v Strazišču podaril 10.000 Din za božično občinski smromakom in brezposelnim. Za veliko darilo je občina kupila moke, ki jo bo razdelila med siromake še do božičnih praznikov. V imenu občinskih uborcev in brezposelnih se dobrotniku občina najtopleje zahvaljuje Velikodušno akcijo posnemajte tudi drugi tvornikarji.

* V sklad osrednjega pomožnega odbora za poplavljenice dravske banovine so darovali: Nabavljajna zadruga državnih službenec v Mariboru 1500 Din, Avtomobilski klub sekcija Maribor 1000 Din, Jugoslovanska destilacija d. r. v Tesli 1000 Din, Uprava trg občine, Ludbreg 213 Din, Podmilska RK v Tapanjah 100 Din, Uprava ženske znanstvene šole v Dobru 24 Din, II. deška šola na Grabnu 190 Din, nameštvenstvo IV. oddelka kr. banske uprave 393, Din, I. oddelka kr. banske uprave 490 Din, in VI. oddelka kr. banske uprave 561 Din, nadalje II. deška meščanska šola v Ljubljani 130 Din, IV. deška mešč. šola v Ljubljani VII 240 Din, M. dr. deška meščanska šola v Ljubljani 70, Din, II. dr. realna gimnazija v Ljubljani 495 Din, III. dr. realna gimnazija v Ljubljani 260 Din, apelacijsko sodišče v Ljubljani 413 Din, banovinska žrebčarna na Selu 215 Din, nameštvenstvo VI. oddelka kr. banske uprave v Ljubljani 700 Din, VI. deška osn. šola v Ljubljani VII 120 Din, nameštvenstvo občine državne bolnišnice v Ljubljani 823,50 Din in Poštna hranilnica v Ljubljani 681,50 Din. Iskrena hvala!

* 40letnica beogradske električne centrale. Ravnateljstvo beogradske elektrarne in tramvaja sta izdali lepo opremljeno knjigo z naslovom: Tramvaj in razsvetljava Beograda 1892-1932. V tej knjigi je opisano, kako je bila 1. oktobra 1892 v Beogradu uvedena prva cestna železnica s konjsko vprego in kako je Beograd pred 40 leti dobil električno razsvetljavo. Električna centrala je last občinske uprave že 27 let in je v tej dobi povečala svojo kapaciteto za 256 odstotkov od svoje kapacitete pri ustanovitvi. V letih 1919 do 1923 pa se je kapaciteta povečala za 335 odst. od kapacitete iz leta 1919. Danes porabi Beograd na leto preko 32 milijonov kilovatnih ur. Iz črpnice je opisan tudi razvoj cestne železnice. Od lanskega leta je v prometu 122 vozov, konjska železnica pred 40 leti pa je obratovala z največ 14 vozovi. Stara železnica je obratovala na progi 9 in pol km, današnja proga pa iznaša 65 in pol km. Prvi električni tramvaj je bil uveden leta

1894. na topčiderski progi. Motorni vozovi so lani prevozili 7.720.246 km. Beogradčan! so lahko ponosni, ker so električne žarnice začeli praktično uporabljati že v 14. letu po Edisonovem odkritju.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj jutraj dosežete normalno lahko izčiščenje, če vzamete prejšnji večer 2-3 dražje ARTINA. Dobilo se vseh lekarnah. Vsebinska škatlica po Din 8-.

zadostuje za 4 do 6 krat

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravlja San. oddel. 5. Br. 12258 od 12. julija 1932.

* Dediščina iz Amerike. V West Allisu v Zedinjenih državah je letošnji pomlad umrl rojak Franc Zukan, ki je zapustil 2000 dolarjev gotovine. Po njegovi smrti se nikdo ni javil kot dedič. Prijatelj pokojnika so stili, da je Zukan zapustil sorodnike in stari domovini in ker se t. m. zdi škoda, da bi denar zapadel državi, so naznanili zadevo slovenskemu odvetniku Glojaku v Clevelandu, ki je takoj uvedel poizvedovanje in je naposled res našel sorodnike pokojnika, ki žive v Orešju pri Smarjeti na Dolenjskem. Vložil je tožavo no tožbo in sodišče je odredilo, da se zapuščina izroči sorodnikom, dasi je denar že bil zapadel državi. Sodišče je upoštevalo okolnost, da jugoslovanski konzulat ni bil o zadevi obveščen in torj ni mogel pravočasno uvesti poizvedovanja.

Danes vesela opereta smeja

Bl nekoč je muzikant

Zvočnem kinu Ideal

Predstave ob 4., 7. in 9.1/4 uri

* Dela na savskih nasipih pri Zagrebu. ki jih je v ponedeljek uvedla zagrebška mestna občina po dogovoru z banko in državno upravo, so že ustavljena. Mestna občina je za ta dela zbrala 600.000 Din in je upala, da bodo v kratkem tudi ob banke uprave in države nakazani dogovorjeni prispevki. V ponedeljek so poslali na deso okrog 300 delavcev, naslednji dan pa so jih morali že blizu 200 odpustiti, ker n. upanja, da bodo prispevki od banovine in države v kratkem času nakazani. Zaradi visokega snega pa so sedaj sploh morali javna dela prekiniti, ker delavci brez zavetišča in tople hrane ne morejo vztrajati pri delu s pičlo mezdjo od 3 Din na uro.

Plesna vaja S. K. Ilirije

V ZNAMENJU SMUCARJEV

danes ob 20. v beli dvorani Uniona. Pri današnji vaji sestanek vseh smučarjev in 13129 smučark. SMUK.

* Zdravniška poklicna tajnost. Beogradska »Politika« prinaša v svoji rubriki »Medju namac naslednje beležko: Neki beogradski zdravnik, specialist za spolne bolezni poziva v listih svoje dolžnike, naj takoj pokrajajo svoje stare in nove dolgeve, ker bo drugače vse izterjal po eksekutivni poti, imena dolžnikov pa objavil. Na vsak način je to najradikalnejše izterjanje, ali...? Če krojač grozi, da bo objavil imena svojih dolžnikov, to ni nekaj strašnega. Če pa zdravnik, ki bi moral varovati zaupane tajnosti, objavi listo svojih bolnikov, povrh še veneričnih, je pa nekaj drugega. Svoje koristno stran pa bi imelo tudi to. Sedaj smo v decembru, ki mu pravi tudi prosinec, in to je čas najštevil-

Poppaea puder

o katerem te dni v Ljubljani povsod govore, stane velika škatlica le Din 12

Vsaka 10. škatlica zadene nagrado! Dobi se le v DROGERIJI HERMES, Miklošičeva 30

Oglejte si izložbo! 13127

nejših snubitev in zarok, pa bi bil tako staršem deklet morda dobrodošel seznam dolžnikov g. zdravnik.

* Vremenske neizgode v Črni gori. Letošnja jesen je za Črno goro usodopolna. Pred tedni so že vse reke preplavile svoja obrežja in tudi Skadsko jezero se je razlilo daleč naokrog. Sedaj je po gorah zapadel sicer visok sneg, poplav pa še ni konec. V terek je začelo snežiti tudi na Cetinju, okrog Podgorice in v drugih nižinah pa že nekaj dni neprestano dežuje. Podgoriške ulice so postale struge velikih potokov. Nenavadno močno deževje bo imelo za posledico najbrž novo poplavo Skadrskega jezera.

* Poslopje kmetijske in gozdarske fakultete v Zemunu je bilo slovesno blagoslovljeno in otvorjeno v četrtek dopoldne. Rektor univerze dr. Belić je pozdravil prisotne, potem pa je dekan fakultete prof. dr. Todorović govoril o razvoju in pomenu kmetijske in gozdarske fakultete. Pri slavnosti je sodelovalo tudi akademsko pevsko društvo »Obilice«.

* Huda avtomobilska nesreča. Na cesti Omiš-Split se je v terek popoldne pripetila huda avtomobilska nesreča. Zaradi defekta se je prevrnil tovorni avtomobil splitske orožniške postaje, na katerem se je vozila pod poveljstvom orožniškega poročnika Markovića patrulja orožnikov in finančnih stražnikov, ki je zasledovala neke tihotapce. Velik avtomobil se je zvalil po pobočju ob cesti ter pokonal pod seboj orožnike in finančne stražnike. Lahko ranjeni orožniki so z največjim naporom reševali svoje tovariše izpod avtomobila. K sreči je privozil po cesti kmalu po nesreči neki avtomobilist, ki je ranjene odpremil v splitsko bolnišnico. Pri padcu je avtomobil tako močno stisnil orožnika Dušana Radulovića, da je bil že mrtev, ko so ga izvlekli izpod vozila. Več ali manj ranjeni so vsi orožniki in finančni stražniki, v nevarnosti za življenje pa je finančni preizkušni Vaso Tovaralaz. Njegov tovariš Ivan Maričić, ki je bil tudi takoj odvehan v bolnišnico, pa ni nevarno poškodovan.

* Obledela obleka harva v različnih barvah in pisira tovarna JOS REICH.

Iz Ljubljane

* Proslava kraljevega rojstnega dne. Komendant mesta je odredil: Na dan rojstva Nj. Vel. kralja Aleksandra I. bo služba božja v pravoslavni kapeli ob 9. v stolni cerkvi pa ob 10. Vsi aktivni častniki in vojaški uradniki bodo prisostvovali službi božji v pravoslavni kapeli, potem pa v stolnici. Rezervni častniki pravoslavne vere bodo prisostvovali službi božji v pravoslavni kapeli, oni katoliške vere pa v stolnici v času, ki je določen tudi za aktivne častnike. Rezervni častniki, ki bi ne mogli prisostvovali službi božji, se morajo pisмено opravičiti. V nedeljo ob 11.30 bo sprejel komendant divizije v oficirskem domu čestitke. Čestital naj pridejo vsi aktivni in rezervni častniki in vojaški uradniki ljubljanske garnizije. Obleka dopoldne za častnike svečana naradna, dopoldne za aktivne častnike in uradnike praznična, za rezervne častnike pa naradna. Zvečer ob 21. bo v Unionu za aktivne in rezervne častnike svečan družinski večer. Obleka za rezervne častnike je zelenkasto siva, odtodno civilna večerna, za damo navadna večerna toaletna.

* Kr. banska uprava razglašja: V nedeljo 17. t. m. se bo obhajal rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. kot drž. praznik. Ob 10. se bo darovala v stolnici sv. Nikolaja slovesna pontifikalna maša, po kateri se bo zapela zahvalna pesem Te Deum s pripadajočo molitvijo za kralja v pravoslavni kapeli bo svečana služba božja ob 9. uri, z evanđeljski cerkvi pa ob 10. uri. Četesta dne bo sprejel gospod ban dravske banovine od pol 12. ure dalje v banški palači (Belweisova cesta 10) poklonitve in čestitke.

* Proslava stoletnice rojstva Jana V. Lega. Za danes napovedana proslava stoletnice rojstva pionirja kulturnih stikov med Čehi in Slovenci Jana V. Lega, ki jo pripravlja ljubljanska JC liga, je bila preložena na torek, dne 19. t. m. Tega dne se bo vršila ob 18 uri v veliki magistratni dvorani spominška prireditev, ki jo bo vodil podžupan prof. Jarc. V imenu ljubljanske mestne občine govori župan dr. Dinko Puc, nato na predlaga pisatelj dr. Ivan Lah o spominih na Jana V. Lega. Glasbena Matice, katere častni član je bil Lexo, bo preskrbel pevski točki. Tako bo ljubljanska škromno, vendar pa lefetočno počastila spomin Čeha, ki je bil goreč prijatelj Slovencev. K prireditvi so vabljeni vsi člani Jugoslov. češkoslov. lige, češke obce in ostala občinstvo.

* Dijaška akademija se bo vršila jutri v Trgovskem domu s pričetkom ob 20. uri. Prireditelj bo SJSU Preporod v proslavo kraljevega rojstnega dne in 15. letnice Jugoslov. Akademije je že tradicionalna srednješkolska prireditev ter slovi po svojem izbranem sroču. Tudi to pot bodo nastopili sami mladi, priznani umetniki in bo vsakomur res lahko žal, če bo zamudil priliko, da vidi kaj premore naša mladina. Spored bodo zvali: društveni orkester oktet, solisti, deklamatorji itd. Sledil bo ples ob sodelovanju priznanega Ronmny.

Taka je torej v oblikih vsebina te knjige Pisana je tako, da človeka zabavlja, zlasti če se spomni, kako divja alkohol tudi pri nas.

Prevod dr. Pavla Brežnika se gladko bere Boris Rihteršič

Ravnatelj opere Mirko Polić bo dirigiral dne 17. t. m. v dvorani Kolarčeve ljudske univerze v Beogradu simfončni koncert orkestra »Stanković« Spored obsega med drugim Lajovicve Capriccio in Bravničarjevo »Slovensko plesno burlesko«, izm. d. tujih avtorjev pa Dvořaka in Beethovna.

* Nova izdaja spisov Otokarja Březine. V praksi izložbi »Melantrich« so izšli hkrati tri knjige novega, kritičnega izdajatelja Zbranih spisov Otokarja Březine. Izdajatelj dela tega najnovejšega sodobnega češkega pesnika je ČsKa akademija znanosti in umetnosti, urednik na dr. M. Hysek.

Razstava holzarske knjige od cirilmetod skega razdoba do današnjih dni bo otvorila na 10. Novem letu v praškem Narodnem muzeju.

Razstava poljske moderne grafike v Parizu. V veliki galeriji versailleške knjižnice je bila otvorjena razstava sodobne poljske grafike.

Teden poljske umetnosti so organizirali v znameniti rusko-poljskega zblžanja v Moskvi. Velike koncertne uspehe so dosegli skladatelji Szimanowski, dirigent Fitolberg in pevka Eva Bandrowska. Turška. Teh troje

Preskusite Vašega dečka,

če reši našo natečajno križanko, potem je zrel za fotografiranje. Zahtevajte brezplačno križanko v

Drogeriji Gregorič

dr. z o. z.

LJUBLJANA, Prešernova ulica 5.

jazza. Na razpolago bo tudi dobro založeni bufet. Čisti dobček je namenjen Endlicherjevemu fondu, ki daje podpore revnim dijakom.

* Gostilničarji in kavarnarji za stare policijske uro. Gostilničarji in kavarnarji so imeli zaradi predloga banske uprave o spremembi policijske ure te dni svojo sejo. Na seji, ki je bila precej živahna, so se gostilničarji solidizirali s kavarnarji v zahtevi, da ostani v Ljubljani še nadalje stara policijska ura: za gostilne do polnoči, za kavarne pa do 2. jutraj. Končnoveljavno bo odločila banska uprava.

* Filmi Zlud in ostali kinematografski sporedi. V Elitnem kinu Matice se bo danes ob 14.15 ponovil slovit čški film »Pred maturo«. Odlično filmsko delo je prinas sicer že znano, vendar še venomer privablja občinstvo. Že vsebina sama mora zanimati vsakogar, ki ima kolikšak opravka z dijaki. Krasni so posnetki. Vstopnina je samo 3 in 5 Din. — Za Božič si je ZKD nabavila izvrsten film iz življenja naroda v Dolomiti. V glavni vlogi nastopa Leni Riefenstahl. Očarujoči so naravni posnetki s planin. Film je zlasti primeren za mlado. Mlad pastirček bo zabaval staro in mlado. Elitni kino Matica pa si je za Božič preskrbel sijajno filmsko delo »Hrepenenje«. To je slovit umetnina, šubertitlada v velikem stilu in izvedbi. — Včeraj je prvič v Jugoslaviji zapel najmlajši sodobni tenorist E. Groh. Zares praveciti Caruso. In s tem je povečano vse. Za zabavo pa skrbi neumnari Paul Kemp. Upravi Elitnega kina Matice velja samo čestitati, da si je prva v Jugoslaviji zagotovila film »Pesem o sreči«. — Za tem filmom pride na vrsto vefilm »Suzana Lenox«, trazedina dekleta, ki je znalo ljubiti in sovražiti. Tu nam Greta Garbo razkrije globino nežne ženske duše. Razen tega je tudi tokrat propagatorica mode, saj nastopi kar v 18 različnih toaletah.

Oglejte si

Tičarjevo božično izložbo

v Šelenburgovi ulici in v pasaži.

* Koncert pevskega društva »Slavica«, ki se bo vršil jutri v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja, ima naslednji spored: Najprvo zapoje združeni meščki zbori državno himno. Za tem ima slavnostni govor častni predsednik »Slavica« g. Dražil. Vrsto koncertnega izvajanja otvori mešani zbor Sloge pod vodstvom g. Svetla z Lajovicveim: »Pomladnim spvom« in Puševim zborom: »Kaj ti je deklica«. Nato nastopi Slovenski vokalni kvintet in zapoje Dev: »Na poljani«, Prelovce »Sečem rož« in Risto Savin »Tehtni vzroke. Pri del zaključni znani tenorist Ivan Franci, katerega spremlja na klavirju konservatorist Pink Stanko; zapoje Rubinsteinovo »Ljubico«, Hatzejevo »Majko«, Adamičevo »Usnavauko« in Škerjančev »Beli bežec«. V drugem delu koncerta nastopi: prvi zbor »Grafiki« pod vodstvom profesorja Gröblinza. Zapoje Bučarjev zbor »Tam, kjer pisana so polja«, Adamičev »Krezata se baba in devojka«, in Gröblingovo »Deklica«. Po Grafiki nastopi oktet ljubljanskega Zvona. Zapoje Zrnčevce »Pi, mila piže, Adamičevo »Za njega vse pretrpim« in Bučarjevo »Fante s Trške goče« s spremljevanjem harmonike K sklepu nastopi »Slavica« pod vodstvom g. Perka in zapoje Glazonovo »Ljubezene«. Grečaninov »Po zatonu sonca«, in drugi del Macovega »Fauna«. Predpoda vstopnic v knjižarni Glasbene Matice. Koncert bo v unisoni dvorani.

* Simultanka šahovskega mojstra Vaseja Pirca bo drevi ob 20 v kavarni »Evropi«. Šahisti naj po možnosti prinesejo s seboj šahovnice Prijavnica za vsakega igralca je 10 Din. Začetek bo točen.

Važna novost za gospodinje! Velik prihranek na času in denarju!

Novovpeljani svetovni patent za strojno kranje perila. PST Patent Stopf Twist. PST priprava pretvarja dosežanje zamudno ročno kranje perila v enostavno šivanje na šivalnem stroju.

Zahtevajte pri svojem trgovcu PST pravo za strojno kranje perila z zaščitim PST kartončkom z navito pavolo vred, že pripravljeno za šivanje.

Cena komadu Din 7.—. 13125

življenje samo v toliko, kolikor dopuščajo višje razmere. Vsako knjižico pa obdaja ljubzen do domač besede, etična zvestoba njenemu duhu. Take jih mi tu preko pozornostno sprejemamo v roka.

Roman o ameriški prohibiciji

Namestu romana »Tesar mi pravijo«, ki iz nekih razlogov ni mogel iziti, je izdala založba »Evalite« te dni drug roman iste pisateljice, eno njegovih najpomembnejših del »Alkohol«, ki ima v izvirniku naslov »Mokra paradajz«.

To delo je dokument svoje dobe, živa, zgovorna slika razmer, ki so zavladale v ameriških Združenih državah v začetku svetovne vojne in se v vsej svoji gnusnosti še stopnjevale leta 1917., ko je Amerika uvedla prohibicijo, prepoved točenja alkohola.

Upton Sinclair ima dobre oči in ostro pero. Ne pozna filozofskega razlagljanja, ki tako rado preide v prazne fraze. Samo slikar je, kronist in to je morda njegova najboljša lastnost. Zelo mnogostranski je zato in čudno, da se je lotil tudi ene najbolj kričavih dob ameriške zgodovine, ki je bila te dni zaključena — prohibicija. Vsebinsko je ta knjiga nad vse zanimiva. Slika nam usodo rodilne Chilcotov, ki je dedno obremenjena z alkoholizmom. Chilcoti so stara družina z Jugo. Tam ima jo veliko posestvo, ki donša prav lepe do-

hodke. Toda podjetni niso preveč in zraven so še pijanci. Rod za rodom uničuje alkohol, tudi najmlajši generaciji grozi ta demon. Slabši se brez boja vdajajo pijančevanju, kakor bi bilo nekaj vsakdanjega.

Maja Chilcotova, najmlajša v hiši, vidi, kam žene njeno družino alkohol. In čeprav je samo slabotna ženska, hoče to preprečiti. Svojega očeta, ki je že izgubljen pijanec, odvaja od pijače. Čeprav hrepeni po lepšem življenju, se ne prestopa ukvarja z njim, da bi ga premotila in odvračila od pijančevanja. Ker rad kvarta, igra z njim cele dneve. Skriiva mu zganje in ga hodi iskat po gostilnah, kadar pobegne od doma. Toda vse njeno prizadevanje, da bi ga izpreobrnila, je zaman. Ko je oče pijanec v igri izgubil malone vse premoženje, se sam usmrti. Tudi brat Roger, pesnik, se ji je iztrgal. Zaneslo ga je v mesto in je začel tam precej razvratno živeti. Menda za to, da bi kot pesnik bolje spoznal življenje... Drugi brat Lee je pa pri vojaki. na francoskem bojišču.

Tako je Maja prišla ob svoje delo. Spoznala pa se je s Kipom Tarletonom, ki je bil tudi sin pijanca in prav tak nasprotnik pijančevanja kakor ona. Počasi je vzklikala med njima ljubezen.

In leta sedemnajstega, ko so v Evropi naradli kravali, Amerika pa je na njihov račun sužila milijarde, je prišel naposled nad prepovedi prodajanja alkohola pijanec Takrat je v Ameriki svažsko. Čudna mrazica je prevzela vse ljudi, zlasti manj premožne pijance. Bogatini so pijančevali

prav tako kakor prej. Začeli so tudi tihotapiti zganje, ker je to dobro neslo. Tudi umorov se niso plašili in podkupovanja pri svojem poslu.

Le malo ljudi je verjelo v zmago prohibicije. Tudi tisti, ki so vodili njeno organizacijo, so bili v dvomih. Kip in Maja, ki sta bila zdaj že mož in žena, pa sta bila prepričana, da bosta strogost in dobro vodstvo zatrla alkohol. Kip je stopil v službo prohibicije, preiskovalni uradnik je postal, toda kmalu se je zavedel, da je ves boj jalov. Pa je vendar vztrajal. Maja je s svojimi predavanji odvračala ljudi od pijače. Opisovala jim je svoje življenje in življenje na svojem domu med pijanci. Prišel je tudi njen dan preizkušnje: tihotapci so ustrelili njeneža moža. Toda ta strašno dogodek ji ni ubil vere v zmago treznosti. Ostala je, kar je bila. Njen brat Roger pa se ni rešil iz krempeljev alkohola.

ZA SVOJO DRUŽINO SKRIBITE,

če gledate na to, da je Jutrova naročnina vedno pravočasno plačana, ker sicer Vaša zavarovalna pogodba za nezgode pri zavarovalnici »Triglava« miruje.

u. Prvi nastop novega cerkvenega pevkega zbora pod vodstvom Franceta Marolta v ponedeljek ob 20 v franciskanski cerkvi bo obsega izbrane božične pesmi, dela starejših naših skladateljev: Belarja, Creka, Levčiča, Riharja, Vaukna, Zupana, Škrbinca, dalje Sattnerja in Kimovca. Vstopnice se že dobe v univ. trafiki in v šoukalovni trafiki nasproti stolnici.

u. Hubedova pevka JPS poziva vsa ljubljanska pevka društva, da se udeležijo v čim večjem številu koncerta pevkega društva »Slavice«, ki bo jutri, 16. t. m. ob 20 v Unioni v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja, pokrovitelja proslave 50 letnice pevkega društva »Slavice«, ki se bo vršila v maju 1934.

u. Spravljanje snega s hodnikov. Uprava policije opozarja na določilo § 75 mestnega cestnega reda, ki odreja, da je, kadarkoli zapade sneg, lastnik, oskrbnik, hišnik ali najemnik hiše, stavbišča in drugih zemljišč ob cesti dolžan skidati sneg s hodnika ali pešpota ob vsej dolžni posveti. Če zaradi snega polzi, ali kadar se napravi poledica mora takoj posuti hodnik s peskom, pepelom ali žaganjem. Snaženje in posipanje se mora dovršiti vsaj do 7 ure zjutraj. Če neprestano sneži, se mora hodnik ali pešpot osnažiti večkrat na dan in tako posipati, da ni nevarnosti za pešce. Sneg in led se ne sme odmetavati v odtocene jarke, tik ob robnike, na rešetke odtocnih kanalov in na tramvajsko progo. Prestopki se bodo strogo kaznovali, razen tega se bo dalo po brezposelnem opominu po občini izvršiti opuščenje ali nemarno opravljeno delo na stroške odgovorne osebe.

u. Sneg kidajo. Na socialno političnem uradu v Mestnem domu se je že v sredo zglasilo veliko število brezposelnih, ki so se ponudili za kidanje snega po mestu. Cestno nadzorstvo jih je sprejelo precej nad 50, ki so prišli večeraj ob 5. zjutraj za delo. Očistili bodo za enkrat ulice v središču mesta.

u. Dolenski avtobus. Ki vzdržuje promet na progi med Novim mestom in Ljubljano, je v četrtek zjutraj obšel v snegu na klanecu pri Višnji gori. V visokem snegu avtobus težko zmaga strme klanice na dolenski progi zato je vožnja otežkočena in nesigurna in bo dolenski avtobus do nadaljnjega opustil vožnjo na tej progi.

u. Nameščenci socialnega zavarovanja priredijo interno in prijateljsko proslavo kraljevega rojstnega dne jutri 16. t. m. na Miklošičevi cesti. Spored vsebuje umetniške nastope: solopetje, koncertne trčke in narodne plesje. Sodelujejo gđ. Smrkoljeva in konservatorij g. Hribar ter se nekateri priznani umetniki. Po sporedu se bo razvil domača zabava. Vabljeni so vsi nameščenci socialnega zavarovanja in njihovi prijatelji.

u. Francoski Institut opozarja vse prijatelje društva, da današnje predavanje o francoskih časopisnih odpadkih, ker je predavatelj g. Jean Lacroix obolen.

u. Lutkovno gledališče Sokola I. na Taboru uprizori v nedeljo 17. t. m. ob pol 16 slijo komedijo v treh dejanjih »Alaksir«. Cene običajne. Med odmori igra društveni salonski orkester. Vabljeni članstvo in prijatelji.

u. Mladinska akademija. Sokol Ljubljana šiška priredi v petek dne 15. t. m. ob 20 uri v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. mladinsko akademijo. Na sporedu je 12 točk, katere izvede skoraj vse deca in naraščaj Mladina do ta večer zabavala navzočene s petjem komičnimi priroči, deklaracijami, recitacijami, telovadjo in t. d. Običajne komecine. Prijatelji mladine, napolnite ta večer dvorano Sokolskega doma v šiški, da pokaže te mladičkom, da se niso zastoj trudi!

u. Jadranščice! Danes članski sestank ob 15. ki je strogo obvezen za vse članice.

u. Drevi nadaljevalni plesni tečaj. Jenkove šole v Kazini. Posebne plesne urne in informacije vsakodnevno.

u. Tradicionalna esperantska prireditev bo jutri ob 20 dalje v dvorani Delavske zbornice. Na sporedu je petje, igra, recitacija in godba. Vsak, kdor hoče spoznati idejo in moč esperantskega pokreta, ho prišel na ta kulturni in družabni večer. Vstopnina malenkostna.

u. Drevi ob 8. prosvetno-družabni večer »Krkce« pri Mikliču. Govori znani gospodarski pisatelj Otmir Pehani: »Proti anarhiji v gospodarstvu«. Zaradi velike udeležbe pridite pravočasno, da dobite sedež! Vstop vsakomur prost.

u. Akademikom Aleksandrove univerze! Jutri ob 18 se bo vršila v zbornici dvorani univerze svečana proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Pozivamo Vas, da se proslave udeležite polnoštevno. (Vhod z Vegove ulice). Akcijski odbor.

u. Izvršnim članom »Edinstva«. Drevi ob 20 se bo vršil II. sestanek izvršnih članov v prostorih ZKD. Zaradi važnosti udeležba strogo obvezna. Upravni odbor.

u. Cilirj Metodove razglednice za božič in novo leto se naročajo v CM pisarni. Beethovnova ulica št. 2. Kupujte domače narodne razglednice!

u. Redna plesna vaja SO Preporoda, ki bi se morala vršiti jutri bo zaradi akademije SJSU Preporoda odpadla. Cenjene obiskovalce prosimo, da isto čim številneje posetijo. Proste vstopnice ne bodo veljale. — Odbor.

Iz Celja

u. Rojstni dan Nj. Vel. kralja v nedeljo morajo biti vsa poslopja okrašena samo z državnimi zastavami. Ob 8. bo svečana zahvalnica v župni cerkvi, nato pa v pravoslavni cerkvi. Rezervni oficirji in vojaški uradniki naj se udeležijo obeh Ob 21. bo v Narodnem domu družabni večer oficirjev celjske garnizije. Vabljeni so tudi rezervni oficirji.

u. Predavanje pisatelja Vladimira Levstika na Ljudskem vseučilišču. Pisatelj Vladimir Levstik bo predaval v ponedeljek 18. t. m. ob 20 v risalnici: deske meščanske šole v Celju o predmetu »Slovenski jezik in njegovo poslanstvo«. Zanimiva izvaženja odličnega predstavnika naše književnosti bodo gotovo privabila zelo mnogo poslušalcev.

u. »Tartuffe« Ljubljanska drama je v tork zvečer gostovala v Mestnem gledališču z Molierovo komedijo »Tartuffe« v blestnem prevodu Otona Županciča in temeljiti, efektivni režiji dr. Branka Gavella. Komedia krepko ironizira svetoholstvo v konceptu in izvedbi pa se ji pozna, da je stara že 266 let. Naslovno vlogo je zolal z dobro karakterizacijo g. Kralj Pold. Posrečeni so bili g. M. Danilova (strežnica Darina) g. Nablocka (Elmira) g. Lipah (Orson) in g. Sanein (bišč Lovan). V ostalih vlogah so se dobro uveljavili g. Maria Vera, gđ. v. Juvanova ter g. Jerman, Drenovec, Jan, Zelenik in Mur-

gelj. Kostumi so bili primerni, scenerija okusna, odmori pa nekoliko predolgi. Predstava je bila zopet zelo dobro obiskana, g. Kralj je prejel lep šopek. Gledališče je bilo slabo zakurjeno in občinstvo zaradi tega nevoljno. — R. P.

u. Volitev v cerkveno-konkurenčni odbor za celjsko župnijsko občino bo v tork 19. t. m. ob 17.30 v sejni dvorani na mestnem magistratu. Volitve se bodo udeležili člani celjskega mestnega in okoliškega občinskega sveta. Dosedanji cerkveno-konkurenčni odbor je bil izvoljen 1. 1926. in je njegova funkcijska doba že davno potekla.

u. Veliki reprezentančni tehniški ples se bo vršil tudi letos v Celju, in sicer dne 3. februarja v Narodnem domu. Ples, ki bo gotovo ostal v spominu vsem Celjanom, bo po svojem obsegu, dekoracijah in družabnosti presegal lanskega.

u. Frizerski saloni v Celju in okolici bodo 17. decembra odprti od pol 8. do 11. in 24. decembra od 7. do 14., na božič 25. t. m. bodo ves dan zaprti, na Štefanovo 26. t. m. bodo odprti od pol 8. do 11., na Silvestrovo 31. t. m. bodo odprti od pol 8. do 19., dne 1. januarja bodo ves dan zaprti, 6. januarja bodo odprti od pol 8. do 12., v nedeljo 7. januarja pa bodo ves dan zaprti.

u. Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Gd Hoffmannove pripovedke« in zvočni žurnal.

Iz Maribora

u. Skupni sestanek starešin »Triglava« in »Jadrana«. V tork zvečer je bil v lovski sobi pri »Orlu« skupni sestanek starešin AKD. »Triglava« in »Jadrana«, na katerem so se pogovorili, o skupnih sestankih in diskusijskih večerih, ki bi bili ostalih redno vsak mesec. Sestanek je vodil podpredsednik starešinske zveze »Triglava« notar dr. Šorli. Izvoljen je bil tudi skupen odbor s predsednikom dvornim svetnikom dr. Toplakom na čelu; za podpredsednika sta bila izvoljena notar dr. Šorli in v. št. državni pravnik dr. Jančič, za tajnika pa prof. Sita in dr. Šjanec. Sklenjeno je bilo, da bodo skupni sestanki vsak prvi tork v mesecu. Na sestanku je predaval tudi narodni poslanec dr. Pivko o svojih vtisih, ki jih je dobil na svoji turneji po Čehoslovskiji.

u. Koncert pevkega društva »Jadrana«. V sredo zvečer je priredilo mariborsko pevsko društvo »Jadrana« koncert v veliki kazinski dvorani. Doseglo je trijumf, kakršnega ni pričakovalo. V nabito polni dvorani je zadonela iz grl odličnih pevcev

Gospodarstvo

Naša trgovina z Italijo

»Privredni pregled ministrstva zunanjih poslov« (nova priloga »Službenih novic«) objavlja v svoji prvi številki zanimive podatke o italijanskem uvozu v prvih sedmih mesecih t. l. s posebnim ozirom na italijanski uvoz v Jugoslavijo. Statistika navaja, da je številke za letošnji izvoz brez primerjalnih števk za lanske uvoz v istem času; tako da glede uvoza posameznih predmetov ne moremo ugotoviti spremembo nasproti lanskemu letu. To pogreško naše informativne službe bi bilo treba popraviti.

V prvih sedmih mesecih t. l. je Italija uvozila iz Jugoslavije za 107,4 milijona lir blaga, kar predstavlja le 2,4 % vsega italijanskega uvoza v istem razdobju. Italija pa je v tem času izvozila v Jugoslavijo za 708 milijona lir blaga. Čeprav igra Jugoslavija v skupnem italijanskem uvozu le majhno vlogo, vendar je delež Jugoslavije pri nekaterih uvoznih predmetih znaten.

Polovico italijanskega uvoza iz Jugoslavije tvori gradbeni les, namreč 58,8 milijona lir. Italija je v prvih sedmih mesecih uvozila 714.000 ton gradbenega lesa, od tega 279.700 ton iz Jugoslavije (177.150 ton iz Avstrije in 117.800 ton iz Rusije). Drv za kurjavo je Italija uvozila iz Jugoslavije 60.900 ton pri skupnem uvozu 66.200 ton. lesnega oglja pa 15.700 ton pri skupnem uvozu 16.800 ton. Na drugem mestu je omeniti italijanski uvoz živine iz Jugoslavije. Italija je uvozila v prvih sedmih mesecih iz Jugoslavije 6630 konj pri skupnem uvozu 8056, nadalje je 23.994 glav goveje živine pri skupnem uvozu 65.739 glav (tu se čuti močna konkurenca Madžarske, odkoder je Italija v istem razdobju uvozila 35.353 glav goveje živine). Uvoz svinj ni znaten in znaša v celoti le 4.482 glav, od tega 2922 iz Jugoslavije. Znatna je udeležba Jugoslavije pri uvozu perutnine v Italijo. Italija je v prvih sedmih mesecih t. l. uvozila 93.100 stotov živine in zaklane perutnine, od tega 56.500 stotov iz Jugoslavije v vrednosti 15,5 milijona Din (vrednost uvoza konj goveje živine in svinj iz Jugoslavije je znašala v celoti le 10,3 milijona Din). Manjši je delež Jugoslavije pri preskrbi Italije z jaci. Pri skupnem uvozu od 45.100 stotov jaja je odpadlo na uvoz iz Jugoslavije 15.100 stotov (glavni konkurent pri uvozu jaja je Egipt s 10.600 stoti). Žita, inčmene in koruze je Italija uvozila v prvih sedmih mesecih 323.800 meterskih stotov, od tega le malenkostno količino (266 stotov) koruze iz Jugoslavije. Večji je tudi še vedno italijanski uvoz pšenične moke, ki je znašal 87.400 meterskih stotov; od tega odpadne le minimalna količina 11 stotov na Jugoslavijo. Zanimivo je, da je Italija letos uvozila razmeroma znatne količine koruze iz Rumunije in sicer 42.770 meterskih stotov.

u. Redna plesna vaja SO Preporoda, ki bi se morala vršiti jutri bo zaradi akademije SJSU Preporoda odpadla. Cenjene obiskovalce prosimo, da isto čim številneje posetijo. Proste vstopnice ne bodo veljale. — Odbor.

u. Izvršnim članom »Edinstva«. Drevi ob 20 se bo vršil II. sestanek izvršnih članov v prostorih ZKD. Zaradi važnosti udeležba strogo obvezna. Upravni odbor.

u. Cilirj Metodove razglednice za božič in novo leto se naročajo v CM pisarni. Beethovnova ulica št. 2. Kupujte domače narodne razglednice!

u. Redna plesna vaja SO Preporoda, ki bi se morala vršiti jutri bo zaradi akademije SJSU Preporoda odpadla. Cenjene obiskovalce prosimo, da isto čim številneje posetijo. Proste vstopnice ne bodo veljale. — Odbor.

u. Izvršnim članom »Edinstva«. Drevi ob 20 se bo vršil II. sestanek izvršnih članov v prostorih ZKD. Zaradi važnosti udeležba strogo obvezna. Upravni odbor.

u. Cilirj Metodove razglednice za božič in novo leto se naročajo v CM pisarni. Beethovnova ulica št. 2. Kupujte domače narodne razglednice!

u. Redna plesna vaja SO Preporoda, ki bi se morala vršiti jutri bo zaradi akademije SJSU Preporoda odpadla. Cenjene obiskovalce prosimo, da isto čim številneje posetijo. Proste vstopnice ne bodo veljale. — Odbor.

u. Izvršnim članom »Edinstva«. Drevi ob 20 se bo vršil II. sestanek izvršnih članov v prostorih ZKD. Zaradi važnosti udeležba strogo obvezna. Upravni odbor.

u. Cilirj Metodove razglednice za božič in novo leto se naročajo v CM pisarni. Beethovnova ulica št. 2. Kupujte domače narodne razglednice!

u. Redna plesna vaja SO Preporoda, ki bi se morala vršiti jutri bo zaradi akademije SJSU Preporoda odpadla. Cenjene obiskovalce prosimo, da isto čim številneje posetijo. Proste vstopnice ne bodo veljale. — Odbor.

u. Izvršnim članom »Edinstva«. Drevi ob 20 se bo vršil II. sestanek izvršnih članov v prostorih ZKD. Zaradi važnosti udeležba strogo obvezna. Upravni odbor.

u. Cilirj Metodove razglednice za božič in novo leto se naročajo v CM pisarni. Beethovnova ulica št. 2. Kupujte domače narodne razglednice!

naša lepa narodna pesem. Spored je bil pester, tako da je prav gotovo vsakega poslušalca zadovoljilo. Velik del uspeha je pripisovati požrtvovalnemu pevovodji g. Lahu. Pevci sami so se potrudili, da dajo koncertu res umetniško dovršenost, kar so pokazali zlasti v pesmi »Što čutiš srbine tužnic«. Ugajala je tudi solistična točka, odpeva v veliko zadovoljstvo poslušalcev. Spored je obsegal 14 pesmi, večinoma otožnega značaja. To pot je Maribor pokazal, da ima smisel za pevsko umetnost, saj je bila dvorana do zadnjega kotička zasedena. »Jadrana« je pa s tem dobil največje zadoščenje za svoje požrtvovalno delo.

u. Akademija francoskega krožka. V četrtek 6. t. m. je priredil francoski krožek v Vesni glasbeno akademijo, združeno s soloplesi in šaljivim igrokazom. Nastopili so naši domači umetniki. Višek umetniškega užitka nam je pri tej prireditvi nedvomno nudil g. Taras Poljanec, profesor mariborske Glasbene Matice. Kot enakovredna umetnica se je izkazala tudi ga. Ema Vrabčeva, ki ga je spremljala diskretno in z globokim muzikalnim umevanjem skladb. S svojim herojskim tenorjem nas je presenetil prof. Arzen Rausch v »Faustovem« monologu. Njegov glas je dokaj izsošan in prav simpatične barve. G. inž. Gasparin nam je zapel Wolframov spev iz drugega dejanja »Tannhäuser« in arijo iz Masseneteve opere »Herodiade«. Vse skladbe je podal tehnično in dimenzično pravilno. Glasbenemu delu akademije so sledili simbolično in ritmično lepo zamišljeni soloplesi gđ. Kovačeve. Zlasti originalen je bil drugi ples o narodnih motivih. Po šaljivem igrokazu, v katerem je pokazal svoj prirojeni igralski talent prof. g. Karba, je sledila čajanka.

u. Smrtina nesreča se je pripetila v Vurmatu nad Sečnico. V gozdu veleposelnika Jurca sta podirala tesarja Ivan Strazisar in Matija Pirnat drevje. Pozno zvečer sta se napotila po strmi poti proti domu. Pot pa je bila zaradi zapadlega snega poledela in je Strazisar padel tako nesrečno, da si je pri padcu razbil glavo ter nekaj ur pozneje podlegel poškodbam.

u. Društvo jugoslovanskih državnih upokojencev ima svojo odborovo sejo jutri v Nabavljalni zadrugi na Rotovškem trgu. Na seji bo razdeljeni 10 dail po sto dinarjev med potrebne člane in članice.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

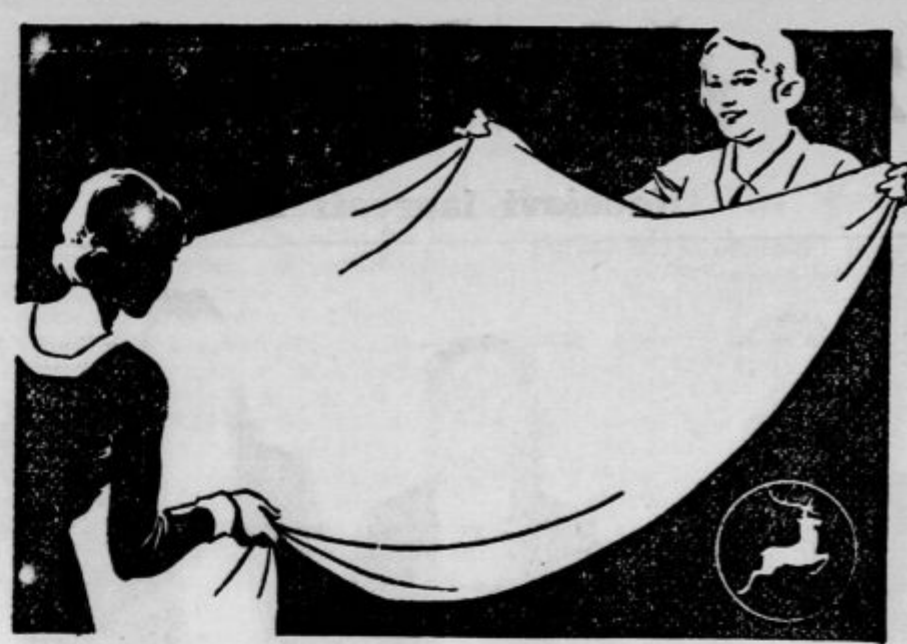
u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

u. Zanimivo predavanje. Slovensko žensko društvo priredi v ponedeljek 18. t. m. ob 20.15 v dvorani ljudske univerze predavanje »Žena v poklicu«. Predavala bo gđca Milica Supanova.

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdaj pomaga Schichtovo terpentinovo milo gospodinjim temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoji in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

..ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

RILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

u. Zlato krčje pri avstrijski Narodni banki. Iz najnovejšega izkaza avstrijske Narodne banke je razvidno, da je ta banka v zadnjem tednu pretvorila zadnji ostanek svojih deviznih rezerv (19 milijonov šilingov) v zlato, tako da ima sedaj v podlagi le zlato krčje. Vsega ima za 188,8 milijona šilingov zlata pri obkoku bankovcev od 888,9 milijona šilingov in pri obveznostih na pokaz od 145,1 milijona šilingov. Krčje obkoka in obveznosti na pokaz znaša torej po običajnem računu 184 %. Za intervencije na deviznem trgu ima Narodna banka sedaj razmeroma majhno vneto deviz, ki se ne štjele v podlago, namreč za 12,9 milijona šilingov.

u. Pospeševanje našega izvoza vina. Na inicijativno zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in po odobrenju trgovinskega ministra se je te dni vršila v Beogradu skupna konferenca predstavnikov izvozne trgovine vina, likerjev in sadnih destilatov iz vse države. Konferenca je razpravljala o vprašanju ustanovitve strokovnega posvetovalnega odbora, ki naj bi skrbel zato, da se izvozni trgovini vina, likerjev in sadnih destilatov dajejo smernice in priporočila. Konferenca je sklenila ustanovitev tega posvetovalnega odbora in je bil za predsednika izvoljen g. Jovan Banić iz Smedereva, za namestnika pa g. Anton Krečič, narodni poslanec iz Maribora, ter Stanko Ožanić iz Splitske. Tajnik novega odbora bo referent Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine g. Dubravčić.

u. Ugodnost za prevoz brusnega lesa. Z odlokom finančnega ministra je odobrena ugodnost za prevoz lesa za izdelavo celuloze in brusnega lesa, in sicer, borovega, smrekovega, jelkovega in topolovega v dolžini do 1,05 m s premerom do 25 cm na tanjšem koncu brez skorje. Za to blago se bo uporabljala tarifa po 72. razredu aneksa k tarifi za prevoz blaga.

u. Povišanje tarife za pisemske pošiljke v inozemstvo. Kakor smo že nedavno poročali je prometni minister povzročil poštnino za pisma in dopisnice v mednarodnem poštnem prometu, in sicer za pisma do 20 gramov od 3 na 3,50 Din, dotim ostane za vsakeh nadaljnjih 20 gramov neizpremenjena v višini 1,50 Din. Pristopnina za dopisnice v mednarodnem prometu pa se zviša od 1,50 na 1,75 Din. Te novosti pristopnina bodi stopile v veljavo 1. januarja 1934. — Pošta upravlja sedaj dodatno sporočilo, da ostane tudi v bodoče za pisma v Italijo za 50 par nižja tarifa, kakor za pisma v ostale države, tako da se bo od 1. januarja 1934 plačevalo za pisma v Italijo do 20 gramov 3 Din (do 1. 1933 2,50 Din), za vsakeh nadaljnjih 20 gramov pa 1,50 (kakor doslej). Za dopisnice, namenjene v Italijo, pa bo znašala poštnina v bodoče 1,50 Din namesto dosedanjih 1,25 Din.

u. Pogajanja za uvoz lesa v Madžarsko. Kakor smo že poročali, se je nedavno vršila na Dunaju konferenca predstavnikov esne industrije in trgovine iz Avstrije, Jugoslavije in Rumunskje. Na tej konferenci se je razpravljalo o stabilizaciji razmer na lesnem trgu. Ta pogajanja se sedaj nadaljujejo v Madžarski, ki je važna uvoznica lesa iz omenjenih treh držav. Pri teh pogajanjih sodelujejo Avstrija, Jugoslavija, Češkoslovaška in Rumunija skupaj s predstavniki nedavno ustanovljenega madžarskega lesnega sindikata, ki ima za prihodnje leto ugotoviti kontingente za uvoz lesa v Madžarsko. Po vesteh iz Budimpešte, ta pogajanja le polagoma napredujejo. Očitno čaka Madžarska še na uspeh posebnih trgovinskih pogajanj, ki se trenutno vodijo v Beogradu med našo državo in Madžarsko zaradi razširjenja prometa na podlagi kompenzacij.

Borze

14. decembra. Začetni tečaji. V skladu z zunanji tečaji sta se danes devizi New York in London tudi na ljubljanski borzi za malenkost dvignili. Avstrijski šiling se je v privatnem kliringu trgovin nadalje na 9,15 (v Beogradu po 9,05, v Beogradu po 9,06) Grški boni se so trgovali čino v Beogradu po 96 in 35,50.

Na začetnem učinknem tržišču je bila Volna škoda nadalje vrsta in se je trgovala po višjih tečajih 294 in 295 in za december po 296. Promet je bil še v 6% begluških obveznicah po 39 in 41 ter v delni-

cab Priv. agrarne banke po 240. Dolarski papirji so obdržali visoke tečaje, vendar ni bilo zaključkov.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2299,85 — 2311,21, Berlin 1364,58 — 1375,38, Bruselj 196,07 — 800,01, Curih 1108,35 — 1113,85, London 187,53 — 189,13, New York 3697,16 — 3725,42, Pariz 224,24 — 225,36, Praga 170,01 — 170,87, Trst 300,13 — 302,53 (premta 28,5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem klirinu 9,15.

Curih. Pariz 20,23, London 16,98, New York 386,25, Bruselj 71,8250, Milan 27,08, Madrid 42,20, Amsterdam 207,65, Berlin 123,30, Dunaj 58,50, Stockholm 87,50, Oslo 585,20, København 75,70, Praga 15,34, Varšava 58, B. karšči 3,05.

Dunaj. (Tečaj v priv. klirinu.) Beograd 11,09, London 29,83, Milan 47,46, New York 585,73, Pariz 35,55, Praga 25,74, Curih 175,71, 100 S v zlatu 125 S nan.

Effekti

Ljubljana. Volna škoda 294 den., 7% investicijske 55 den., 7% Blair 38 den., 8% Blair 42 den., 7% Drž. hipotekarna banka 57 den., 6% begluške 40 den., 4% agrarne 31 den.

Zagreb. Državne vrednote: Volna škoda 294—295, za december 295—297, za februar 292—293,50, 7% invest. 54—57, 4% agrarne 30—31, 7% Blair 38—42, 8% Blair 41—50 do 44, 7% Drž. hip. banka 58 bl., 6% begluške 40—40,50; bančne vrednote: PAB 238—241; industrijske vrednote: Trbovlje 100—120.

Beograd. Volna škoda 295,50, 297,50 zakli., 7% invest. 57—58, 4% agrarne 30 zakli., 6% begluške 42,45, 41,25 zakli., 7% Drž. hip. banka 57 bl., Nar. banka 3850 bl., PAB 246 zakli.

Dunaj. Državne železnice 16,25, Trbovljeka 13,75, Alpine-Montan 17,25.

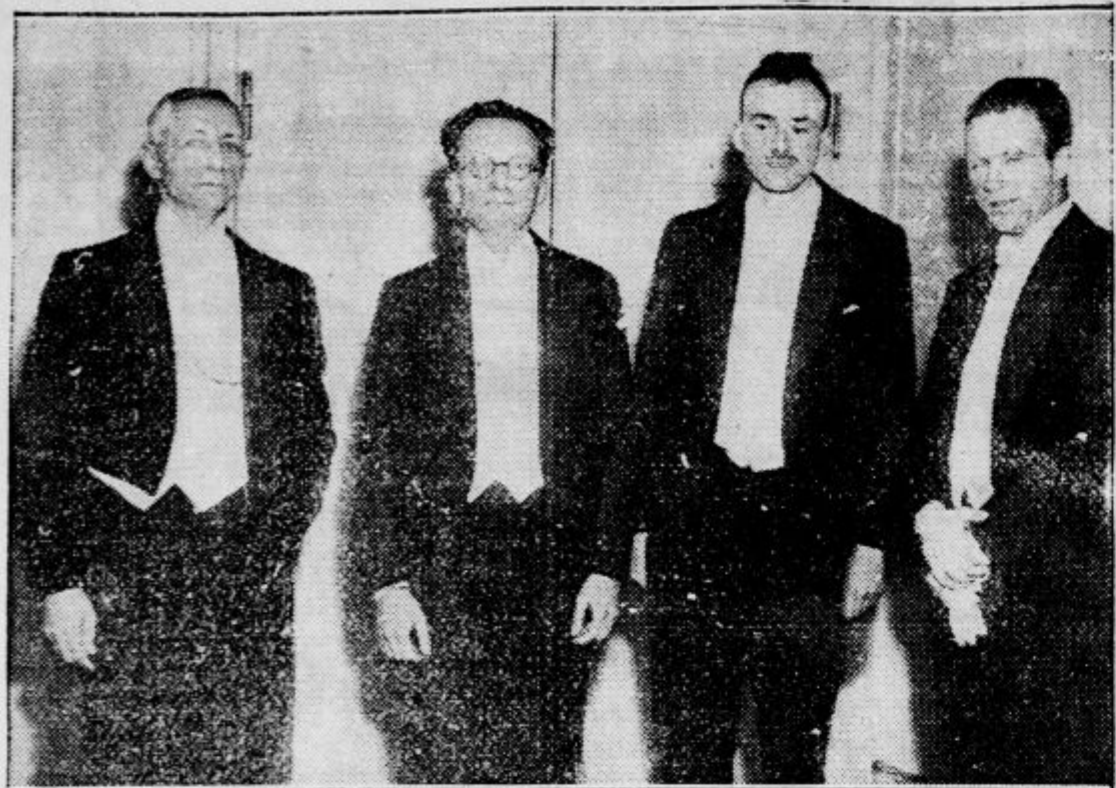
Blagovna tržišča

2170

+ Chicago. 14. decembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 83,50, za maj 85,65, za julij 84; koruza: za maj 52,50, za julij 53,75.

Iz življenja in sveta

Nobelovi laureati 1933

Ta dni je švedski kralj Gustav izročil Nobelove nagrade štirim nagradencem. Od leve proti desni: Ivan Bunin (kajževnost), Dirac, Schrödinger, Heisenberg (fizika)

Evropska plemena

Zibel ni tekla vsem v Aziji

V Nemčiji so raziskovanja človeških plemen ta čas v veliki modi in kakor pri vsakih velikih modah se dogajajo tudi tu stvari, ki bi vzbujale v ostalem človeštvu samo sočuten nasmeš nad novo »nemško znanostjo«, če bi tej znanosti ne bilo pri- mešanih poleg groteskniških tudi mnogo žalostnih, samopasnih in krvavih elementov. Malo bolj resno je treba vzeti lipskega antropologa prof. Recheja, ki je te dni predaval o evropskih plemenih.

S svojimi desetletnimi raziskovanji je prof. Reche prišel do zaključka, da pripadajo Evropi trem plemenom: staro-evropskemu (med katero prištevata tudi nordijskega in zapadno sredozemskega človeka), mešano notranjeazijskemu (vzhodni, vzhodnobaltski, sudetski človek) in mešano maloazijskemu plemenu (dinarski tip). Stare teorije, da izvirajo evropska plemena vsa iz Azije, že dolgo

ne drži več, kajti celo perziške in indske bajke pripovedujejo o severni domovini Indoevropejcev.

Najdbe iz pradavnih dob dajejo veliko verjetnost domnevi, da so se razvijala staroevropska plemena nekako v predzadnji ledni dobi v zapadni in severozapadni Evropi, ki je bila tedaj po ledenih skoraj vsa ločena od Azije. Od te so bržkone v zadnji vmesni ledni dobi odpotovali azijski Indoevropeji proti vzhodu, nordijsko plemo pa je za ginečimi ledeniki potovalo proti severu, tako da so z vzhoda utegnuta notranjeazijska plemena prodreti v Evropo in ustvariti tu z mešanjem vzhodna plemena. Da ima tudi nemško ljudstvo vse mogoče nenordijske primese v svoji krvi in da čistih plemen na svetu sploh ni več, tega prof. Reche v sedanjih nemških okolščinah seveda ni smel povedati na glas.

Kozmična energija

V pariški reviji »L'Aéroe« piše prof. Piccard o praktičnem pomenu raziskovanja stratosfernih plasti.

»Malo je znano,« pravi, »kakšne ogromne energije bodo pridobivali bodoči inženjerji iz teh plasti. Kozmične žarke bodo spreminjali v toploto, toploto v mehanično silo, neznanske energije se bodo sprostile.

Ce bi 5 vodnih kapelj razčlenili v atome, bi imeli dovolj energije za 24 urno razsvetljavo vsega New Yorka. Takšna razčlenba pa se bo gotovo posrečila s pomočjo kozmičnih žarkov. Prostor 30 korakov v premeru v stratosferi ima več energije v sebi nego 12 Niagarskih slapov.

Costes odhaja na pot

Znani francoski letalec Costes se je odpravil na daljšo propagandno turnejo po Evropi. Vzletel je na letališču Villa Coublay in se je napotil najprej v Milan, kjer se bo ustavil. Iz Milana pojde njegova pot v Zagreb in Beograd.

Costes in njegova žena

Costes leti z večsedežnim letalom za bombardiranje, ki ga ženeta dva motorja po 560 k. s. Aparat leti z brzino 300 km na uro in se lahko dvigne v devetih minutah do višine 4000 m.

PRAVKAR JE IZŠLA NOVA ŠTEVILKA

ilustrirane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

z naslednjo vsebino:

NI ŽIVLJENJA BREZ ELEKTRIKE (človek kot električna centrala)
Vojteh Lindner:
PROKLETJE (Planine brez planincev — s slikami)
JACJI OD PARLAMENTA
»ZLOČIN« LORDA ELGINA (s slikami)
FOTOGRAFOMETRIJA (Letala v službi kartografov)
NAŠ JEZIK (Uloga ali vloga? — A. D.)
Marijana Željeznova-Kokalj:
IZ »MINIATUR«
O »FRAKARJIH« IN DRUGO
ZENSKI PREPIR (s sliko)
ROBESPIERREOVA PAPIGA
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
OTROŠKO GLEDALIŠČE (s slikami)
ATMOSFERSKI CINITELJI IN BOLEZNI

NEPISMENOST CLOVESTVA
Dr. Vlad. Travner:
TRAGEDIJA ZADNJIH INK
Frank Buck:
DOŽIVLJAJI V DŽUNGLI (s slikami)
KAKO SE ORIENTIRAJO PRIMITIVNA LJUDSTVA?
OB KRUHU IN VODI
OGENJ V AVSTRALSKI PRERLJI (s sliko)
ZA MISLECE GLAVE
SAH
NOVI RADIOAKTIVNI ELEMENTI
ŽIVLJENJE NA MARSU
ALI ŽE VESTE? (v slikah)
ANEKDOTA
HUMOR (Adamson)

Zvezek vsebuje poleg tega še dosti zanimivega drobiža in lepih slik.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2.—. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ul. 5.

Kaj se zgodi v eni uri?

Kratka kronika velikih stvari

V življenju povprečnega človeka je ura malo pomemben čas. Le redko se zgodi v tem času za to življenje kaj posebnega. Toda v eni uri svetovnega življenja se zgodi velike stvari. Statistiki so izračunali, kaj vsebuje enourna kronika za vse človeštvo.

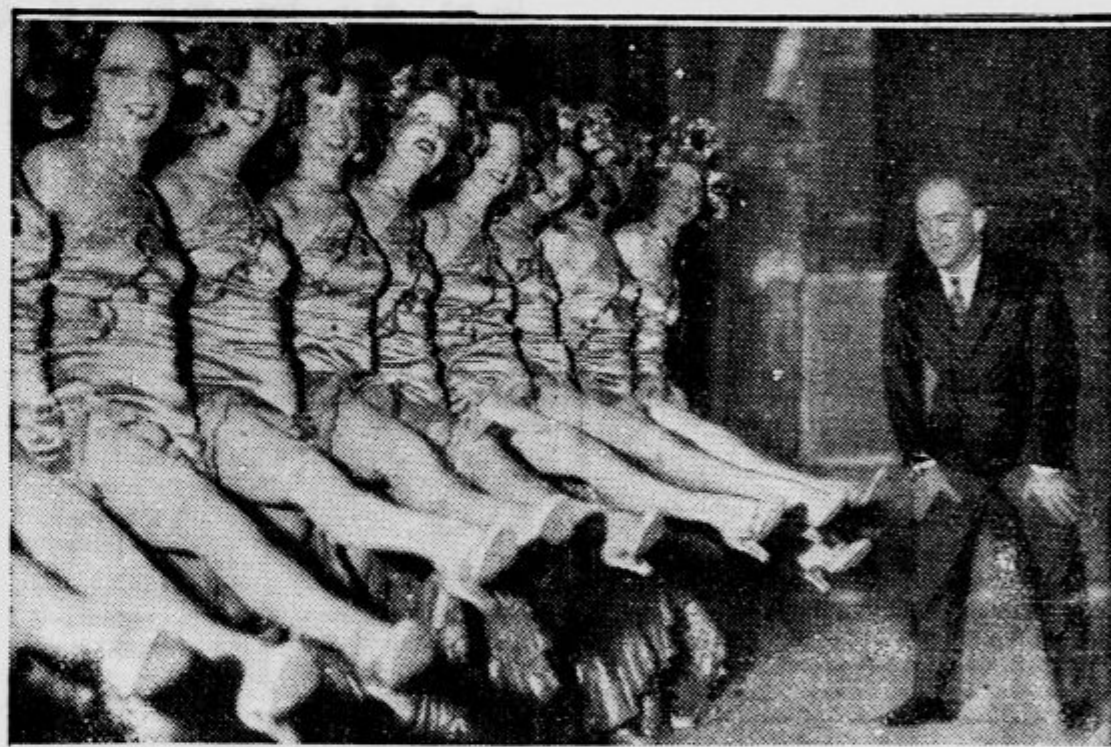
V tem času se rodi povprečno 5450 ljudi in 4630 jih odnesejo v grob, 1200 ljudi se poroči, 85 parov se loči. V eni sami uri se zgodi 198.500 kaznivih dejanj, a le 177.000 jih odkrijejo in res kaznujejo. Človeštvo poje in popije v eni uri za 50 milijonov skodelic kave, 10 milijonov funtov mesa, 70 milijonov kilogramov kruha, milijon čaš piva in 3½ milijona kozarcev

vina. V tem času se spremeni 176 ton tobaka v dim.

V uri časa izdelajo tekstilne tovarne 1300 ton tkiva, pošte odpravijo 114.000 brzojav in 1141 milijonov pism ter dopisnic. V istem času nakupijo ljudje za 5 milijonov funtov poštnih vrednotnic. Angleški kuli zasluži v eni uri povprečno 1 penny, Henry Ford pa 2000 angleških funtov sterlingov. V filmskih tovarnah porabijo na uro 30 milijonov kilogramov celuloze, rotacijski stroji vsega sveta pa natisnejo 60 milijonov izvodov dnevnikov.

Ena sama ura v življenju človeštva torej ni tako majhna reč...

Lepe nožice vedrijo nam lice

Pariški girls se vadijo za gledališki nastop

Nezgoda zračne akrobatke

Znani akrobatki Elviri Wilsonovi se je primerila nenavadna nezgoda. Dvignila se je z balonom v zrak, in sicer tako, da je visela do 300 m višine z glavo navzdol. Potem je plezala po vrstavi lestvi kvisku in se je zadržala v balonu do višine 2200 metrov. Kmalu pa se je balon dvignil še višje, v višino 3000 m. Potem je začel padati in Wilsonova, ki je zopet začela izvajati akrobacije, je udarila z navzdol višjo glavo večkrat ob drevesne krošnje in drogeve. Balon se je slednjič približal tlu in je akrobatko vlekla za seboj po zemlji, in sicer tako silno, da se je Wilsonova onesvestila. Malo je manjkalo, da se pri tem ni ubila, rešila se je po naravnost čudežnem naključju.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ...

da visi milijonar Rockefeller med življenjem in smrtjo;
da so našli pri Armiju okamenela kosti predzgodovinske pošasti, ki je imela 60 cm dolge zobe ter je po vsej priliki merila 20 m v dolžino;
da je zahteval Waleški princ na zborovanju letaliških uprav v Londonu, naj ne bo nobeno angleško mesto brez aerodroma;
da je dosegel italijanski letalec Zappetta z lahkim letalom tretje vrste višinski rekord 6951 m;
da je bil neki kadet ameriške mornarice v Annapolisu obsojen na teden dni zapora zaradi javnega strastnega poljubljanja svoje zaročenke;
da je prispel Lindbergh z ženo v Trinidad;
da se je te dni začela tekma za letošnje prvenstvo na južnem tečaju, kamor sta odšli ekspedicijski Ellswortha in Balchena ter admiral Byrda;
da je postal Mussolini ded, ker je rodila njegova hči Edda, grofica Ciano, žena italijanskega tiskovnega šefa, hčerko;
da so te dni iztržili pri javni prodaji biblioteke Napoleonove žene cesarice Marije Luize 4000 funtov sterlingov;
da so v pariški državni penzarni prišli na sled veliki tatvini platine;
da nameravajo Angleži zgraditi na Temzi pristanišče za aeroplane;
da bodo postavili češkoslovaškim legionarjem spomenik v Parizu;
da živi v Benetkah neka žena, ki je stara 46 let in je rodila doslej že 25 otrok;
da je te dni pristal v Angliji prvi židovski parnik z žitnim tovorom in z židovsko zastavo, sinjebelim praporom in Davidovo zvezdo.

Smrt kralja gorskih vodnikov

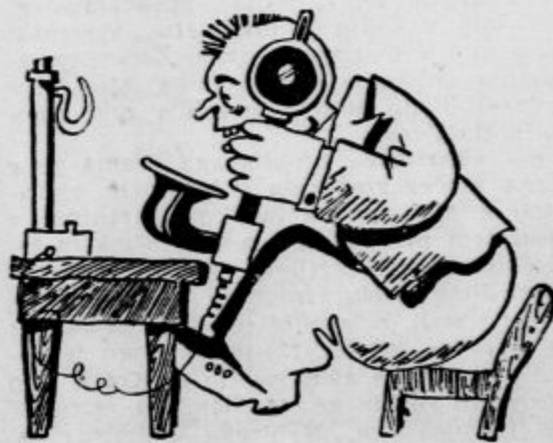
Te dni je preminul senior tirolskih gorskih vodnikov v častiljivi starosti 83 let. Z njim je izginil iz vrst sodobnih gorskih vodnikov mož, ki ga je poznal vsak turist, ki je obiskal kdaj tirolske gore. Alojz Pinggera, kakor se je pisal pokojnik, je bil senior rodbine, ki je dala tirolskim turistom najbolj izvežbane gorske vodnike. Pinggera, kakor se je pisal pokojnik, je skih strminah. Šele ko so mu popolnoma odpovedale pokorščino noge in pljuča, se je umaknil v svoj dom v Oberturnhof, kjer je preživel zadnja leta njegovo nasledstvo sta zdaj prevzela njegov sin in nečak, ki bosta skrbela, da se rodbinski primat v tirolskem gorskem vodništvu ohrani rodbini, ki ga je imela doslej.

ANEKDOTA

Vojvoda Guiski, nadškof remski, se je hotel po sili odpovedati svoji funkciji in svojim dohodkom, samo da bi se mogel poročiti s princeso Gonzago, ki je bil vanjo zaljubljen.

»Premislite to stvar,« ga je opominjal nekoč kardinal Richelieu očetrovsko. »Zrtvovati hočete 400.000 liber, da dobite eno žensko. Marsikdo bi rajši zrtvoval 400.000 žensk, da bi za to dobil vaš dohodek.«

VSAK DAN ENA

»Halo, halo gospodična, včeraj sem imel srečo. Vse napačne številke so bile zasedene in jaz sem takoj dobil tisto, ki sem jo zahteval.«

Francoski poslanik

Francoski poslanik, ki po nalogu pariške vlade konferira s Hitlerjem v Berlinu

Sin Tolstega umrl

Kakor smo že kratko zabeležili, je umrl v ameriškem Newhavenu (Connecticut) najstarejši sin Leva N. Tolstega, 68 letni grof Ilija Tolstoj.

Med petorico sinov velikega ruskega romanopisca iz Jasne Poljane je bil Ilija v obrazu svojemu očetu najbolj podoben, čeprav ni imel niti sence darov, ki so določili njegovega velikega prednika. Ilija Tolstoj je preživel večji del svojega življenja v Parizu in Ameriki. Poskušal se je v vseh strokah umetnosti, v pisateljevanju, slikarstvu, kiparstvu, ostal pa je od začetka do konca diletant.

Zdaj je najstarejši še živeči sin Tolstega Sergej Tolstoj, ki živi kot upravitelj muzeja Leva Tolstega v Moskvi. Tatiana Tolsta, najstarejša pisateljica hči, živi v Rimu, njena sestra Aleksandra, ki je nekaj časa vodila socializirano Jasno Poljano pod boljševiškim režimom, je izven Rusije.

Linčani grmičarji

Iz Johannesburga poroča »Morning Post« o strahovitih linčanju ondodnih črncev. Črnci rodu Ovambo so napadli rod grmičarjev, ki so jim bili pred časom ukradli nekaj domače živine. Dva grmičarja so divjaki spekli pri živem telesu na ražnju, tri grmičarske žene pa so vrgli žive krogom, da so jim treli meso in jih žrli pri popolni zavesti žrtev. Dva druga grmičarja so črnci Ovambo zaradi istega prestopka tako dolgo tiščali z glavo pod vodo, da sta se zadušila. Oblesi so zaradi tega postavile enajst črncev rodu Ovambo pred sodišče.

Smrt čudežnega zdravnika v Londonu

Mož, ki je ozdravil 900.000 bolnikov

Kakor smo že kratko zabeležili, je umrl te dni v Londonu čudežni zdravnik, kirurg Ernest William Blake, mož, ki je zaradi svoje spretnosti slovel po vsem svetu. V štiridesetih letih svoje prakse so mu hvaležni bolniki vzdali prilastek »čudežni zdravnik«, kar je tudi v resnici bil, saj je v tem času ozdravil nič manj ko 900.000 oseb. Gojil je iskreno željo, da bi dosegel število njegovih pacientov milijon, toda tega ni uškal. Smrt je prej zamahnila po njem s svojo bridko koso.

K Blakeju so drli bolniki od vseh vetrov in tudi slučajni, pri katerih je odpovedala že vsa zdravniška umetnost, so bili zanj lahka stvar. Uspel je ponavadi povsod, kjer je zastavil svoje sile, ki jih je prav rad postavil v službo svojega bližnjega. Seveda ni mogel vedno in povsod delati »čudežev«. Gotovo pa je odšel od njega vsak bolnik potolažen, da se mu bo zdravje izboljšalo.

Blakejeva slava je bila tako velika, da so k njemu prihajali bolniki ne le iz Anglije in Evrope, ampak tudi iz daljnih

prekomorskih dežel. Posebno obiski iz Indije so bili številni. Pa tudi čez Atlantski ocean je marsikateri pacient napravil vožnjo, da bi mogel stopiti pred »zdravniškega čudodelnika« v Londonu. Praksa Blakeja je bila ogromna in ni čudno, da je tako cvetela in prospevala. Zavzela je sčasoma takšen obseg, da si je moral Blake najeti drugo stanovanje, ker mu je prvo postalo pretesno. V tem stanovanju je dan za dnem prebil po nekaj ur, da je mogel nemoteno študirati posebno težke slučaje.

Lani se je Blake zaradi odmora podal v južno Afriko. Ko so v Kapskem mestu izvedeli, kdo se mudi tam, so ga je oblegati množice bolnikov in mu niso dale miru, dokler ni izginil iz kraja. Blakejevi bolniki so pripadali vsem družabnim plastem angleškega prebivalstva. Često so mu pacienti plačevali za njegove uspehe kraljevske nagrade, mnogo revežev pa je ozdravil zastonj. V zadnjih letih je spal dnevno komaj 2 do 3 ure. Prenaporno delo mu je končno skrajšalo življenje, ki ga je tako dobitljivo posvečal drugim.

Talleyrand in Metternich

»Revue de Paris« objavlja senzacionalno serijo dokumentov iz dobe dunajskega kongresa l. 1817. Dokumenti so bili doslej shranjeni v habsburškem dvornem arhivu. Med korespondenco sta tudi dve pismi Talleyranda knezu Metternichu. Iz vsebine teh pism je razvidno, da je Talleyrand za pol milijona zlatih frankov prodal svojemu »sovražniku« Metternichu svo zunanepolitično korespondenco Napoleona I. Metternich je moral poleg plačila zagotoviti nepoštenemu francoskemu državljanu za slučaj potrebe še azil zanj in za njegovo družino.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

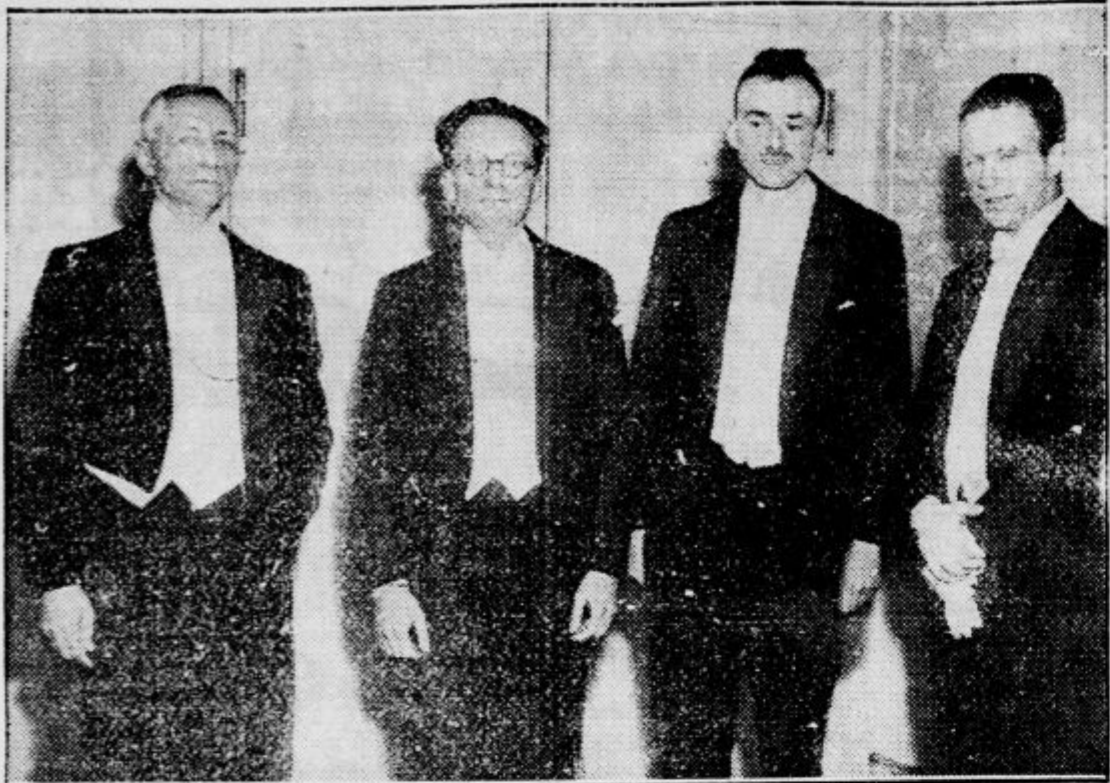
Trije klobuki na isti glavi

Filmaka zvezdnica Lilljana Tashmanova s tremi različnimi pokrivali

Iz življenja in sveta

Nobelovi laureati 1933

Te dni je švedski kralj Gustav izročil Nobelove nagrade štirim nagajencem. Od leve proti desni: Ivan Bunin (književnost), Dirac, Schrödinger, Heisenberg (fizika)

Evropska plemena

Zibel ni tekla vsem v Aziji

V Nemčiji so raziskovanja človeških plemen ta čas v veliki modi in kakor pri vsakih velikih modah se dogajajo tudi tu stvari, ki bi vzbujale v ostalem človeštvu samo sočuten nasmeh nad novo »nemško znanostjo«, če bi tej znanosti ne bilo pri-mešanih poleg groteskni tudi mnogo žalostnih, samopašnih in krvavih elementov. Malo bolj resno je treba vzeti lipskega antropologa prof. Recheja, ki je te dni predaval o evropskih plemenih.

S svojimi desetletnimi raziskovanji je prof. Reche prišel do zaključka, da pripadajo Evropeci trem plemenom: staro-evropskemu (med katero prištevata tudi nordijskega in zapadno sredozemskega človeka), mešano notranjeazijskemu (vzhodni, vzhodnobaltski, sudetski človek) in mešano maloazijskemu plemenu (dinarski tip). Stare teorije, da izvirajo evropska plemena vsa iz Azije, že do go

ne drži več, kajti celo perziške in indske bajke pripovedujejo o severni domovini Indoevropecev.

Najdbe iz pradavnih dob dajejo veliko verjetnost domnevi, da so se razvijala staroevropska plemena nekako v predzadnji ledni dobi v zapadni in severozapadni Evropi, ki je bila tedaj po ledenikih skoraj vsa ločena od Azije. Od te so bržkone v zadnji vmesni ledni dobi odstopovali azijski Indoevropeci proti vzhodu, nordijsko plemo pa je za ginečimi ledeniki potovalo proti severu, tako da so z vzhoda utegnili notranjeazijska plemena prodreti v Evropo in ustvariti tu z mešanjem vzhodna plemena. Da ima tudi nemško ljudstvo vse mogoče nenordijske primese v svoji krvi in da čistih plemen na svetu sploh ni več, tega prof. Reche v sedanjih nemških okoliščinah seveda ni smel povedati na glas.

Kozmična energija

V pariški reviji »L'Aéro« piše prof. Piccard o praktičnem pomenu raziskovanja stratosfernih plasti.

»Malo je znano,« pravi, »kakšne ogromne energije bodo pridobivali bodoči inženjerji iz teh plasti. Kozmične žarke bodo spreminjali v toploto, toploto v mehanično silo, neznanse energije se bodo sprostile.

Če bi 5 vodnih kapelj razčlenili v atome, bi imeli dovolj energije za 24 urno razsvetljavo vsega New Yorka. Takšna razčlemba pa se bo gotovo posrečila s pomočjo kozmičnih žarkov. Prostor 30 korakov v premeru v stratosferi ima več energije v sebi nego 12 Niagarskih slapov.«

Costes odhaja na pot

Znani francoski letalec Costes se je odpravil na daljšo propagandno turnejo po Evropi. Vzletel je na letališču Villa Coublay in se je napotil najprej v Milan, kjer se bo ustavil. Iz Milana pojde njegova pot v Zagreb in Beograd.

Costes in njegova žena

Costes leti z večsedelnim letalom za bombardiranje, ki ga žene dva motorja po 560 k. s. Aparat leti z brzino 300 km na uro in se lahko dvigne v devetih minutah do višine 4000 m.

PRAVKAR JE IZŠLA NOVA ŠTEVILKA

ilustrirane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

z naslednjo vsebino:

NI ŽIVLJENJA BREZ ELEKTRIKE (človek kot električna centrala)
Vojteh Lindtner:
PROKLETJE (Planine brez planincev — s slikami)
JACI OD PARLAMENTA
»ZLOČIN« LORDA ELGINA (s slikami)
FOTOGRAFIJA (Letala v službi kartografov)
NAŠ JEZIK (Uloga ali vloga? — A. D.)
Marijana Željeznova-Kokalj:
IZ »MINIATUR«
O »FRAKARJIH« IN DRUGO
ŽENSKI PREPIR (s sliko)
ROBESPIERROVA PAPIGA
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
OTROŠKO GLEDALIŠČE (s slikami)
ATMOSFERSKI ČINITELJI IN BOLEZNI

NEPISMENOST ČLOVEŠTVA
Dr. Vlad. Travner:
TRAGEDIJA ZADNJIH INK
Frank Buck:
DOŽIVLJAJI V DŽUNGLI (s slikami)
KAKO SE ORIENTIRAJO PRIMITIVNA LJUDSTVA?
OB KRUHU IN VODI
OGENJ V AVSTRALSKI PRERIJI (s sliko)
ZA MISLECE GLAVE
SAH
NOVI RADIOAKTIVNI ELEMENTI
ŽIVLJENJE NA MARSU
ALI ŽE VESTE? (v slikah)
ANEKDOTA
HUMOR (Adamson)

Zvezek vsebuje poleg tega še dosti zanimivega drobiža in lepih slik.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2.—. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Kaj se zgodi v eni uri?

Kratka kronika velikih stvari

V življenju povprečnega človeka je ura malo pomemben čas. Le redko se zgodi v tem času za to življenje kaj posebnega. Toda v eni uri svetovnega življenja se zgodijo velike stvari. Statistiki so izračunali, kaj vsebuje enourna kronika za vse človeštvo.

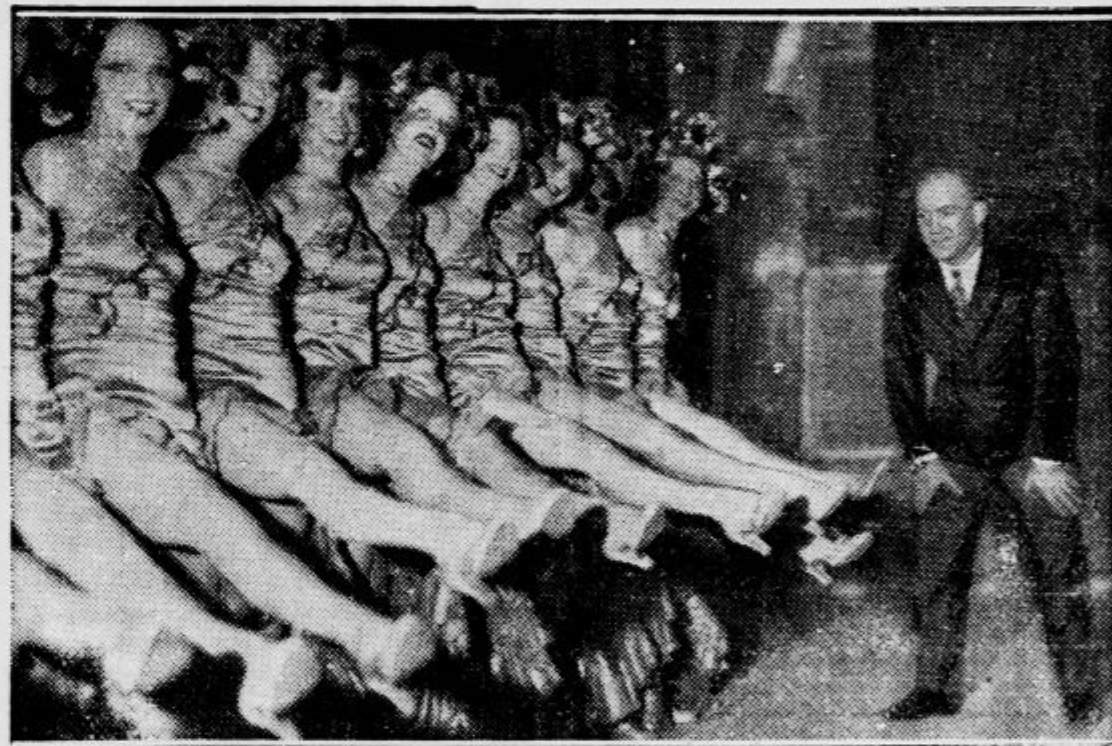
V tem času se rodi povprečno 5450 ljudi in 4630 jih odnesejo v grob, 1200 ljudi se poroči, 85 parov se loči. V eni sami uri se zgodi 198.500 kaznivih dejanj, a le 177.000 jih odkrijejo in res kaznujejo. Človeštvo poje in popije v eni uri za 50 milijonov škodljivih kave, 10 milijonov funtov mesa, 70 milijonov kilogramov kruha, milijon čas piva in 3½ milijona kozarcev

vina. V tem času se spremeni 176 ton tobaka v dim.

V uri časa izdelajo tekstilne tovarne 1300 ton tkiva, pošte odpravijo 114.000 brzojav in 1141 milijonov pisem ter dopisnic. V istem času nakupijo ljudje za 5 milijonov funtov poštne vrednotnice. Angleški kuli zaslužijo v eni uri povprečno 1 penny, Henry Ford pa 2000 angleških funtov sterlingov. V filmskih tovarnah porabijo na uro 30 milijonov kilogramov celuloze, rotacijski stroji vsega sveta pa natisnejo 60 milijonov izvodov dnevnikov.

Ena sama ura v življenju človeštva torej ni tako majhna reč...

Lepe nožice vedrijo nam lice

Pariški girls se vadijo za gledališki nastop

Nezgodna zračne akrobatke

Znani akrobatki Elviri Wilsonovi se je primerila nenavadna nezgoda. Dvignila se je z balonom v zrak, in sicer tako, da je visela do 300 m višine z glavo navzdol. Potem je plezala po vrstavi lestvi kvišku in se zasedla v balonu do višine 2200 metrov. Kmalu pa se je balon dvignil še višje, v višino 3000 m. Potem je začel padati in Wilsonova, ki je zopet začela izvajati akrobacije, je udarila z navzdol višjo glavo večkrat ob drevesne krošnje in drogeve. Balon se je slednjič približal tlu in je akrobatko vlek za seboj po zemlji, in sicer tako silno, da se je Wilsonova onesvestila. Malo je manjkalo, da se pri tem ni ubila, rešila se je po naravnost čudežnem naključju.

Smrt kralja gorskih vodnikov

Te dni je preminul senior tirolskih gorskih vodnikov v častitljivi starosti 83 let. Z njim je izginil iz vrst sodobnih gorskih vodnikov mož, ki ga je poznal vsak turist, ki je obiskal kdaj tirolske gore. Alojz Pinggera, kakor se je pisal pokojnik, je bil senior rodbine, ki je dala tirolskim turistom najbolj izvežbane gorske vodnike. Pinggera, kakor se je pisal pokojnik, je skih strminah. Sele ko so mu popolnoma odpovedale pokorščino noge in pljuča, se je umaknil v svoj dom v Oberturnhof, kjer je preživel zadnja leta. Njegovo nasledstvo sta zdaj prevzela njegov sin in nečak, ki bosta skrbela, da se rodbinski primat v tirolskem gorskem vodništvu ohrani rodbini, ki ga je imela doslej.

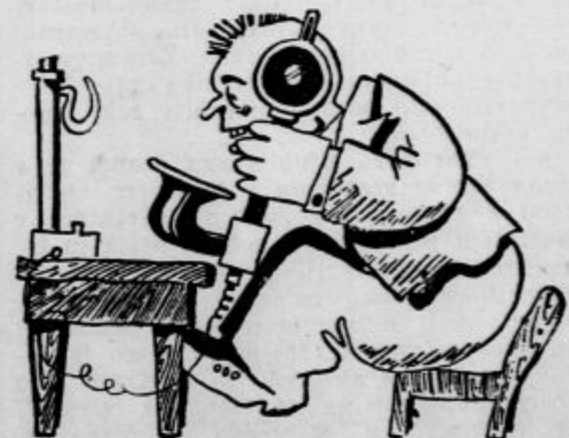
ČE BEREŠ TO, IZVEŠ...

da visi milijonar Rockefeller med življenjem in smrtjo;
da so našli pri Armiju okamenela kosti predzgodovinske pošasti, ki je imela 60 cm dolgo zobe ter je po vsej priliki merila 20 m v dolžino;
da je zahteval Waleški princ na zborovanju letaliških uprav v Londonu, naj ne bo nobeno angleško mesto brez aerodroma;
da je dosegel italijanski letalec Zappetta z lahkim letalom tretje vrste višinski rekord 6951 m;
da je bil neki kadet ameriške mornarice v Annapolisu obsojen na teden dni zapora zaradi javnega strastnega poljubljanja svoje zaročenke;
da je prispel Lindbergh z ženo v Trinidad;
da se je te dni začela tekma za letošnje prvenstvo na južnem tečaju, kamor sta odšli ekspediciji Ellswortha in Balchena ter admirala Byrda;
da je postal Mussolini ded, ker je rodila njegova hči Edda, grofica Ciano, žena italijanskega tiskovnega šefa, hčerko;
da so te dni iztržili pri javni prodaji biblioteke Napoleonove žene cesarice Marije Luize 4000 funtov sterlingov;
da so v pariški državni penzarni prišli na sled veliki tatvini platinе;
da nameravajo Angleži zgraditi na Temzi pristanišče za aeroplane;
da bodo postavili češkoslovaškim legionarjem spomenik v Parizu;
da živi v Benetkah neka žena, ki je stara 46 let in je rodila doslej že 25 otrok;
da je te dni pristal v Angliji prvi židovski parnik z žitnim tovorom in z židovsko zastavo, sinjelim praporom in Davidovo zvezdo.

ANEKDOTA

Vojvoda Guisli, nadškof remski, se je hotel po sili odpovedati svoji funkciji in svojim dohodkom, samo da bi se mogel poročiti s princeso Gonzago, ki je bil vanjo zaljubljen.
»Premislite to stvar,« ga je opominjal nekoč kardinal Richelieu očetovsko.
»Zrtvovati hočete 400.000 liber, da dobite eno žensko. Marsikdo bi rajši zrtvoval 400.000 žensk, da bi za to dobil vaš dohodek.«

VSAK DAN ENA

»Halo, halo gospodična, včeraj sem imel srečo. Vse napačne številke so bile zasedene in jaz sem takoj dobil tisto, ki sem jo zahteval.«

Francoski poslanik

Francis Poncelet, ki po nalogu pariške vlade konferira s Hitlerjem v Berlinu

Sin Tolstega umrl

Kakor smo že kratko zabeležili, je umrl v ameriskem Newhavenu (Connecticut) najstarejši sin Lev N. Tolstega, 68letni grof Ilija Tolstoj.

Med petorico sinov velikega ruskega romanopisca iz Jasne Poljane je bil Ilija v obrazu svojemu očetu najbolj podoben, čeprav ni imel niti sence darov, ki so dčili njegovega velikega prednika. Ilija Tolstoj je preživel večji del svojega življenja v Parizu in Ameriki. Poskusil se je v vseh strokah umetnosti, v pisateljevanju, slikarstvu, kiparstvu, ostal pa je od začetka do konca diletant.

Zdaj je najstarejši še živeči sin Tolstega Sergej Tolstoj, ki živi kot upravitelj muzeja Lev Tolstega v Moskvi. Tatjana Tolsta, najstarejša pisateljica hči živi v Rimu, njena sestra Aleksandra, ki je nekaj časa vodila socializirano Jasno Poljano pod boljševiškim režimom, je izven Rusije.

Linčani grmičarji

Iz Johannesburga poroča »Morning Post« o strahovitih linčanju ondnotnih črncev. Črnci rodu Ovambo so napadli rod grmičarjev, ki so jim bili pred časom ukradli nekaj domače živine. Dva grmičarja so divjaški spakili pri živem telesu na raznju, tri grmičarske žene pa so vrgli žive krogodilom, da so jim trkali meso in jih žrli pri popolni zavesti žrtev. Dva druga grmičarja so črnci Ovambo zaradi istega prestopka tako dolgo tlačili z glavo pod vodo, da sta se zadušila. Oblasti so zaradi tega postavile enajst črncev rodu Ovambo pred sodišče.

Smrt čudežnega zdravnika v Londonu

Mož, ki je ozdravil 900.000 bolnikov

Kakor smo že kratko zabeležili, je umrl te dni v Londonu čudežni zdravnik, kirurg Ernest William Blake, mož, ki je zaradi svoje spretnosti slovel po vsem svetu. V štiridesetih letih svoje prakse so mu hvalile bolniki vzdeli prilastek »čudežni zdravnik«, kar je tudi v resnici bil, saj je v tem času ozdravil nič manj ko 900.000 oseb. Gojil je iskreno željo, da bi doseglo število njegovih pacientov milijon, toda tega ni ukaal. Smrt je prej zamahnila po njem s svojo bridko koso.

K Blakeju so dli bolniki od vseh vetrov in tudi slučaj, pri katerih je odpovedala že vsa zdravniška umetnost, so bili zanj lahka stvar. Uspel je ponavadi povsod, kjer je zastavil svoje sile, ki jih je prav rad postavil v službo svojega bližnjega. Seveda ni mogel vedno in povsod delati čudežev. Gotovo pa je odšel od njega vsak bolnik potolažen, da se mu bo zdravje izboljšalo.

Blakejeva slava je bila tako velika, da so k njemu prihajali bolniki ne le iz Anglije in Evrope, ampak tudi iz daljnih

prekomorskih dežel. Posebno obiski iz Indije so bili številni. Pa tudi čez Atlantski ocean je marsikateri pacient napravil vožnjo, da bi mogel stopiti pred zdravniškega čudodelnika v Londonu. Praksa Blakeja je bila ogromna in ni čudno, da je tako cvetela in prosperovala. Zavzela je sčasoma takšen obseg, da si je moral Blake najeti drugo stanovanje, ker mu je prvo postalo pretesno. V tem stanovanju je dan za dnem prebil po nekaj ur, da je mogel nemoteno študirati posebno težke slučaje.

Lani se je Blake zaradi odmora podal v južno Afriko. Ko so v Kapskem mestu izvedeli, kdo se mudi tam, so ga jele oblegati množice bolnikov in mu niso dale miru, dokler ni izginil iz kraja. Blakejevi bolniki so pripadali vsem družabnim plastem angleškega prebivalstva. Cesto so mu pacienti plačevali za njegove uspehe kraljevske nagrade, mnogo revežev pa je ozdravil zastonj. V zadnjih letih je spal dnevno komaj 2 do 3 ure. Prenaporno delo mu je končno skrajšalo življenje, ki ga je tako dobitljivo posvečal drugim.

Talleyrand in Metternich

»Revue de Paris« objavlja senzacionalno serijo dokumentov iz dobe dunajskega kongresa l. 1817. Dokumenti so bili doslej shranjeni v habsburškem dvornem arhivu. Med korespondenco sta tudi dve pismi Talleyranda knezu Metternichu. Iz vsebine teh pisem je razvidno, da je Talleyrand za pol milijona zlatih frankov prodal svojemu »sovražniku« Metternichu vso zunanje-politično korespondenco Napoleona I. Metternich je moral poleg plačila zagotoviti nepoštenemu francoskemu državljanu za slučaj potrebe še azil zanj in za njegovo družino.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Trije klobuki na isti glavi

Filmska zvezdnica Lilijana Tashmanova s tremi različnimi pokrivali

SPORT

Tek Uedinjenja — nacionalna manifestacija naših sportnikov

Pod najvišjim pokroviteljstvom kralja Aleksandra

Letošnja sportno-nacionalna manifestacija »Tek Uedinjenja« ki jo priredi ASK Primorje na kraljev rojstni dan 17. decembra, bo v vsakem oziru nadkriljevala vse dosežane lankotletske prireditve v naši državi. Prireditelj je dobil za svoje delovanje priznanje za najvišjega mesta. Naš narodni vladar Nj. Vel. kralj Aleksander I. je blagovolil počastiti prireditelja z najvišjim pokroviteljstvom. Toda tudi vodilni krogi v naši državi in zastopniki inozemskih prijateljskih držav so s prevzemom mesta v častnem predstvedstvu dali priznanje prireditelju za dolgoletno uspešno delo za propagando nacionalne telesno-vzgojne ideje med našim narodom.

Odbor »Tek Uedinjenja« pod častnim predstvedstvom g. podžupana prof. Eugena Jarca in ga kot predsednik vodi g. MUDR. Prodan Josip, je priprave za sportni del manifestacije že končal. Tek po ljubljanskih ulicah in preko ljubljanskega gradu bo brez dvoma največja lankotletska prireditev v kvantitativnem in kvalitativnem oziru v naši državi.

Inozemski reprezentanti Čehoslovaki, Rumuni, Grki in Bolgari predstavljajo najboljši srednjeevropski razred, ki bo večini naših tekmovalcev absolutno nadmočen. Grk Tsoukalas, najboljši dolgo- progaš na Balkanu, in Rumun Manea, prvi zmagovalac v 5-km teku našim reprezentantom Krevsom, drugi po njem premagan v teku na 10 km, reprezentirata najboljša naspotnika na dolgi progi — 5 km. Čehoslovakiški reprezentant za daljšo progo nam ni še znan, zdi se pa, da bo to Kosciak, član Moravske Slavije iz Brna, večkratni državni reprezentant in zmagovalac na mnogih mednarodnih mittingih v srednji Evropi. Kosciak je vsekakor vsaj enakovreden prvi dvojici. Imena inozemcev, nastopajočih na kratki progi nam še niso znana, brez dvoma pa bodo tudi ti enakovredni svojim kolegom dolgo- progašev in dostojni zastopniki lastne države.

Še nekoliko o jugoslovenskih tekmovalcih. Od zunanjih atletov je zagotovljeno sodelovanje najboljšega beograjskega dolgo- progaša Giorgevića (BSK) in Dečija iz Pančeva. Iz Zagreba niso še prispe-

le prijave, pričakuje se pa sigurna udeležba Maratoncev, ki imajo danes najboljše dolgo- progaše v Zagrebu. Najčastnejša pa bo udeležba tekačev iz dravske banovine, ki so danes v naši državi brezkonkurenčni dolgo- progaši. Mariborski klub pošlje elito svojih dolgo- progašev, na čelu jim znani Germovšek in Struel (oba Marathoni) ter Dolenc in Podpečan (oba Zeleničar). Mesto Celje bo po dosedaj dosegljih prijavljen zastopano z odličnimi tekači SK Jugoslavije, Jeseničani, člani Bratstva in Enakosti polnoštevilni kakor leta 1932. Domžale, Vrhnika, Kranj, Novo mesto itd. s svojimi najboljšimi tekači. Seveda in samo ob sebi razumljivo, da bo udeležba ljubljanskih atletov največja. ZSK Hermes, Korotan, Jadran, Ilirija in prireditelj Primorje, zlasti slednja dva z odlično garo, na čelu državni reprezentanti in rekorderji Bručan, Šporn, Starman, Krevs, Kovačič Leon, Gaberšek, Zorja itd. Edino slednji bodo v družbi z Mariborčani mogli nuditi najresnejši odpor inozemcem. Primorščaku Krevsu se nudi prilika, da se revanšira za poraz, ki mu ga je prizadel v teku 5 km na balkanskih igrah Grk Tsoukalas in da ponovno dokaže, da je boljši od rumunskega reprezentanta Manea; naš reprezentant v Atenah na srednje proge Gaberšek ima priliko, da se po neuspehu v Atenah sedaj in adomskih tleh uveljavi v inozemski konkurenci. Pričakujemo, da bodo odlično posegli v borbo tudi Germovšek, Bručan, tarmar in Zorja.

Tekovanje prične točno ob 11.30 s startom in ciljem pred Narodnim domom. Pričakujemo, da bodo gledalci dokazali svoje visoko poimovanje do tega lankotletskega sporta in se podredili navodilom rediteljev: vsekakor pa smo prepričani, da ne bo oviralo tekovanja.

O 16. se vrši svečana razdelitev daril v Treovski Domu v Gregorčičevi ulici, združena s koncertom in častanko. Pričakujemo, da bo sportna mladina tudi ta del sportno-nacionalne manifestacije posvetila polnoštevilno in s svojo prisotnostjo manifestirala za dravsko in nacionalno edinstvo ter počastila rojstni dan vladarja, pokrovitelja, našega narodnega vladarja.

geom. Černe Miro, voditelj tekovanja Kermavner Ivo, starter Luin Mirko, časomerilci Kermavner Ivo, Goran Jaka, Stepišnik Milan, Keber, dr. Kuhelj, Brumat Franc; sodniki na cilju geom. Černe Miro, Luin Mirko, Kos Anton; zapisničarje Cek Oktavij, Megušar Maks; tolmači Tuma Branimir; zdravnik dr. Perpar Stanko, dr. Prodan Josip; tehn. vodstvo sodnikov in glavnih kontrolnih sodnikov na progi: inž. Baltić Franc, Michel Laco, Sancić Savo. Sodniki na progi: 1. vogal Kalia Petre — Miklošičev c.; Windisch Jože, Karba Drago, Ravnikar Jože, gđ. Dolenc Mary; 2. vogal Komenskova ulica — Reslijeva cesta; Gnidovec Ante, Kureš Mario, Janovsk Milan, gđ. Simončič Just; 3. na ovinkih — Grad; Vidic Ciril, dr. Dovgan Ivo, Koch Ciril, Kovačič Oskar, gđ. Smuc Ica; 4. vogal Vozna pot na Grad — Karlovska c.; Pevalak Mirko, Gostiš Alojz, Seršer Vladimir, gđ. Smuc Snela; 5. vogal Privoz — Na Prulah; Potokar Milan, Stenčančič Hinko, Stola Slavko, gđ. Smuc Neta; 6. vogal Krakovski nasip — Čolova c.; Vondica Miro, dr. Omladič Franc, gđ. Brondar Pipsa; 7. vogal Sv. Jakoba trg — Trubarjeva ul.; Cimperman Maks, Saksida Vlado, dr. Klet Janko, gđ. Benik Fani; 8. vogal Kongresni trg — Šeluhova ul.; Bradač Franc, Kriz lanko Buljevič Nedelko, Puc Boris, gđ. Engelmann Milana; 9. vogal Potis; Windisch Jože, Karba Drago, Ravnikar Jože, gđ. Pusterle Anica. Glavni kontrolni reditelji na progi: 1. Dunajska cesta — Trubarjeva ulica; Medica Zdenko, Perović Ivo, gđ. Kaler Matij; 2. Kolodvorska — Tavčarjeva ulica; Sketali Janko, Sturm Zvonko, Kariz Hilarij, gđ. Mitja Fliz; 3. Konitarjeva ulica — Krakov trg; Sondač Evgen, Cerkanek Edvard, Madon Vladimir, gđ. Simončič; 4. Vozna pot na Grad — Studentovska ulica; Haas Viktor, Starec Stanin, gđ. Mohor Mimi; 5. Grad glavni drevored — vozna pot na Grad; Intes Ernest, Čer- nič Jože, gđ. Jurkovič Vido; 6. Karlovska cesta — Privoz; Rovan Ljudvika, Perović Jože, gđ. Jurkovič Ema; 7. Na Prulah — most preko Ljubljanske; Rantanceli Jacin, Prietovec Eridar, Česar Vlado, gđ. Smuc Nana; 8. most preko Ljubljanske — Trnovski priistan; Ebrahnik Drago, Kovačič Alfonz, Breskvar Franc, gđ. Rizjak Pina; 9. Čolova c.; Emonova ulica; Jas Alojz, Polič Zoran, gđ. Lenčak Vlado; 10. Vozna ulica — Kongresni trg; Dufekova Vania, Hovatin Vinko, gđ. Vrezer Vido; 11. Maršini trg — most preko Ljubljanske; Jurkovič Viktor, Tomanuš Boris, Tuma Osto; 12. Stritarjeva ulica — Maršini trg; Slamič Herman, Kolar Milan, Prodan Jacin, gđ. Janežič Mara; 13. Stari trg — Sv. Jakoba trg; Tomžič Tone, Čabrnarčič Stane, Sidič, Zmilič Ivan, gđ. Kostanjevec Mira, Radetič; 14. gardski stolpi na star. tur. Pošta in Kongresni trg; Sikoček Dušan, Rajk Dušan, Selič Viktor, leti razda. Ilo štavlja tekmovalcem Svojetim od bor za čast; De Riva Jacin, Tuma Ramiš, Ožbenačastan, celokupna sodniška delo in kontrolno-rediteljska zbor 17. decembra najmanjše ob 10 v vazi Narodnega doma zaradi nodelitve direktiv in kontrolnih listov. Po končanem tekovanju imajo sodniki na progi oddati poročila vohovnemu sodniku v damski sobi kavarna Emona. — Gđ. sodniki se napravijo, da priprave sebi svinjnik in napir. Svečana razdelitev nagrad isti dan ob 16 v dvorani Treavskega doma. Gregorčičeva ulica. Namerožni se vsi ceni sodelujoči, da se sliedni udeležba. Daljšost vsa aktivnega članstva ASK Primorja da se pri- ladi vohovnemu sodniku ob 10. pred Narodnim domom.

SK Ilirija, Smučarska sekcija (damski odelci) opozarja vse doma, da bo drevi ob 17.15 ostanek v blazni sobi kavarna Emona. Udeležba obvezna zaradi nodelitve od- luke. — (Lankotletska sekcija) Drevi ob 10 v telovadnici, gornja čala na Grabinu (Čolova cesta) gimnastični trenina pod vodstvom g. Dobovška. Vsi in točno!

SK Ilirija, Smučarska sekcija (damski odelci) opozarja vse doma, da bo drevi ob 17.15 ostanek v blazni sobi kavarna Emona. Udeležba obvezna zaradi nodelitve od- luke. — (Lankotletska sekcija) Drevi ob 10 v telovadnici, gornja čala na Grabinu (Čolova cesta) gimnastični trenina pod vodstvom g. Dobovška. Vsi in točno!

Zbor lankotletskih sodnikov JLAS, Ljubljana (Službeno) Za »Tek Uedinjenja« 17. t. m. domovine s startom ob 11.30 pred Narodnim domom in ciljem istotem se določa naslednja jurija: vrhovni sodnik

Službeno iz medklubskega odbora za ZP. Obveščajo se vsi klubi, da se pokalne tekme za zimski pokal Hermesa za sedaj ne bodo vršile, dokler ne bodo igrišča spo- sobna za tekme.

Ljubljanski zimsko-sportni podsavez ima drevi ob 20. v damski sobi kavarna Emona sejo upravnega odbora. Vsi odbor- niki sigurno!

Smučarski klub Ljubljana. Smučarski klub Ljubljana pozivlje vse tekmovalce prve skupine, da se zanesljivo udeležijo dne 18. sestanka v klubske lokalni v Kazini, II. nadstropje. Važni razgovori glede treniranja po novem klubovem trenirju, zaradi tega udeležba na sestanku obvezna.

Vremensko poročilo JZSS in SPD od 14. t. m. Bistrica — Bohinjsko jezero: —13. 40 cm novega snega na staro podlago 70 cm, sneg priči, smuka idealna. — Bled — jezero: —13. barometer pada, zelo oblačno, mirno brez vetra, sneg srež, snega 70 cm. — Kranjska gora — Rateče — Planica: —15. barometer pada, nekoliko oblačno, mirno, brez vetra, 50 cm novega snega na staro podlago, sneg priči, sankališče upo- rabno. Vsič in Tamar 300 cm snega. — Planina Sv. Križ nad Jesenicami: 13. decembra. —10. oblačno, snega 65 cm na staro podlago, sneg suh priči, sneži dalje, sankališče uporabno, veter izmenoma jug in sever, izledi za nedeljo natlačiti. — Kofre: —18. podlage 80 cm, priča 50 cm, smuka idealna.

TK Skala, podružnica na Jesenicah. Opozarjamo vse tekmovalce, ki se namera- vajo udeležiti v tekmovalce v smuku z Rožce, da se bodo morali pred startom le- gitimirati z verifikacijsko izkaznico, sicer ne bodo pripuščeni k tekmi. S seboj pa naj prinesejo po možnosti tudi potrdilo o zdravniškem pregledu. Izgledi za nedeljo sijajni. Sneži.

Smučarski odelci SK Drava v Ptutu vabi vse prijatelje zimskega sporta, da se udeležijo sestanka 17. t. m. ob 10 dopol- dne v gostilni Zupančič zaradi dogovora o smučarskem tečaju, ki ga bo vodil znan sportnik Špat Avgust. Ker je sedaj za- padel nov sneg, se bo s tečajem lahko ta- ko prišlo. Tečaja se lahko udeležijo tu- di začetniki in dame.

SK Grafika. Drevi ob 20. seja U. O. Vsi odborniki, posebno pa gospodar, se po- zivajo, da se iste za gotovo udeležijo.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Dne- nes ob 20. pri Beliču strogo obvezen sesta- nek vseh igrarjev, osobito rezerve.

SK Reka. Seja upravnega odbora dne- nes ob 20.30 v Sokolskem domu na Viču. Ker je to poslednja seja pred obnim zborom, je udeležba strogo obvezna!

Kolesarsko društvo Sora v št. Vidu nad Ljubljano ima danes ob 19.30 9. red- ni občni zbor v dvorani Gasilnega doma v Dravljah. Društvo bo osnovalo smučar- ski odelci. Vabljeni k udeležbi vsi sport- niki iz št. Vida, Šiške, Ježice, Viča in Do- hrova.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

Da se omogoča obisk opere in dra- me v Ljubljani tudi Kranjčanom, sem uveljavil večerno vožnjo vsak dan iz Kra- nja, odhod ob 17.45, povratek iz Ljublja- ne ob 23.30, postajališče nasproti resta- racije »Novi svet«. Legitimacije za zni- žano ceno gledališča se daje v večernem avtobusu in veljajo samo za vse večerne predstave opere in drame ob delavnikih. Prosim pa cenj. občinstvo, da se poslužuje te ugodnosti in v svrhu ohranitve te pre- potrebnice nočne vožnje. Redno obratovanje se prične jutri. — Avtopodjetje J. Goričan.

Iz Trčiča

Avtobusna vožnja zvečer v Ljublja- ni in ponči nazaj. Začetek jutri in sicer odhod iz Trčiča ob 17., iz Kranja 17.45, povratek iz Ljubljane ob delavnikih ob 23.30, ob nedeljah in praznikih ob 24. Postajališče nasproti restavracije »Novi svet« v Ljubljani. Vozil bo redno vsak dan, legitimacije za znižano ceno opere in drame se daje v večernem avtobusu ter veljajo samo ob delavnikih pri vseh večernih predstavah. Prosim pa cenj. občinstvo, da se poslužuje te ugodnosti in v svrhu ohranitve te pre- potrebnice nočne vožnje. Redno obratovanje se prične jutri. — Avtopodjetje J. Goričan, Trčič.

Iz Kamnika

Oseba vest. Pristav pri srezkem naceistvu, g. Prah Karol, je premeščen v Doljino Lendavo. Tri leta je živel med na- mi in si v tem času pridobil simpatije vsega meščanstva in okolice. Bil ni samo vester uradnik, ampak tudi zaba- ven in dovipen družabnik. Zato ga bodo sresko naceistvo in Kamnik z okolico, ka- kor tudi njegovi številni prijatelji pogre- šali. Želimu mu na novem mestu obilo sreče in zadovoljnosti!

Nova šola enorazrednica je bila te dni odprta na Potoku v Tuhinjski do- lini. Za začetnega upravitelja je bil imenovan g. Ciril Rakovec iz Kamnika. Da je bila ta šola res potrebna in jo je ljud- stvo težko pričakovalo, se razvidi že iz slovesnega sprejema, ki ga je šolska obči- na priredila svojemu učitelju. Za šolo godnih otrok je okrog 60.

Smuka. Na staro podlago je padlo v okolici mesta pri zadnjem metežu okrog 30 cm priča, v višje ležečih krajih celo do 1/2 m novega snega. Zato je umljivo, da so oživele vsi bližnji brežuljki in da celo mestne ulice, zlasti zvečer, niso brez smučarjev. Mnogi pa delajo tudi daljše izlete v sosednje, za smuko kaj ugodne terene na Gozdu, Osredku in celo na Me- nino planino. Tudi šolska mladina prihša iz oddaljenih vasi na smučeh v šolo. Govor se, da si hočejo mladi in na- mladi smučarji iz mesta tudi zgraditi svojo skakalnico. Upemo da bodo tudi Ljubljanci in še večjim številu kakor doslej naši stalni smučki gostje.

Iz Novega mesta

Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 20.15 in v nedeljo ob 15.18 in 20.15 zvočni velofilm »Valika knežinja Aleksandra«. Predigra: Para- mountov zvočni tečnik.

Iz Hračevke

Vsa hrastniška narodna, kulturna in dobrodelna društva bodo po iniciativi od hora NO skupno proslavila rojstni dan Nj. Vel. kralja s prireditvijo v nedeljo 17. te- ga meseca Priredila bo hlaška, spreved z mladimi in steklarico odbo na se bo vrtil od počitke do rudnika in nazaj do Sokolskega doma, kjer bo zbor vseh ude- ležencev. Na zboru bodo govorniki javorni- ki o pomenu slavnostnega dne. Usnimo da bodo podletela in hišni posestniki: ob te- priliki razsvetlili okna svojih posesti in ti- lih okraši tudi z zastavami. Zastavne služba božja bo v zvonih cerkvi v soboto ob 9. Po službi božji bo skupna proslava obah šol v Sokolskem domu. Zaradi tega odprave pouk v soboto na osnovnih v ne- deljo na ohranjenih in ohranjenih šol Sokol- sko društvo bo priredilo v nedeljo ob 11 akademijo za občinsko mladino in obleri- tve ubožne sokolske mladine. Pomnilna na- bo v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kra- lja priredili otroški vrtar mladinsko iari- co v Sokolskem domu, na kateri bo obda- rovana ubožna deca iz vrta.

Iz Konfje

Shod vsedrjavne stranke v Črešnjah. V nedeljo 10. t. m. se je vršil politi- čen shod JNS v Črešnjah v Pristovniški gostilni ob prisotnosti okoli 100 kmetov in fantov. Govoril je poslanec Gaišek Karel, ki je zelo poučno in obojstrano nota novega za- kona, odnosno uredbe o zaščiti kmetov, ki bo onemogočila v bodoče visoke stroške pri izterjevanju, dolžniku pa dala dolo- rok za plačilo dolga. Nadalje je razložil uredbo o lastnih delih, ki bo omogočila po- običnih poselstev brezposelnih in koristi- la popravila natušnih cest in potov. Tudi je pojasnil uredbo o sanaciji denar- nih zavodov. Tako bo ljudstvo dobilo zo-

Sokol

Telovadišče in program pokrajinskega zleta v Zagrebu

pokrajinski zlet Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije v Zagrebu po sledečem vzpo- redju: naraščajoči dnevi bodo 9. in 10. ju- nija, dnevi šolskih zavodov in vojaštva pa 16. in 17. junija. Potem pa nastopi daljši premor in bodo glavni zletni dnevi šele od 3. do 6. avgusta, ki bodo imeli naslednji potek: v petek 3. avgusta sprejem gostov, zvečer pa bodo že sokolske akademije, koncerti in predstave. V soboto, naslednji dan, se bodo vršile predpoldne skušnje te- lovadnih oddelkov na telovadišču v Ma- ksimiru, popoldne pa bo prva javna te- lovadba pokrajinskega zleta. Zvečer bodo zagrebški in druga društva priredila zo- pet svoje akademije, odrske nastope na prostem itd. V nedeljo 5. avgusta pa bo zjutraj šla po Zagrebu slavnostna povor- ka, popoldne pa se ponovi telovadni na- stop na telovadišču v Maksimiru. Večer bo zopet določen za razne koncerte in aka- demije, dočim bo v ponedeljek razhod so- kolskih množic, na tudi ogled mesta za one, ki nameravajo ostati še en dan v Za- grebu. Dosedaj je prijavljenih za ta po- krajinski zlet okroglo 60.000 Sokolov iz Ju- goslavije ter okoli 6000 iz Čehoslovaške in Poljske.

Telovadišče samo bo zgrajeno v kras- nem Maksimiru, ob križišču glavnih cest, ki vodijo v mesto. Pripravljen bo prostora za 5000 telovadcev v normalnem raz- stopu, trbušne pa bodo obsegale za 70.000 gledalcev prostora. Načrti za stadion so že izdelani in se bodo pravčasno realizi- rali. Medtem pa so vrtarji pričeli že ure- jevati telovadni prostor, ki bo vseskozi posejan s travo in bo torej urejen kot lep sečen travnik, kar je seve kar postrditelj- jica zleta svoj posebni telovadni nastop v okviru zleta, da pokaže delo zagrebške Sokolstva v 60 letih svojega obstoja.

Za zagrebški zlet vlada že sedaj veliko zanimanje. To je razvidno že iz doseda- njih provizoričnih prijav, pa tudi vobče se društva zlasti iz Slovenije vsebo po- da v Zagreb, da tamjak roko v roki z bra- ti v belem Zagrebu proslava 60letnico, od- kar je v tem mestu bilo ustanovljeno po- hrvaški in Slovenci prvo hrvaško sokol- sko društvo, ki je kasneje postalo matica hrvaškega Sokolstva in je sedaj središče največje jugoslovenske sokolske župe za- grebske.

Sokolsko društvo Moste priredi drevi ob 20. predavanje v kino dvorani. Preda- val bo župni načelnik br. Vrhovec o temi: Zakaj je sokolska telovadba koristna in potrebna. Po predavanju kulturni filmi. Vstop prost.

Sokolska knjižnica v štepanji vasi se prav lepo razvija in šteje že 700 knjig. Sokolska knjižnica je javna in namenjena vsemu občinstvu, zato naj bi vsi, ki jim je lepo čtivo res pri srcu, pridno, posebo- no sedaj v zimskih dnevih, posegali po knjigah. Knjižnica je odprta vsako sredo od 18. do 19. ure in društveni telovadnici.

Sokol v Brezovici predstavi 15. t. m. ob 20. pod okriljem ZKD predavanje o po- tovanju po Bosni, Hercegovini in Črni go- ri. Predaval bo g. Aljančič.

Nva sokolska knjiga. V založbi Jugoslo- venske sokolske matice v Ljubljani je izšla pred par dnevi zopet nova sokolska knji- ga, ki jo bodo zlasti prednjaki, prednja- ški pomolniki in pripravniki pozdravili. Brat Stane Trček, član saveznega tehnič- nega odbora je namreč primerno predelal in spopolnil svojočasno od br. Eugena Sa- vojica iz Kranja spisano knjigo »Priprave za vadišteljske izpite«. Prva izdaja na- vedene Savojčeve knjige je že več let pošla pa se je vedno bolj in bolj kazala potreba po predelani drugi izdaji. Temu je sedaj v polni meri ustrezno. Vsi cla- ni prednjaških zborov naj kar hitro po- sežejo po njej, saj jim nudi v skrbeli, to- da popolni obliki ves sokolski telovadni sestav in slovenščini za malenkostno ceno. Brat Trček pa je dodal tudi marsikaj va- žnega iz drugih strok, tako da moramo no- vo knjigo vsestransko priporočiti. Naroča se pri Jugoslovenski sokolski matici v Ljubljani. Narodni dom.

»Budi, morje adrijskoc« je naslov telo- vadni sklađbi brata Ivana Kovača, pro- fesorja na pomorski vojni akademiji v Du- brovniku. Izšla je v »Sokolcu«, Jugosloven- ska sokolska matica pa bo preskela v svojem založništvu glasbeno spremljeva- nje, ki je v tisku. S tem se polagoma pri- čenja izvajati program, ki je bil svojačas- no načrtan, t. j. izdajanje lepih in dobrih telovadnih sklađb ter njihovo glasbeno spremljevanje, da bodo društva časoma prišla do dobrih in vrednih programskih točk za svoje akademije. Bil bi pa potreben večji odziv od strani naših telovadnih strokovnjakov, da bi se še več sklađb iz- dalo.

Kako se proslavila čehoslovaška dru- štva Tyrša. Iz poročil, ki so bila poslana na zadnji seji prosvetnega zbora ČOS je raz- vidno, da je bila proslava stoletnice Tyr- ševega rojstva po vsej čehoslovaški drža- vi, zlasti pa v sokolskih društvi vsesplo- na, velika in lepa. Statistika, pove, da je priredilo 2111 društev o Tyršu 8219 govo- rov v telovadnicah, dalje 2413 društev 5000 predavanj, 2193 društev pa je zapalo- lo na predvečer rojstnega dne Tyrša spomi- sne kresove, ki jih je gorelo po celi državi okroglo 2400. Pomembno obletno rojstva ustanovitelja Sokolstva so praznovali tudi na drugačen način. Tako n. pr. je priredilo 118 društev razstave, 295 društev spomi- ska zborovanja, 73 društev pa je imelo poučne pešizlete v kraje, kjer je Tyrš živel. Nad 300 edinic je hotelo proslaviti spomin na svojega vzornika s tem, da je pomeno- valo svoje novozgrajene sokolske domove, telovadišča, gorske koč, taborišča, igri- šča, kopališča s njegovim imenom S Tyr- ševim imenom je bilo pomenovanih v raznih krajih čehoslovaške 54 trgov, 334 ulic, 69 javnih vrtov, 11 mostov, 10 šol, 15 mestnih delov, 10 nabrežij, 13 drevoredov, 56 telovadišč itd.

150 milijonov Tyrševih znamk prodanih. Lansko leto, v Tyrševem letu in ob IX. vesoljskem zletu v Pragi je čehoslovaška pošta uprava izdala poštne znamke po 50 h. 1. 2 in 3 češke krome s Tyršev- o podobo. V celoti je bilo predmetnih zna- maz izdanih 150 milijonov. Kakor javljajo če- hoslovaški časopisi je bila vsa naklada razprodana kar pomeni, da je za Tyršev- e poštne znamke vladalo zelo veliko zani- manje.

Radio

Petek, 15. decembra

LJUBLJANA 11: Šolska ura: Posavje (Jos. Lapajne). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13. Čas, plošče. — 16: Prenos z Dunaja: slavje jugoslov.-avstrijske trgo- vske zbornice. — 19: Sokolsko predavanje. — 19.40: Izleti za nedeljo. — 20: Prenos iz Zagreba — 22: Čas, poročila. — 22.20: Reprodicirana baleta zlašaba.

Sobota, 16. decembra

LJUBLJANA 9: Sokolski radio: Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja. — 12.15: Plo- šče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Reprodicirani koncerti instrumentalne glasbe. — 18.30: Zabavno predavanje. — 19: Ljudski nauk o dobri in zlu. — 19.30: Zunanje-politični pregled. — 20: Prenos koncerta Narodne odbrane iz Uniona. — 21.45: Čas, poročila, radio jazz.

REGIOGRAD 16.45: Orkestralni koncert — 19: Plošče. — 20: Prenos koncerta iz Za- greba. — 22: Praznisanje tujih postaj. — 23: Plošna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka godba. — 20: Prenos glavne- nega koncerta iz gladišča. — 21.45: Ju- goslovenska narodna glasba. — 22.15: Plo- šče. — PRAGA 20.30: Reportaža iz karnar- ne. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.15: Prenos iz Brna. — BRNO 20.30: Prenos iz Pra- ge. — 22.15: Orkestralni koncert. — VARŠAVA 18.20: Poljska narodna glasba. — 20: Lah- ka glasba. — 21.20: Čepinove klavirski sklađbe. — 22.15: Godba za plea. — DUNAJ 11.30: Orkester. — 16: Orkester mandolin. — 17.35: Norveške narodne pesmi. — 18.05: Ljubavni čari in ženitovaniški običaji Ju- goslovanov. — 19: Zborovski koncert. — 20: Loharijev vokal. — 21.45: Dobrodolna aka- demija. — BERLIN 20.05: Mešan program. — KONIGSRERG 21.10: Program iz Berli- na. — MCHLACKER 20.15: Zahaven nru- gram. — 22.45: Plošče. — 23: Starša pla- na muzika. — 24: Nočni koncert. — RU- DIMPRESTA 20: Prenos programa z Dunaja. — 21.15: Plošče. — 22.45: Madžarske pesmi s cigansko godbo.

